

**MEDICINSKI
FAKULTET**

Adresa: Kruševac bb
81000 PODGORICA
CRNA GORA
Tel: +382 20 246 651
Fax: +382 20 243 842
url: www.ucg.ac.me/medf
E-mail: infomedf@ac.me

**MEDICAL
FACULTY**

Address: Krusevac bb
81000 PODGORICA
MONTENEGRO
Phone: +382 20 246 651
Fax: +382 20 243 842
url: www.ucg.ac.me/medf
E-mail: infomedf@ac.me

Broj: 820/13-1
Podgorica, 15.06.2023. godine

**Univerzitet Crne Gore
Odbor za doktorske studije
n/r predsjedniku – prof. dr Borisu Vukićeviću**

Poštovani,

U prilogu akta dostavljamo Odluku Vijeća Medicinskog fakulteta i obrazac D3 sa priloženom dokumentacijom za kandidata dr med Ognjenku Šarenac, na dalje postupanje.

S poštovanjem.

**MEDICINSKI FAKULTET
VF DEKANA**

Prof. dr Miodrag Radunović

UNIVERZITET CRNE GORE
MEDICINSKI FAKULTET
Broj: 820/13
Podgorica, 15.06.2023. godine

Na osnovu člana 64 Statuta Univerziteta Crne Gore a u skladu sa članom 43 i 55 Pravila doktorskih studija (Bilten UCG broj: 513/20 i 561/22), Vijeće Medicinskog fakulteta, na sjednici održanoj dana 15.06.2023. godine, donijelo je

ODLUKU

I Usvaja se Izvještaj Komisije za ocjenu doktorske disertacije pod nazivom: **“Uticaj perioperativno datih aminokiselina, lidokaina i magnezijuma na smanjenje sistemskog inflamatornog odgovora i postoperativnog bola kod velikih abdominalnih operacija”**, kandidata dr med Ognjenke Šarenac, broj: 764 od 29.05.2023. godine.

II Predlaže se Senatu Univerziteta Crne Gore da prihvati doktorsku disertaciju pod nazivom **“Uticaj perioperativno datih aminokiselina, lidokaina i magnezijuma na smanjenje sistemskog inflamatornog odgovora i postoperativnog bola kod velikih abdominalnih operacija”** kandidata dr med Ognjenke Šarenac, i imenuje Komisiju za odbranu doktorske disertacije, u sastavu:

- **Prof. dr Miodrag Radunović**, redovni profesor Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore;
- **Akademik prof. dr Ranko Lazović**, redovni profesor Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore – mentor
- **Prof. dr Ivan Palibrk**, vanredni profesor Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu –komentor
- **Prof. dr Predrag Stevanović**, redovni profesor Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu- član;
- **Prof. dr Milica Martinović**, redovna profesorica Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore- član;

Obrazloženje

U skladu sa članom 42 Pravila doktorskih studija, doktorska disertacija pod nazivom **“Uticaj perioperativno datih aminokiselina, lidokaina i magnezijuma na smanjenje sistemskog inflamatornog odgovora i postoperativnog bola kod velikih abdominalnih operacija”** kandidata dr med Ognjenke Šarenac, Izvještaj Komisije za ocjenu doktorske disertacije i Izvještaj Odbora za doktorske studije o procjeni originalnosti doktorske disertacije, dostavljeni su Biblioteci Univerziteta Crne Gore 30.05.2023. godine. Obavještenje o tome objavljeno je na web stranici i na oglasnoj tabli Medicinskog fakulteta kao i u dnevnim novinama „Pobjeda“ dana 30.05.2023. godine.

Vijeće Medicinskog fakulteta je po isteku roka od 15 dana razmatralo Izvještaj i konstatovalo da nije bilo primjedbi, te predlaže Senatu Univerziteta Crne Gore, da prihvati doktorsku disertaciju pod nazivom **“Uticaj perioperativno datih aminokiselina, lidokaina i magnezijuma na smanjenje sistemskog inflamatornog odgovora i postoperativnog bola kod velikih abdominalnih operacija”** kandidata dr med Ognjenke Šarenac, i imenuje Komisiju za odbranu iste.

Shodno navedenom, odlučeno je kao u dispozitivu ove odluke.

VIJEĆE MEDICINSKOG FAKULTETA
PREDSJEDAVAJUĆI

Prof. dr Miodrag Radunović, v.f. dekana

VIJEĆU MEDICINSKOG FAKULTETA U PODGORICI

SENATU UNIVERZITETA CRNE GORE

Predmet: Ocjena doktorske disertacije kandidatkinje dr med. Ognjenke Šarenac

Senat Univerziteta Crne Gore je na sjednici održanoj 17.05.2023. godine, prihvatio predlog Vijeća Medicinskog fakulteta br. 494/19 od 23.03.2023. godine i donio Odluku broj 03-1962/2 o ispunjenosti uslova iz Člana 38 Pravila doktorskih studija kojom nas je imenovao za članove Komisije za ocjenu doktorske disertacije pod nazivom „Uticaj perioperativno datih aminokiselina, lidokaina i magnezijuma na smanjenje sistemskog inflamatornog odgovora i postoperativnog bola kod velikih abdominalnih operacija“ kandidatkinje dr med. Ognjenke Šarenac.

Nakon detaljnog izučavanja priložene doktorske disertacije podnosimo sljedeći

IZVJEŠTAJ

1. Pregled disertacije

Doktorska disertacija pod nazivom „Uticaj perioperativno datih aminokiselina, lidokaina i magnezijuma na smanjenje sistemskog inflamatornog odgovora i postoperativnog bola kod velikih abdominalnih operacija“ kandidatkinje dr med. Ognjenke Šarenac izložena je kroz sedam poglavlja.

Disertacija ima 119 stranica, 169 literaturnih referenci; ilustrovana je kroz 9 slika, dok su rezultati prikazani kroz 10 tabela i 28 grafikona. Doktorska disertacija se sastoji iz sljedećih poglavlja: Uvod, Ciljevi istraživanja i hipoteze, Materijal i metode, Rezultati, Diskusija, Zaključci i Reference.

2. Vrednovanje disertacije

2.1. Problem

Hirurški rad i opšta anestezija predstavljaju poremećaj homeostaze koji predstavlja kombinaciju inhibicije celularnog odgovora i oslobađanja proinflamatornih citokina; što za posljedicu ima hiperkatabolizam, izmjenu odbrambenih funkcija organizma i povećan rizik od postoperativnih komplikacija. Srž inflamatornog odgovora predstavljaju inflamatorni agensi: TNF (eng. tumor necrosis factor – faktor nekroze tumora)- α ; CRP (C-reaktivni protein), PCT (prokalcitonin) i IL (interleukin)-6; kao i antiinflamatorni IL-10. Trend rasta IL-6 korelira sa stepenom traume (te se koristi kao marker stepena sistemskog inflamatornog odgovora nakon hirurških operacija); dok je PCT značajan biomarker u ispitivanju infektivne pozadine sindroma sistemskog inflamatornog odgovora (SIRS – eng. systemic inflammatory response syndrome).

SIRS predstavlja kliničko i patofiziološko stanje koje se javlja u 16-89% hirurških pacijenata sa velikom abdominalnom operacijom. Posljednje decenije su dovele do redukcije učestalosti postoperativnog SIRS-a, usljed poboljšanja hirurške tehnike kao i perioperativne anestezije (u prvom redu zahvaljujući upotrebi imunomodulatorne i antiinflamatorne terapije). S druge strane, prepoznata je značajna povezanost između postoperativne lokalne i sistemske inflamacije sa postoperativnim bolom; koji predstavlja

kombinaciju inflamatornog i neuropatskog bola. Redukcija postoperativne inflamacije dovodi do smanjenja stepena postoperativnog bola i kraćeg vremena do povratka digestivnih funkcija - što u krajnjem rezultira bržim oporavkom i otpustom sa bolničkog liječenja, kao i većom satisfakcijom bolesnika.

Dosadašnje studije fokusirane na ispitivanje postoperativnog SIRS-a su prvenstveno bile usmjerene na ispitivanje fizioloških i patofizioloških obrazaca perioperativnog inflamatornog odgovora, kao i na dejstvo zasebno upotrijebljenih lijekova na inflamatorni odgovor. U navedenim studijama se prepoznaje nekoliko medikamenata sa povoljnim uticajem na postoperativnu inflamaciju, bol i hipotermiju - kao što su lidokain, magnezijum i aminokiselinski rastvori.

Perioperativno ordinirani aminokiselinski rastvori imaju termogeni efekat (od posebnog značaja u abdominalnoj hirurgiji), dok je antiinflamatorni efekat aminokiselinskih rastvora zabilježen kroz redukciju nivoa CRP, IL-6 i TNF- α (prvenstveno kod peroralne upotrebe). Opšta anestezija je povezana sa hipotermijom usljed redukcije metabolizma i snižene centralne termoregulacije; a termogeni efekat aminokiselina smanjuje negativne efekte hipotermije (poremećaj koagulacije, srčana ishemija, negativan azotni bilans, sklonost infekcijama hirurške rane).

Perioperativni intravenski lidokain ima zapažene antiinflamatorne efekte (kroz redukciju IL-1, IL-6, IL-8 i CRP); kao i prokinetska, analgetska i anti-hiperalgezijska svojstva. Povoljni efekti lidokaina su najizraženiji u abdominalnoj hirurgiji. Lidokain takođe dovodi do smanjenja potrebe za opioidnim analgeticima. Magnezijum ispoljava analgetski i antiinflamatorni efekat u postoperativnom toku, sa zapaženim sinergizmom sa lidokainom (koji se ostvaruje najvjerojatnije kroz zajedničko dejstvo na NMDA (N-metil-D-aspartat) receptor).

Fokus velikog broja savremenih studija obuhvata obrazac postoperativnog inflamatornog odgovora; ranu detekciju postoperativnih inflamatornih komplikacija; kao i uticaj medikamenata na postoperativni SIRS. Nova saznanja na polju antiinflamatorne terapije predstavljaju korak ka redukciji komplikacija povezanih sa postoperativnim inflamatornim odgovorom.

U svijetlu savremene perioperativne anestezije i analgezije, multimodalna antiinflamatorna terapija predstavlja imperativ u modernoj abdominalnoj hirurgiji. S tim u vezi, nova saznanja o simultanoj upotrebi lidokaina, magnezijuma i aminokiselinskog rastvora u abdominalnoj hirurgiji predstavljaju značajan dodatak postojećem kvantumu znanja o postoperativnom inflamatornom odgovoru.

2.2. Ciljevi i hipoteze disertacije

Na osnovu pregleda literaturnih izvora i dosadašnjih istraživanja na temu postoperativnog inflamatornog odgovora, kao i perioperativne upotrebe lidokaina, magnezijuma i aminokiselinskih rastvora, definisani su ciljevi doktorske disertacije:

1. Odrediti stepen i obrazac inflamatornog odgovora povezanog sa abdominalnim operacijama u obje grupe pacijenata (grupa pacijenata sa konvencionalnom anestezijom i grupa pacijenata koja će perioperativno primiti lidokain, aminokiselinski rastvor i magnezijum)
2. Uporediti stepen i obrazac inflamatornog odgovora u obje grupe pacijenata
3. Uporediti postoperativne komplikacije između ove dvije grupe bolesnika
4. Uporediti stepen postoperativnog bola u obje grupe pacijenata

Radi ostvarivanja postavljenih ciljeva, formulisane su sljedeće hipoteze:

1. Perioperativna upotreba lidokaina, aminokiselinskog rastvora i magnezijuma dovodi do smanjenog porasta inflamatornih parametara povezanog sa abdominalnim operacijama.
2. Perioperativna primena rastvora lidokaina, aminokiselina i magnezijuma vodi ka smanjenju postoperativnih komplikacija, kao posljedica smanjenog inflamatornog odgovora
3. Perioperativna upotreba rastvora lidokaina, aminokiselina i magnezijuma smanjuje postoperativni bol.

2.3. Metodologija

Nakon odobrenja studije od strane Etičkog komiteta Kliničkog centra Crne Gore (03/01-6031/1); pacijenti uzrasta 35-75 godina, oba pola, kod kojih je planirana elektivna hirurška operacija iz opsega resekcije digestivne cijevi sa anastomozom randomizirani su u dvije grupe: Grupa 1 (interventna grupa kojoj su, pored konvencionalne opšte anestezije ordinirani aminokiselinski rastvor, lidokain i magnezijum) i Grupa 2 (kontrolna grupa koja je podvrgnuta konvencionalnoj opštoj anesteziji bez pomenutih lijekova).

U pitanju je prospektivna, randomizirana i dvostruko slijepa studija. U studiju nijesu uključeni pacijenti sa sljedećim stanjima: pridružena maligna oboljenja; autoimuna oboljenja ili oboljenja karakterisana imunodeficijencijom; prethodna ili trenutna upotreba imunomodulatorne terapije; hitna hirurška stanja; postoperativne komplikacije koje se karakterišu izmjenom inflamatornog odgovora; kao i ranije alergijske reakcije na neku od supstanci koje su korištene u istraživanju.

U Grupi 1 (interventnoj grupi), pored konvencionalne anestezije, ordiniran je lidokain 2% u dozi 100mg intravenski u 100ml 0.9%NaCl prije hirurške incizije (brzinom 200ml/h pola sata), a potom 300mg u 300ml 0.9%NaCl. Sve vrijeme trajanja operativnog zahvata prosječna brzina infuzije sa lidokainom je bila 250ml/h. Infuzija sa lidokainom se po isteku nije ponavljala. Maksimalna doza lidokaina nije prevazilazila 300mg/h (brzina kontinuirane infuzije 1-4mg/min). U Grupi 1 je ordinirana i infuzija magnezijum-sulfata 1% (2gr u 100 ml 0.9%NaCl), tokom 20 minuta prije uvida u anesteziju. 10%-tni rastvor aminokiselina Aminosol® (proizvođač Hemomont d.o.o. Podgorica, Crna Gora) je ordiniran intravenski, centralnim venskim kateterom, poslije uvida u anesteziju (500ml); maksimalnom brzinom 250ml/h, sve vrijeme trajanja operacije (maksimalna doza iznosi 2gr aminokiselina / kg TM). (Aminosol® predstavlja preformirani rastvor sljedećih aminokiselina: izoleucin, leucin, valin, lizin, metionin, treonin, fenilalanin, alanin, arginin, glicin, histidin, prolin, serin, tirozin, taurin, triptofan).

Praćeni su sljedeći parametri:

1. Preoperativni parametri: pol, godina rođenja, TM (tjelesna masa), tjelesna visina, pridružena oboljenja i stanja, oboljenje kao indikacija za operativni tretman; kao i vrijednost laboratorijskih inflamatornih parametara jutro prije operacije – broj leukocita, neutrofila, limfocita, trombocita, fibrinogen, CRP, IL-6, PCT

2. Intraoperativni parametri:

- arterijski pritisak, end-tidal CO₂ monitoring, diureza, BIS (bisppektralni indeks); bazni ekscs (iz arterijskih gasnih analiza). Navedeno je mjereno u više navrata: na uvodu u anesteziju prije hirurške incizije, a zatim ponovo neposredno nakon vađenja preparata

- temperatura u operacionoj sali i tjelesna temperatura (TT) pacijenta. Navedeno je mjereno u više navrata: na uvodu u anesteziju prije hir. incizije, po uklanjanju preparata i na kraju intervencije.

- količina opioidnog analgetika koji je ordiniran u toku operacije, kao i ukupna dužina trajanja operacije.

3. Postoperativni parametri: broj leukocita, neutrofila, limfocita, broj trombocita; fibrinogen, CRP, PCT, IL-6, AST (aspartat aminotransferaza), ALT (alanin aminotransferaza), GGT (gama-glutamil transferaza), ALP (alkalna fosfataza), TBIL (totalni bilirubin), DBIL (direktni bilirubin); aksilarna TT, intenzitet bola prije dnevne analgetske terapije (evaluirano kroz NRS (numeričku rejting skalu), gradirano od 0-10).

Svaki od navedenih postoperativnih parametara je mjereno u 6 navrata: 2h i 6h postoperativno; a potom 1., 2., 3. i 5. postoperativnog dana u 06h. Takođe, registrovana je pojava prvih postoperativnih gasova i stolice, kao i pojava komplikacija (po Clavien-Dindo gradusima).

2.4. Rezultati disertacije i njihovo tumačenje

U okviru doktorske disertacije odgovoreno je na definisane ciljeve i postavljene hipoteze. Inicijalno su ispitane i upoređene preoperativne karakteristike obje grupe. Potom, ispitani su i upoređeni intraoperativni parametri; postoperativni inflamatorni obrasci i stepen postoperativnog bola; kao i pojava prvih postoperativnih gasova i stolice i pojava komplikacija.

Grupe se nijesu značajno razlikovale po polnoj strukturi – u Grupi 2 su polovi bili jednako zastupljeni, dok je 60% pacijenata iz Grupe 1 bilo muškog pola. U obje grupe, najveći broj bolesnika je bio u sedmoj deceniji života (bez značajne razlike između grupa). Takođe, nije bilo razlike u tjelesnoj masi i visini, kao i BMI (eng. body mass index). Najčešća indikacija za operativno liječenje u grupama bio je karcinom rektuma.

Nije detektovana statistički značajna razlika u učestalosti i vrstama komorbiditeta između ispitivanih grupa. Više od dvije trećine pacijenata u obje grupe je imalo komorbiditete (80% pacijenata iz Grupe 1 i 72% pacijenata iz Grupe 2). Najveću učestalost među komorbiditetima imala je arterijska hipertenzija - prisutna kod 38% pacijenata u Grupi 1 i 28% pacijenata u Grupi 2.

Analizom preoperativnih laboratorijskih parametara nije zapažena razlika između grupa u broju ukupnih leukocita, neutrofila, limfocita; kao ni u nivou fibrinogena, CRP i PCT.

Registrovana je razlika u preoperativnoj vrijednosti IL-6 (srednja vrijednost 48,10 pg/ml u Grupi 1 i 107,76 pg/ml u Grupi 2) i broju trombocita (srednja vrijednost 259,63 x 10⁹/l u Grupi 1 i 225,00 x 10⁹/l u Grupi 2)

Nijesu registrovane razlike u intraoperativnim vrijednostima arterijskog krvnog pritiska, BIS, saturacije, kao ni u diurezi, količini intraoperativno primljenog opioidnog analgetika i trajanju operacije. Zapažena je značajno niža koncentracija end-tidal CO₂ u interventnoj grupi na uvodu u anesteziju (30,08 mmHg vs 32 mmHg) i neposredno poslije vađenja preparata (29,70 mmHg vs 32,86 mmHg). Bazni eksces je bio negativan u obje grupe – manje izražen u interventnoj grupi (-2.28 vs -3.74 u prvom mjerenju; -4.02 vs -5.24 u drugom mjerenju). Niže vrijednosti end-tidal CO₂ u Grupi 1 ukazuju na bolju oksigenaciju, smanjenje potrošnje kiseonika u tkivima i u ćeliji, kao i na smanjenu produkciju laktata (indirektno). Takođe, manji trend ćelijske acidoze se detektuje u Grupi 1 i nakon vađenja preparata (drugo mjerenje).

Grupa 1 je pokazala značajno niži broj leukocita i limfocita u usporedbi sa kontrolnom grupom - od prvog do petog postoperativnog dana. Broj neutrofila je bio značajno niži u interventnoj grupi od drugog do petog postoperativnog dana; dok se broj trombocita nije statistički značajno razlikovao među grupama.

Osim celularnih elemenata inflamacije, redukovani postoperativni inflamatorni odgovor u Grupi 1 je ilustrovan i kroz niže vrijednosti fibrinogena (od 6h postoperativno do petog postoperativnog dana); kao i niži nivo CRP, PCT i IL-6 i nižu TT (u svim mjerenjima). Takođe, bol (evaluiran kroz skor na NRS) je bio značajno manjeg intenziteta u Grupi 1. Interventna grupa je značajno ranije uspostavila crijevnu peristaltiku (pacijenti u toj grupi su prosječno drugog postoperativnog dana dobili prve gasove, dok su pacijenti u Grupi 2 prosječno dobili flatus četvrtog postoperativnog dana), a isti zaključak je dobijen komparacijom pojave prve postoperativne stolice.

Vrijednosti hepatičnih enzima se nijesu značajno razlikovale između grupa, izuzev nižeg nivoa GGT u Grupi 1 od prvog do petog postoperativnog dana. Postoperativne komplikacije su registrovane u 10% pacijenata u Grupi 1 i 20% pacijenata u Grupi 2. Među grupama nije bilo razlike u učestalosti i vrsti komplikacija, kao ni po incidenci pojedinačnih Clavien-Dindo gradusa komplikacija (u obje grupe najčešći gradusi su bili I i II). U studiji nijesu primijećena neželjena dejstva ili komplikacije vezane za upotrebu lidokaina, magnezijuma i aminokiselinskog rastvora. Hipoteza istraživanja da upotreba aminokiselinskog rastvora, lidokaina i magnezijuma vodi ka smanjenju postoperativnih komplikacija (kroz redukciju postoperativne inflamacije) je odbačena; a za tumačenje ovakvog rezultata treba uzeti u obzir veličinu uzorka, kao i činjenicu da u studiju nijesu uključeni bolesnici sa komplikacijama koje mijenjaju postoperativni inflamatorni odgovor (uključujući i infektivne komplikacije).

Rezultati ove studije potvrđuju antiinflamatorni, analgetski i prokinetski efekat kombinacije lidokaina, magnezijuma i aminokiselinskog rastvora u abdominalnoj hirurgiji. Laboratorijski markeri inflamacije praćeni u ranom postoperativnom toku (već od 2h postoperativno) ukazuju na brzo dejstvo pomenute kombinacije lijekova, dok su potvrđene razlike između dvije grupe u rasponu od 5 postoperativnih dana dokaz prolongiranog efekta ovih supstanci.

2.5. Zaključci

Zaključci ove doktorske disertacije izloženi su jasno i pregledno; te su oslonjeni na rezultate istraživanja. Redukovan postoperativni inflamatorni odgovor i niži stepen bola u prvih 5 postoperativnih dana nakon upotrebe lidokaina, magnezijuma i aminokiselinskog rastvora predstavljaju dokaz povoljnih efekata ovih lijekova u abdominalnoj hirurgiji. Ova kombinacija

supstanci predstavlja dostupan i koristan adjuvantni modalitet terapije u opštoj anesteziji; uzevši u obzir sinergistički efekat, kao i nisku cijenu i široku pristupačnost ovih lijekova.

3. Konačna ocjena disertacije

3.1. Usaglašenost sa obrazloženjem teme

Disertacija kandidatkinje dr med. Ognjenke Šarenac usaglašena je sa obrazloženjem teme.

3.2. Mogućnost ponovljivosti

Metodološki pristup u ovoj studiji omogućava ponovljivost bilo kog segmenta izvedenih istraživanja.

3.3. Buduća istraživanja

Uzevši u obzir literaturne izvore koji opisuju antiinflamatorne i analgetske efekte pojedinačnih lijekova u raznim hirurškim specijalnostima; kao i činjenicu da je ovdje prezentovano istraživanje zapravo prva studija o kombinaciji lidokaina, magnezijuma i aminokiselinskog rastvora u abdominalnoj hirurgiji; neophodno je da sljedeća istraživanja ispitaju efekat ove kombinacije u drugim hirurškim granama. Eventualna komparacija efekata ove kombinacije lijekova među hirurškim granama (kao i među različitim vrstama abdominalnih operacija ili između laparoskopske i otvorene abdominalne hirurgije) može pružiti odgovor na pitanje koji pacijenti imaju najveći benefit od primjene ovih supstanci.

Takođe, uzorak obuhvaćen u ovoj studiji dominantno predstavlja stariju populaciju oboljelu od maligniteta. Buduća istraživanja mogu biti usmjerena na mlađe pacijente operisane zbog benignih bolesti i funkcionalnih poremećaja; sa ciljem evaluacije antiinflamatornog, analgetskog i prokinetskog efekta ovih lijekova u tom kliničkom ambijentu.

U zaključku, postoji značajan prostor za nastavak istraživanja na ovu temu; što čini ovu disertaciju vrijednim dodatkom postojećem znanju o postoperativnom inflamatornom odgovoru i bolu.

3.4. Ograničenja disertacije i njihov uticaj na vrijednost disertacije

Izjesno ograničenje ove disertacije predstavljaju kriterijumi za neuključivanje pacijenata u studiju; dizajnirani da bi se smanjio eventualni uticaj preoperativnih inflamatornih stanja i imunomodulatorne terapije na postoperativni inflamatorni odgovor. Takođe, neuključivanje pacijenata sa postoperativnim inflamatornim komplikacijama je sprovedeno sa ciljem ispitivanja neizmijenjenog postoperativnog inflamatornog odgovora.

Potencijalni nedostaci ove studije bazirani na pomenutim kriterijumima za neuključivanje pacijenata mogu se prevazići sljedećim istraživanjima, a sami uticaj ovih nedostataka na vrijednost disertacije je limitiran – budući da je baš na temelju tih kriterijuma za neuključivanje sprovedena metodološki precizna analiza neizmijenjenog inflamatornog odgovora na hiruršku traumu.

3.5. Originalni naučni doprinos

Dosadašnja istraživanja na temu postoperativnog inflamatornog odgovora su pretrpjela promjenu u naučnoj paradigmi – od inicijalnog ispitivanja normalne, neizmijenjene postoperativne

inflamacije do ispitivanja uticaja različitih supstanci i lijekova na postoperativni inflamatorni odgovor. S tim u vezi, prepoznata su korisna dejstva koja u anestezilogiji i hirurgiji ispoljavaju lidokain, magnezijum i aminokiselinski rastvori. Međutim, najveći broj studija ispituje zasebne efekte ovih lijekova. S druge strane, ovdje prezentovana doktorska disertacija bazirana je na istraživanju koje je po prvi put obuhvatilo kombinaciju ovih lijekova i na jasan, metodološki definisan način ispitalo dejstvo pomenute kombinacije na inflamatorni odgovor, intenzitet bola i uspostavljanje digestivnih funkcija nakon abdominalne operacije.

Rezultati ove studije predstavljaju značajan iskorak u svakodnevnoj kliničkoj praksi, uzevši u obzir pojavu komplikacija vezanih za postoperativni inflamatorni odgovor i bol, kao i povećanu cijenu troškova liječenja komplikacija povezanih sa postoperativnim SIRS-om. Lidokain, magnezijum i aminokiselinski rastvor predstavljaju supstance koje su dostupne u svim ustanovama koje se bave abdominalnom hirurgijom; te njihovi pozitivni efekti prikazani u ovom istraživanju mogu inspirirati anesteziološke i hirurške službe u pravcu njihove šire upotrebe i samim tim poboljšanja oporavka od operacije, kao i smanjenja diskomforta pacijenata.

Potvrda naučnog doprinosa ove doktorske disertacije je i publikacija naučnog rada u renomiranom međunarodnom naučnom časopisu Medical Science Monitor (Q2):

1. Sarenac O, Lazovic R, Vukcevic B, Lazovic JR, Palibrk IG. Impact of Perioperatively Administered Amino Acids, Lidocaine, and Magnesium on Inflammatory Response and Pain Associated with Abdominal Surgery: A Prospective Clinical Study. Med Sci Monit. 2023; 29:e939204. doi: 10.12659/MSM.939204.

MIŠLJENJE I PRIJEDLOG KOMISIJE

Doktorska disertacija kandidatkinje dr med. Ognjenke Šarenac predstavlja plod opsežnog kliničkog istraživanja i iscrpnog pregleda relevantne literature na temu koja predstavlja značajan segment praktičnog rada anestezilogoga i hirurga. Disertacija je osmišljena metodološki precizno i sveobuhvatno. Ciljevi i hipoteze su postavljeni jasno i logično. Dizajn istraživanja je na racionalan način uklopljen u svakodnevnu kliničku praksu, uz visoke standarde bezbjednosti pacijenta, kao i finansijski aspekt koji nije predstavljao teret za istraživača i ustanovu u kojoj radi. Diskusija rezultata je iscrpna i razumljiva, a komparacija rezultata ovog istraživanja sa literaturnim izvorima iznjedrila je brojne ideje za nastavak istraživanja na ovom polju i u srodnim medicinskim oblastima. Zaključci ove studije predstavljaju konkretne i logične tvrdnje koje su lako primjenljive u kliničkoj praksi. Kroz ovo istraživanje i pripremu ove doktorske disertacije, kandidatkinja je pokazala veliko kliničko znanje i iskustvo u domenu inflamatornog odgovora na traumu kao i u domenu postoperativnog bola.

Uzimajući sve ovo u obzir, Komisija sa posebnim zadovoljstvom predlaže Vijeću Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore da prihvati doktorsku disertaciju pod nazivom „Uticaj perioperativno datih aminokiselina, lidokaina i magnezijuma na smanjenje sistemskog inflamatornog odgovora i postoperativnog bola kod velikih abdominalnih operacija“ kandidatkinje dr med. Ognjenke Šarenac, kao i da predloži Senatu Univerziteta Crne Gore da

imenuje Komisiju za odbranu ove doktorske disertacije i da, nakon sprovedene procedure na organima Univerziteta Crne Gore, odobri njenu javnu odbranu.

U Podgorici,

KOMISIJA

Prof. dr Miodrag Radunović
Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore

Akademik prof. dr Ranko Lazović
Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore

Prof. dr Ivan Palibrk
Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu

Prof. dr Predrag Stevanović
Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu

Prof. dr Milica Martinović
Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore

OCJENA DOKTORSKE DISERTACIJE

OPŠTI PODACI O DOKTORANDU		
Titula, ime i prezime	Dr Ognjenka Šarenac	
Fakultet	Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore	
Studijski program	Medicina	
Broj indeksa	8/07	
MENTOR/MENTORI		
Prvi mentor	Akademik prof. dr Ranko Lazović	Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore; Crna Gora
Drugi mentor	Prof. dr Ivan Palibrk	Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu; Srbija
KOMISIJA ZA OCJENU DOKTORSKE DISERTACIJE		
Prof. dr Miodrag Radunović	Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore; Crna Gora	
Akademik prof. dr Ranko Lazović	Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore; Crna Gora	
Prof. dr Ivan Palibrk	Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu; Srbija	
Prof. dr Predrag Stevanović	Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu; Srbija	
Prof. dr Milica Martinović	Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore; Crna Gora	
Datum značajni za ocjenu doktorske disertacije		
Doktorska disertacija i Izvještaj Komisije dostavljen Biblioteci UCG	30.05.2023	
Javnost informisana (dnevne novine) da su Doktorska disertacija i Izvještaj Komisije dati na uvid	30.05.2023	
Sjednica Senata na kojoj je izvršeno imenovanje Komisije za ocjenu doktorske disertacije	17.05.2023. godine	
Uvid javnosti		
U predviđenom roku za uvid javnosti bilo je primjedbi?	Ne	
OCJENA DOKTORSKE DISERTACIJE		
<p>1. Pregled disertacije</p> <p>Doktorska disertacija pod nazivom „Uticaj perioperativno datih aminokiselina, lidokaina i magnezijuma na smanjenje sistemskog inflamatornog odgovora i postoperativnog bola kod velikih abdominalnih operacija“ kandidatkinje dr med. Ognjenke Šarenac izložena je kroz sedam poglavlja.</p> <p>Disertacija ima 119 stranica, 169 literaturnih referenci; ilustrovana je kroz 9 slika, dok su rezultati prikazani kroz 10 tabela i 28 grafikona. Doktorska disertacija se sastoji iz sljedećih</p>		

poglavlja: Uvod, Ciljevi istraživanja i hipoteze, Materijal i metode, Rezultati, Diskusija, Zaključci i Reference.

2. Vrednovanje disertacije

2.1. Problem

Hirurški rad i opšta anestezija predstavljaju poremećaj homeostaze koji predstavlja kombinaciju inhibicije celularnog odgovora i oslobađanja proinflamatornih citokina; što za posledicu ima hiperkatabolizam, izmjenu odbrambenih funkcija organizma i povećan rizik od postoperativnih komplikacija. Srž inflamatornog odgovora predstavljaju inflamatorni agensi: TNF (eng. *tumor necrosis factor* – faktor nekroze tumora)- α ; CRP (C-reaktivni protein), PCT (prokalcitonin) i IL (interleukin)-6; kao i antiinflamatorni IL-10. Trend rasta IL-6 korelira sa stepenom traume (te se koristi kao marker stepena sistemskog inflamatornog odgovora nakon hirurških operacija); dok je PCT značajan biomarker u ispitivanju infektivne pozadine sindroma sistemskog inflamatornog odgovora (SIRS – eng. *systemic inflammatory response syndrome*).

SIRS predstavlja kliničko i patofiziološko stanje koje se javlja u 16-89% hirurških pacijenata sa velikom abdominalnom operacijom. Posljednje decenije su dovele do redukcije učestalosti postoperativnog SIRS-a, usljed poboljšanja hirurške tehnike kao i perioperativne anestezije (u prvom redu zahvaljujući upotrebi imunomodulatorne i antiinflamatorne terapije). S druge strane, prepoznata je značajna povezanost između postoperativne lokalne i sistemske inflamacije sa postoperativnim bolom; koji predstavlja kombinaciju inflamatornog i neuropatskog bola. Redukcija postoperativne inflamacije dovodi do smanjenja stepena postoperativnog bola i kraćeg vremena do povratka digestivnih funkcija - što u krajnjem rezultira bržim oporavkom i otpustom sa bolničkog liječenja, kao i većom satisfakcijom bolesnika.

Dosadašnje studije fokusirane na ispitivanje postoperativnog SIRS-a su prvenstveno bile usmjerene na ispitivanje fizioloških i patofizioloških obrazaca perioperativnog inflamatornog odgovora, kao i na dejstvo zasebno upotrijebljenih lijekova na inflamatorni odgovor. U navedenim studijama se prepoznaje nekoliko medikamenata sa povoljnim uticajem na postoperativnu inflamaciju, bol i hipotermiju - kao što su lidokain, magnezijum i aminokiselinski rastvori.

Perioperativno ordinirani aminokiselinski rastvori imaju termogeni efekat (od posebnog značaja u abdominalnoj hirurgiji), dok je antiinflamatorni efekat aminokiselinskih rastvora zabilježen kroz redukciju nivoa CRP, IL-6 i TNF- α (prvenstveno kod peroralne upotrebe). Opšta anestezija je povezana sa hipotermijom usljed redukcije metabolizma i snižene centralne termoregulacije; a termogeni efekat aminokiselina smanjuje negativne efekte hipotermije (poremećaj koagulacije, srčana ishemija, negativan azotni bilans, sklonost infekcijama hirurške rane).

Perioperativni intravenski lidokain ima zapažene antiinflamatorne efekte (kroz redukciju IL-1, IL-6, IL-8 i CRP); kao i prokinetska, analgetska i anti-hiperalgezijska svojstva. Povoljni efekti lidokaina su najizraženiji u abdominalnoj hirurgiji. Lidokain takode dovodi do smanjenja potrebe za opioidnim analgeticima. Magnezijum ispoljava analgetski i antiinflamatorni efekat u postoperativnom toku, sa zapaženim sinergizmom sa lidokainom (koji se ostvaruje najvjerovatnije kroz zajedničko dejstvo na NMDA (N-metil-D-aspartat) receptor).

Fokus velikog broja savremenih studija obuhvata obrazac postoperativnog inflamatornog odgovora; ranu detekciju postoperativnih inflamatornih komplikacija; kao i uticaj medikamenata na postoperativni SIRS. Nova saznanja na polju antiinflamatorne terapije predstavljaju korak ka redukciji komplikacija povezanih sa postoperativnim inflamatornim odgovorom.

U svijetlu savremene perioperativne anestezije i analgezije, multimodalna antiinflamatorna terapija predstavlja imperativ u modernoj abdominalnoj hirurgiji. S tim u vezi, nova saznanja o simultanoj upotrebi lidokaina, magnezijuma i aminokiselinskog rastvora u abdominalnoj hirurgiji predstavljaju značajan dodatak postojećem kvantumu znanja o postoperativnom inflamatornom odgovoru.

2.2. Ciljevi i hipoteze disertacije

Na osnovu pregleda literaturnih izvora i dosadašnjih istraživanja na temu postoperativnog inflamatornog odgovora, kao i perioperativne upotrebe lidokaina, magnezijuma i aminokiselinskih rastvora, definisani su ciljevi doktorske disertacije:

1. Odrediti stepen i obrazac inflamatornog odgovora povezanog sa abdominalnim operacijama u obje grupe pacijenata (grupa pacijenata sa konvencionalnom anestezijom i grupa pacijenata koja će perioperativno primati lidokain, aminokiselinski rastvor i magnezijum)
2. Uporediti stepen i obrazac inflamatornog odgovora u obje grupe pacijenata
3. Uporediti postoperativne komplikacije između ove dvije grupe bolesnika
4. Uporediti stepen postoperativnog bola u obje grupe pacijenata

Radi ostvarivanja postavljenih ciljeva, formulisane su sljedeće hipoteze:

1. Perioperativna upotreba lidokaina, aminokiselinskog rastvora i magnezijuma dovodi do smanjenog porasta inflamatornih parametara povezanog sa abdominalnim operacijama.
2. Perioperativna primena rastvora lidokaina, aminokiselina i magnezijuma vodi ka smanjenju postoperativnih komplikacija, kao posljedica smanjenog inflamatornog odgovora
3. Perioperativna upotreba rastvora lidokaina, aminokiselina i magnezijuma smanjuje postoperativni bol.

2.3. Bitne metode koje su primijenjene u disertaciji i njihova primjerenost

Nakon odobrenja studije od strane Etičkog komiteta Kliničkog centra Crne Gore (03/01-6031/1); pacijenti uzrasta 35-75 godina, oba pola, kod kojih je planirana elektivna hirurška operacija iz opsega resekcije digestivne cijevi sa anastomozom randomizirani su u dvije grupe: Grupa 1 (interventna grupa kojoj su, pored konvencionalne opšte anestezije ordinirani aminokiselinski rastvor, lidokain i magnezijum) i Grupa 2 (kontrolna grupa koja je podvrgnuta konvencionalnoj opštoj anesteziji bez pomenutih lijekova).

U pitanju je prospektivna, randomizirana i dvostruko slijepa studija. U studiju nijesu uključeni pacijenti sa sljedećim stanjima: pridružena maligna oboljenja; autoimuna oboljenja ili oboljenja karakterisana imunodeficijencijom; prethodna ili trenutna upotreba imunomodulatorne terapije; hitna hirurška stanja; postoperativne komplikacije koje se karakterišu izmjenom inflamatornog odgovora; kao i ranije alergijske reakcije na neku od supstanci koje su korištene u istraživanju.

U Grupi 1 (interventnoj grupi), pored konvencionalne anestezije, ordiniran je lidokain 2% u dozi 100mg intravenski u 100ml 0.9%NaCl prije hirurške incizije (brzinom 200ml/h pola sata), a potom 300mg u 300ml 0.9%NaCl. Sve vrijeme trajanja operativnog zahvata prosječna brzina infuzije sa lidokainom je bila 250ml/h. Infuzija sa lidokainom se po isteku nije ponavljala. Maksimalna doza lidokaina nije prevazilazila 300mg/h (brzina kontinuirane infuzije 1-4mg/min). U Grupi 1 je ordinirana i infuzija magnezijum-sulfata 1% (2gr u 100 ml 0.9%NaCl), tokom 20 minuta prije uvida u anesteziju. 10%-tni rastvor aminokiselina Aminosal® (proizvođač Hemomont d.o.o. Podgorica, Crna Gora) je ordiniran intravenski, centralnim venskim kateterom, poslije uvida u anesteziju (500ml); maksimalnom brzinom 250ml/h, sve vrijeme trajanja operacije (maksimalna doza iznosi 2gr aminokiselina / kg TM). (Aminosal® predstavlja preformirani rastvor sljedećih aminokiselina: izoleucin, leucin, valin, lizin, metionin, treonin, fenilalanin, alanin, arginin, glicin, histidin, prolin, serin, tirozin, taurin, triptofan).

Praćeni su sljedeći parametri:

1. Preoperativni parametri: pol, godina rođenja, TM (tjelesna masa), tjelesna visina, pridružena oboljenja i stanja, oboljenje kao indikacija za operativni tretman; kao i vrijednost laboratorijskih inflamatornih parametara jutro prije operacije – broj leukocita, neutrofila, limfocita, trombocita, fibrinogen, CRP, IL-6, PCT
2. Intraoperativni parametri:
  - arterijski pritisak, end-tidal CO₂ monitoring, diureza, BIS (bispektralni indeks); bazni eksces (iz arterijskih gasnih analiza). Navedeno je mjereno u više navrata: na uvodu u anesteziju prije hirurške incizije, a zatim ponovo neposredno nakon vađenja preparata
  - temperatura u operacionoj sali i tjelesna temperatura (TT) pacijenta. Navedeno je mjereno u više navrata: na uvodu u anesteziju prije hir. incizije, po uklanjanju preparata i na kraju intervencije.
  - količina opioidnog analgetika koji je ordiniran u toku operacije, kao i ukupna dužina trajanja operacije.

3. Postoperativni parametri: broj leukocita, neutrofila, limfocita, broj trombocita;

fibrinogen, CRP, PCT, IL-6, AST (aspartat aminotransferaza), ALT (alanin aminotransferaza), GGT (gama-glutamil transferaza), ALP (alkalna fosfataza), TBIL (totalni bilirubin), DBIL (direktni bilirubin); aksilarna TT, intenzitet bola prije dnevne analgetske terapije (evaluirano kroz NRS (numeričku rejting skalu), gradirano od 0-10). Svaki od navedenih postoperativnih parametara je mjereno u 6 navrata: 2h i 6h postoperativno; a potom 1., 2., 3. i 5. postoperativnog dana u 06h. Takođe, registrovana je pojava prvih postoperativnih gasova i stolice, kao i pojava komplikacija (po Clavien-Dindo gradusima).

2.4. Rezultati disertacije i njihovo tumačenje

U okviru doktorske disertacije odgovoreno je na definisane ciljeve i postavljene hipoteze. Inicijalno su ispitane i upoređene preoperativne karakteristike obje grupe. Potom, ispitani su i upoređeni intraoperativni parametri; postoperativni inflamatorni obrasci i stepen postoperativnog bola; kao i pojava prvih postoperativnih gasova i stolice i pojava komplikacija.

Grupe se nijesu značajno razlikovale po polnoj strukturi – u Grupi 2 su polovi bili jednako zastupljeni, dok je 60% pacijenata iz Grupe 1 bilo muškog pola. U obje grupe, najveći broj bolesnika je bio u sedmoj deceniji života (bez značajne razlike između grupa). Takođe, nije bilo razlike u tjelesnoj masi i visini, kao i BMI (eng. *body mass index*). Najčešća indikacija za operativno liječenje u grupama bio je karcinom rektuma.

Nije detektovana statistički značajna razlika u učestalosti i vrstama komorbiditeta između ispitivanih grupa. Više od dvije trećine pacijenata u obje grupe je imalo komorbiditete (80% pacijenata iz Grupe 1 i 72% pacijenata iz Grupe 2). Najveću učestalost među komorbiditetima imala je arterijska hipertenzija - prisutna kod 38% pacijenata u Grupi 1 i 28% pacijenata u Grupi 2.

Analizom preoperativnih laboratorijskih parametara nije zapažena razlika između grupa u broju ukupnih leukocita, neutrofila, limfocita; kao ni u nivou fibrinogena, CRP i PCT. Registrovana je razlika u preoperativnoj vrijednosti IL-6 (srednja vrijednost 48,10 pg/ml u Grupi 1 i 107,76 pg/ml u Grupi 2) i broju trombocita (srednja vrijednost $259,63 \times 10^9/l$ u Grupi 1 i $225,00 \times 10^9/l$ u Grupi 2).

Nijesu registrovane razlike u intraoperativnim vrijednostima arterijskog krvnog pritiska, BIS, saturacije, kao ni u diurezi, količini intraoperativno primljenog opioidnog analgetika i trajanju operacije. Zapažena je značajno niža koncentracija end-tidal CO₂ u interventnoj grupi na uvodu u anesteziju (30,08 mmHg vs 32 mmHg) i neposredno poslije vađenja preparata (29,70 mmHg vs 32,86 mmHg). Bazni eksces je bio negativan u obje grupe – manje izražen u interventnoj grupi (-2.28 vs -3.74 u prvom mjerenju; -4.02 vs -5.24 u drugom mjerenju). Niže vrijednosti end-tidal CO₂ u Grupi 1 ukazuju na bolju oksigenaciju, smanjenje potrošnje kiseonika u tkivima i u ćeliji, kao i na smanjenu produkciju laktata (indirektno). Takođe, manji trend ćelijske acidoze se detektuje u Grupi 1 i nakon vađenja preparata (drugo mjerenje).

Grupa 1 je pokazala značajno niži broj leukocita i limfocita u usporedbi sa kontrolnom grupom - od prvog do petog postoperativnog dana. Broj neutrofila je bio značajno niži u interventnoj grupi od drugog do petog postoperativnog dana; dok se broj trombocita nije statistički značajno razlikovao među grupama.

Osim celularnih elemenata inflamacije, redukovani postoperativni inflamatorni odgovor u Grupi 1 je ilustriran i kroz niže vrijednosti fibrinogena (od 6h postoperativno do petog postoperativnog dana); kao i niži nivo CRP, PCT i IL-6 i nižu TT (u svim mjerenjima). Takođe, bol (evaluiran kroz skor na NRS) je bio značajno manjeg intenziteta u Grupi 1. Interventna grupa je značajno ranije uspostavila crijevnu peristaltiku (pacijenti u toj grupi su prosječno drugog postoperativnog dana dobili prve gasove, dok su pacijenti u Grupi 2 prosječno dobili flatus četvrtog postoperativnog dana), a isti zaključak je dobijen komparacijom pojave prve postoperativne stolice.

Vrijednosti hepatičnih enzima se nijesu značajno razlikovale između grupa, izuzev nižeg nivoa GGT u Grupi 1 od prvog do petog postoperativnog dana. Postoperativne komplikacije su registrovane u 10% pacijenata u Grupi 1 i 20% pacijenata u Grupi 2. Među grupama nije bilo razlike u učestalosti i vrsti komplikacija, kao ni po incidenci pojedinačnih Clavien-Dindo gradusa komplikacija (u obje grupe najčešći gradusi su bili I i II). U studiji nijesu primijećena neželjena dejstva ili komplikacije vezane za upotrebu lidokaina, magnezijuma i aminokiselinskog rastvora. Hipoteza istraživanja da upotreba aminokiselinskog rastvora, lidokaina i magnezijuma vodi ka smanjenju postoperativnih komplikacija (kroz redukciju postoperativne inflamacije) je odbačena; a za tumačenje ovakvog rezultata treba uzeti u obzir veličinu uzorka, kao i činjenicu da u studiju nijesu uključeni bolesnici sa komplikacijama koje mijenjaju postoperativni inflamatorni odgovor (uključujući i infektivne komplikacije).

Rezultati ove studije potvrđuju antiinflamatorni, analgetski i prokinetski efekat kombinacije lidokaina, magnezijuma i aminokiselinskog rastvora u abdominalnoj hirurgiji. Laboratorijski markeri inflamacije praćeni u ranom postoperativnom toku (već od 2h postoperativno) ukazuju na brzo dejstvo pomenute kombinacije lijekova, dok su potvrđene razlike između dvije grupe u rasponu od 5 postoperativnih dana dokaz prolongiranog efekta ovih supstanci.

2.5. Zaključci

Zaključci ove doktorske disertacije izloženi su jasno i pregledno; te su oslonjeni na rezultate istraživanja. Redukovan postoperativni inflamatorni odgovor i niži stepen bola u prvih 5 postoperativnih dana nakon upotrebe lidokaina, magnezijuma i aminokiselinskog rastvora predstavljaju dokaz povoljnih efekata ovih lijekova u abdominalnoj hirurgiji. Ova kombinacija supstanci predstavlja dostupan i koristan adjuvantni modalitet terapije u opštoj anesteziji; uzevši u obzir sinergistički efekat, kao i nisku cijenu i široku pristupačnost ovih lijekova.

3. Konačna ocjena disertacije

3.1. Usaglašenost sa obrazloženjem teme

Disertacija kandidatkinje dr med. Ognjenke Šarenac usaglašena je sa obrazloženjem teme.

3.2. Mogućnost ponovljivosti

Metodološki pristup u ovoj studiji omogućava ponovljivost bilo kog segmenta izvedenih istraživanja.

3.3. Buduća istraživanja

Uzevši u obzir literaturne izvore koji opisuju antiinflamatorne i analgetske efekte pojedinačnih lijekova u raznim hirurškim specijalnostima; kao i činjenicu da je ovdje prezentovano istraživanje zapravo prva studija o kombinaciji lidokaina, magnezijuma i aminokiselinskog rastvora u abdominalnoj hirurgiji; neophodno je da sljedeća istraživanja ispituju efekat ove kombinacije u drugim hirurškim granama. Eventualna komparacija efekata ove kombinacije lijekova među hirurškim granama (kao i među različitim vrstama abdominalnih operacija ili između laparoskopske i otvorene abdominalne hirurgije) može pružiti odgovor na pitanje koji pacijenti imaju najveći benefit od primjene ovih supstanci. Takođe, uzorak obuhvaćen u ovoj studiji dominantno predstavlja stariju populaciju oboljelu od maligniteta. Buduća istraživanja mogu biti usmjerena na mlade pacijente operisane zbog benignih bolesti i funkcionalnih poremećaja; sa ciljem evaluacije antiinflamatornog, analgetskog i prokinetskog efekta ovih lijekova u tom kliničkom ambijentu.

U zaključku, postoji značajan prostor za nastavak istraživanja na ovu temu; što čini ovu disertaciju vrijednim dodatkom postojećem znanju o postoperativnom inflamatornom odgovoru i bolu.

3.4. Ograničenja disertacije i njihov uticaj na vrijednost disertacije

Izvjerno ograničenje ove disertacije predstavljaju kriterijumi za neključivanje pacijenata u studiju; dizajnirani da bi se smanjio eventualni uticaj preoperativnih inflamatornih stanja i imunomodulatorne terapije na postoperativni inflamatorni odgovor. Takođe, neključivanje pacijenata sa postoperativnim inflamatornim komplikacijama je sprovedeno sa ciljem ispitivanja neizmijenjenog postoperativnog inflamatornog odgovora. Potencijalni nedostaci ove studije bazirani na pomenutim kriterijumima za neključivanje pacijenata mogu se prevazići sljedećim istraživanjima, a sami uticaj ovih nedostataka na vrijednost disertacije je limitiran – budući da je baš na temelju tih kriterijuma za neključivanje sprovedena metodološki precizna analiza neizmijenjenog inflamatornog odgovora na hiruršku traumu.

Originalni naučni doprinos

Dosadašnja istraživanja na temu postoperativnog inflamatornog odgovora su pretrpjela promjenu u naučnoj paradigmi – od inicijalnog ispitivanja normalne, neizmijenjene postoperativne inflamacije do ispitivanja uticaja različitih supstanci i lijekova na postoperativni inflamatorni odgovor. S tim u vezi, prepoznata su korisna dejstva koja u anestezijologiji i hirurgiji ispoljavaju lidokain, magnezijum i aminokiselinski rastvori. Međutim, najveći broj studija ispituje zasebne efekte ovih lijekova. S druge strane, ovdje prezentovana doktorska disertacija bazirana je na istraživanju koje je po prvi put

obuhvatilo kombinaciju ovih lijekova i na jasan, metodološki definisan način ispitalo dejstvo pomenute kombinacije na inflamatorni odgovor, intenzitet bola i uspostavljanje digestivnih funkcija nakon abdominalne operacije.

Rezultati ove studije predstavljaju značajan iskorak u svakodnevnoj kliničkoj praksi, uzevši u obzir pojavu komplikacija vezanih za postoperativni inflamatorni odgovor i bol, kao i povećanu cijenu troškova liječenja komplikacija povezanih sa postoperativnim SIRS-om. Lidokain, magnezijum i aminokiselinski rastvor predstavljaju supstance koje su dostupne u svim ustanovama koje se bave abdominalnom hirurgijom; te njihovi pozitivni efekti prikazani u ovom istraživanju mogu inspirisati anesteziološke i hirurške službe u pravcu njihove šire upotrebe i samim tim poboljšanja oporavka od operacije, kao i smanjenja diskomforta pacijenata.

Potvrda naučnog doprinosa ove doktorske disertacije je i publikacija naučnog rada u renomiranom međunarodnom naučnom časopisu Medical Science Monitor (Q2):

1. Sarenac O, Lazovic R, Vukcevic B, Lazovic JR, Palibrk IG. Impact of Perioperatively Administered Amino Acids, Lidocaine, and Magnesium on Inflammatory Response and Pain Associated with Abdominal Surgery: A Prospective Clinical Study. Med Sci Monit. 2023; 29:e939204. doi: 10.12659/MSM.939204.

Mišljenje i prijedlog komisije

Doktorska disertacija kandidatkinje dr med. Ognjenke Šarenac predstavlja plod opsežnog kliničkog istraživanja i iscrpnog pregleda relevantne literature na temu koja predstavlja značajan segment praktičnog rada anesteziologa i hirurga.

Disertacija je osmišljena metodološki precizno i sveobuhvatno. Ciljevi i hipoteze su postavljeni jasno i logično. Dizajn istraživanja je na racionalan način uklopljen u svakodnevnu kliničku praksu, uz visoke standarde bezbjednosti pacijenta, kao i finansijski aspekt koji nije predstavljao teret za istraživača i ustanovu u kojoj radi. Diskusija rezultata je iscrpna i razumljiva, a komparacija rezultata ovog istraživanja sa literaturnim izvorima iznjedrila je brojne ideje za nastavak istraživanja na ovom polju i u srodnim medicinskim oblastima. Zaključci ove studije predstavljaju konkretne i logične tvrdnje koje su lako primjenljive u kliničkoj praksi. Kroz ovo istraživanje i pripremu ove doktorske disertacije, kandidatkinja je pokazala veliko kliničko znanje i iskustvo u domenu inflamatornog odgovora na traumu kao i u domenu postoperativnog bola.

Uzimajući sve ovo u obzir, Komisija sa posebnim zadovoljstvom predlaže Vijeću Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore da prihvati doktorsku disertaciju pod nazivom „Uticaj perioperativno datih aminokiselina, lidokaina i magnezijuma na smanjenje sistemskog inflamatornog odgovora i postoperativnog bola kod velikih abdominalnih operacija“ kandidatkinje dr med. Ognjenke Šarenac, kao i da predloži Senatu Univerziteta Crne Gore da imenuje Komisiju za odbranu ove doktorske disertacije i da, nakon sprovedene procedure na organima Univerziteta Crne Gore, odobri njenu javnu odbranu.

Izdvojeno mišljenje

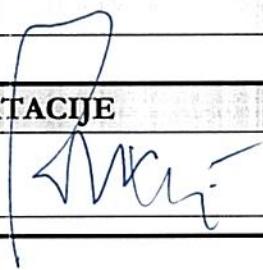
/

Napomena

/

KOMISIJA ZA OCJENU DOKTORSKE DISERTACIJE

Prof. dr Miodrag Radunović; Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore

Akademik prof. dr Ranko Lazović; Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore	<p>Ranko Lazović, prof. dr sc. med. C-2074 Klinički profesor i kirurg digestivnog sistema</p>
Prof. dr Ivan Palibrk; Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu	<p>C-2074 Prof. dr sc. med. I. Palibrk</p>
Prof. dr Predrag Stevanović; Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu	<p>Prof. dr sc. med. P. Stevanović</p>
Prof. dr Milica Martinović; Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore	<p>Prof. dr sc. med. M. Martinović</p>
Datum i ovjera (pečat i potpis odgovorne osobe)	
<p>U Podgorici, _____</p> <p>MP</p>	<p>VEDEKANA </p>

Dnevni list
POBJEDA
Elektronska pošta:
desk@pobjeda.me

Direktor i glavni
i odgovorni urednik:
DRAŠKO ĐURANOVIĆ
Zamjenica izvršnog
direktora:
MILENA GOLUBOVIĆ
Direktorica marketinga:
ŽELJKA RADULOVIĆ

**REDAKCIJSKI
KOLEGIJUM**
Zamjenica glavnog i
odgovornog urednika
**RADMILA
USKOKOVIĆ-IVANOVIĆ**
Pomoćnici glavnog i
odgovornog urednika
**NENAD ŽEČEVIĆ
POLITIKA**

**JADRANKA RABRENOVIĆ
EKONOMIJA**

**JELENA MARTINOVIĆ
DRUŠTVO**

**MARIJA JOVIČEVIĆ
MEĐELJNO IZDANJE**

Urednici

**JOVAN NIKITOVIĆ
KULTURA**

**MARIJA ŽIŽIĆ
CRNA HRONIKA**

**DRAGICA ŠAKOVIĆ
CRNOM GOROM**

**NIKOLA SEKULIĆ
HRONIKA PODGORICE**

**JOVAN TERZIĆ
ARENA**

**SLOBODAN ČUKIĆ
FEJTON I ARHIV**

**MARKO MILOŠEVIĆ
DIZAJN**

**DRAGAN MIJATOVIĆ
FOTOGRAFIJA**

LOGOTIP POBJEDE

Miloš Milošević i Nikola
Latković (2019), inspiracija
Anton Lukateli (1944)

PORTAL POBJEDE

Urednica
JOVANA ĐURIŠIĆ

OBJEKTIV

Urednica
**MARIJA
IVANOVIĆ-NIKIČEVIĆ**

KULT

Urednica
TANJA PAVIČEVIĆ

TELEFON

020/409-520 REDAKCIJA
020/409-536 MARKETING
020/202-455 OGLASNO

Naziv osnivača:
Društvo sa ograničenom
odgovornošću za proizvodnju,
promet i usluge, export-import
„Nova Pobjeda” - Podgorica
Adresa sjedišta medija:
19. decembar br. 5
PIB: 03022480

Vlasnička struktura
„Nove Pobjede” - 100% udjela
„Media-Nea” D.O.O. Podgorica

Vlasnička struktura
„Media-Nea” - 99,99% udjela
First Financial Holdings
Sjedište „Media Nea”:
Ul. 19. decembra br. 5,
PIB „Media Nea”: 02842777

Vlasnička struktura „First
Financial Holdings” - 100%
udjela Petros Stathis
Sjedište „First Financial
Holdings”: Ul. Ulicinska br. 3
PIB „First Financial Holdings”:
02628295

Broj biro računa „Universal
Capital Bank”: 560-822-77

Tiraž: 3.176

AD "MARINA" BAR

Na osnovu člana 135. i 136. Zakona o privrednim društvima („Sl. list. CG” 65/20 i 146/21) i čl. 18. i 39. Statuta AD Marina Bar, Odbor direktora saziva

XXII REDOVNU SKUPŠTINU AKCIONARA AD MARINA BAR

za dan 30. jun 2023. godine u 10:00 časova, u prostorijama Barske plovidbe
AD, Putnički terminal, Bar.

Za Skupštinu je predložen sljedeći:

DNEVNI RED

1. Otvaranje Skupštine (Upoznavanje sa Jedinstvenim spiskom akcionara AD Marina Bar, dostavljenim iz CKDD);
2. Usvajanje Zapisnika sa vanredne sjednice Skupštine akcionara, održane 13.03.2023.godine;
3. Razmatranje i usvajanje Godišnjih finansijskih iskaza Društva za 2022. godinu sa izvještajem o poslovanju, izvještajem menadžmenta i izvještajem o radu Odbora direktora;
4. Razmatranje izvještaja nezavisnog revizora o izvršenoj reviziji Finansijskih iskaza Društva za 2022. godinu;
5. Donošenje odluka o razrješenju i izboru članova Odbora direktora;
6. Donošenje odluke o utvrđivanju visine naknade za rad članovima Odbora direktora;
7. Donošenje odluke o imenovanju revizora za 2023. godinu.

Skupština akcionara donosi odluku većinom glasova prisutnih ili zastupanih akcionara, od kojih najmanje polovina ukupnog broja akcija sa pravom glasa. Izbor članova Odbora direktora vrši se putem glasačkih listića, po tzv. kumulativnom principu.

Identifikacija i evidencija akcionara izvršiće se prije održavanja sjednice Skupštine, i to akcionara putem lične isprave, a punomoćnika sa ovjerenim punomoćjem u skladu sa zakonom.

Matenjal za XXII redovnu Skupštinu AD staviće se na uvid akcionarima, u sjedištu Društva, ul. Obala 13 jula bb, Bar, svakog radnog dana (u toku radnog vremena). Informacije u vezi sa XXII redovnom Skupštinom akcionara dostupna su na internet adresi: www.marina-bar.me Kontakt telefon za dodatne informacije je 030/315-166.

Predsjednik Odbora direktora

Muamer Rašić, dipl.ecc

UNIVERZITET CRNE GORE
FAKULTET POLITIČKIH NAUKA
Podgorica, Ulica 13. jula br. 2
Tel. 020/481-157

Na osnovu Pravilnika o dodjeli nagrade Džon Plamenac (arh. br. 01-890 od 19. 05. 2023. godine) i Odluke (arh. br. 01-908 od 29. 05. 2023. godine), raspisuje se

JAVNI KONKURS

Fakultet političkih nauka Univerziteta Crne Gore raspisuje Javni konkurs za dodjelu Nagrade Džon Plamenac.

Nagrada se dodjeljuje naučniku za poseban doprinos razvoju nauke u Crnoj Gori, za životno djelo iz oblasti političkih i njima srodnih nauka, za izuzetno značajna dostignuća u naučno-istraživačkoj djelatnosti, za širenje naučnih saznanja, za značajna ostvarenja u primjeni rezultata naučno-istraživačkog rada, za nastojanje da rezultati istraživanja imaju odgovarajuće značenje radi podsticanja mladih stručnjaka da se bave političkim naukama, za unapređenje političke kulture, dijaloga i tolerancije, kao i za ostvarivanje saradnje između nacionalnih i međunarodnih naučno-političkih ustanova.

Prijedlog za dodjelu nagrade mogu podnijeti: senati univerziteta, vijeća fakulteta, druga pravna lica koja su posebnim zakonom ovlaštena za naučno-istraživačku djelatnost i najmanje tri profesora univerziteta iz oblasti političkih i njima srodnih nauka.

Prijedlog za nagradu mora sadržati: ocjenu o naučnom i drugom doprinosu kandidata, postignute rezultate, kao i područje za koje se predlaže dodjela nagrade, za svakog predloženoj kandidata.

Uz prijedlog se dostavlja popis naučnih radova razvrstanih odgovarajućim redom, najznačajniji radovi iz naučno-istraživačkog rada kandidata, biografija sa opštim podacima o kandidatu, naučnom zvanju, ustanovi, zaposlenju i sl.

Prijedlog se podnosi u pisanoj formi, na adresu: Univerzitet Crne Gore – Fakultet političkih nauka, Podgorica, Ulica 13. jula br. 2 (tel. 020/481-157).

Dokaze o ispunjenosti uslova dostaviti u formi originala ili ovjerene kopije. Rok za podnošenje prijave na konkurs je 15 dana od dana objavljivanja na sajtu Fakulteta političkih nauka i u Dnevnom listu Pobjeda.

Komisija donosi odluku o dodjeli nagrade u roku od 30 dana od dana zaključivanja konkursa.

Neblagovremeni i nepotpuni prijedlozi neće se razmatrati.

Kompanija Narodna knjiga D.O.O povukla je iz svojih radnji dječiju igračku lutku "Sophia fashion show", No.858196, ISBN 8600828043726 zbog povećanog sadržaja ftalata, koji predstavlja neprihvatljiv rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu. Pozvamo građane da vrate sporne lutke kako bi one bile uništene.

Na osnovu člana 13 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list CG”, br. 75/18)

Sekretarijat za planiranje prostora i održivi razvoj
Glavnog grada Podgorica

OBAVJEŠTAVA zainteresovanu javnost

da je nioilac projekta „One Crna Gora” d.o.o., podnio zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu, za baznu stanicu mobilne telefonije „4. jula”, na dijelu katastarske parcele broj 9002, zgrada 1, KO Podgorica III, Glavni grad Podgorica. Zahtjev sa potrebnom dokumentacijom o planiranom objektu bioe dostupan javnosti u prostorijama Sekretarijata za planiranje prostora i održivi razvoj - Sektor za održivi razvoj, ul. Vuka Karadžića broj 41, kancelarija broj 17, svakog radnog dana u terminu od 12 do 15 časova, u vremenskom okviru od pet radnih dana od dana objavljivanja ovog obavještenja. Primjedbe i mišljenja u pisanoj formi, mogu se dostaviti na adresu ovog organa, kao i na e-mail: jelena.karadzic@podgorica.me.

Poslovna oznaka I.br.5476-2/2017

JAVNI IZVRŠITELJ Aleksandar Bošković iz Podgorice, Vasa Raičkovića 4B, u predmetu izvršenja po predlogu izvršnog poverioca Prva banka Crne Gore – osnovana 1901. godine, AD Podgorica, protiv izvršnog dužnika Vasiljević Dušan iz Podgorice, Mašana Božovića br.12, radi naplate novčanog potraživanja, dana 29.05.2023. godine, donio je

ODLUKU O DOSTAVLJANJU JAVNIM OBJAVLJIVANJEM

izvršnom dužniku Vasiljević Dušanu iz Podgorice, Mašana Božovića br.12, vrši se dostavljanje rješenja o utvrđivanju tržišne vrijednosti nepokretnosti od 03.03.2023. godine, isticanjem na oglasnoj tabli Osnovnog suda u Podgorici i objavljivanjem u dnevnom štampanom mediju koji izlazi na ovoj teritoriji Crne Gore. S tim u vezi potrebno je da izvršni dužnik u roku od tri dana obrati ovom javnom izvršitelju radi preduzimanja pismena, u suprotnom dostavljanje se vrši javnim objavljivanjem u dnevnom štampanom mediju. Ovakav način dostavljanja smatra se uređim dostavom i negativne posledice koje mogu nastati izostaju izvršni dužnik. Dostavljanje se smatra izvršenim nakon isteka roka od osam dana od dana isticanja pismena na oglasnoj tabli suda, ukoliko je prethodno izvršeno objavljivanje u dnevnom štampanom mediju.

JAVNI IZVRŠITELJ
Aleksandar Bošković

Poslovni broj : Ivm br.693/23

Javni izvršitelj Ivan Petrović iz Podgorice, Njegoševa br. 45 (PC Petrović) u pravnoj stvari izvršnog poverioca, „Ewa Montenegro” doo Podgorica, ul. 8 Marta br.55, PIB 03056812, protiv izvršnog dužnika „Wina” DOO, iz Podgorice, ul. Studentska bb, PIB 02432242, radi naplate novčanog potraživanja izvršnog poverioca u iznosu od 91.602,81 eura, u smislu člana 45 ZIO-a dana 29.05.2023. godine

JAVNO OBJAVLJIVJE

Da se izvršni dužnik „Wina” DOO, iz Podgorice, sa adresom ul. Studentska bb, u Podgorici u roku od 3 dana obrati ovom javnom izvršitelju kako bu se istom uručilo Rješenje o izvršenju Ivm br.693/23 od 18.05.2023. godine, sa predlogom za izvršenje i prilozima. Ukoliko se izvršni dužnik ne javi ovom izvršitelju u ostavljenom roku smetaće se da je ovim objavljivanjem izvršeno uredno dostavljanje gore navedenog pismena, te će isti snositi negativne posledice koje mogu nastati ovakvim načinom dostavljanja. Dostavljanje se smatra izvršenim nakon isteka roka od 8 dana od dana isticanja pismena na oglasnoj tabli suda ukoliko je prethodno izvršeno objavljivanje u dnevnom štampanom mediju, u skladu sa čl.5 Zakona o izmjenama i dopunama ZIO-a, a u vezi sa čl.45 ZIO-a.

Podgorica 29.05.2023. godine

Javni izvršitelj
Ivan Petrović s.r.

UNIVERZITET CRNE GORE
MEDICINSKI FAKULTET

OBJAVLJIVJE

Da se doktorska disertacija pod nazivom „Uticaj peroperativno datih aminokiselina, lidozina i magnezijuma na smanjenje sistemskeg inflamatornog odgovora i postoperativnog bola kod velikih abdominalnih operacija”, kandidata dr. med. Olgjenke Šarenac, studentkinje doktorskih studija Medicinskog fakulteta u Podgorici, kao i Izvještaj Komisije za ocjenu doktorske disertacije, u sastavu:

-Prof. dr. Miroslav Radunović, redovni profesor Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore,
-Akademik prof. dr. Ranko Lazović, redovni profesor Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore,
-Prof. dr. Ivan Palibrk, vanredni profesor Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu,
-Prof. dr. Milica Martinović, redovna profesorica Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore
-Prof. dr. Predrag Števanović, redovni profesor Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu

stavlja na uvid javnosti
Primjerak doktorske disertacije sa Izvještajem Komisije, se nalazi i može se pogledati u Univerzitetaskoj biblioteci i Biblioteka Medicinskog fakulteta. Eventualne primjedbe se dostavljaju Vijeću Medicinskog fakulteta, u roku od 15 dana od dana objavljivanja

SEKRETARIJAT

**MEDICINSKI
FAKULTET**

Adresa: Kruševac bb
81000 PODGORICA
CRNA GORA
Tel: +382 20 246 651
Fax: +382 20 243 842
url: www.ucg.ac.me/med
E-mail: infomedf@ac.me

**MEDICAL
FACULTY**

Address: Krusevac bb
81000 PODGORICA
MONTENEGRO
Phone: +382 20 246 651
Fax: +382 20 243 842
url: www.ucg.ac.me/med
E-mail: infomedf@ac.me

Broj: 764/1
Podgorica, 30.05.2023. godine

**UNIVERZITET CRNE GORE
UNIVERZITETSKA BIBLIOTEKA**

Poštovani,

U prilogu dostavljamo doktorsku disertaciju pod nazivom „**Uticaj perioperativno datih aminokiselina, lidokaina i magnezijuma na smanjenje sistemskog inflamatornog odgovora i postoperativnog bola kod velikih abdominalnih operacija**“ doktoranda dr med Ognjenke Šarenac, izvještaj Komisije za ocjenu doktorske disertacije broj: 764 od 29.05.2023. godine i izvještaj Odbora za doktorske studije o provjeri predmetne doktorske disertacije putem softera za utvrđivanje plagijata na Univerzitetu Crne Gore, broj: 01/2-1982/1 od 20.04.2023. godine.

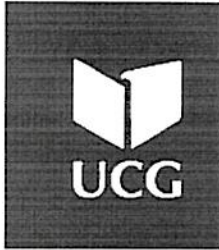
Eventualne primjedbe, mogu se dostaviti Fakultetu u roku od 15 dana od dana objavljivanja na internet stranici Univerziteta Crne Gore i dnevnom listu „Pobjeda“ (30.05.2023. godine).

DOSTAVLJENO
-Univerzitetskoj biblioteci
-a/a

**ŠEF STUDENTSKE SLUŽBE
Dipl. pravnik Sonja Vukićević**

Sonja Vukićević

Univerzitet Crne Gore
Centralna univerzitetska biblioteka
adresa / address_ Cetinjska br. 2
81000 Podgorica, Crna Gora
telefon / phone_ 00382 20 414 245
fax_ 00382 20 414 259
mail_ cub@ucg.me
web_ www.ucg.ac.me
Central University Library
University of Montenegro

Broj / Ref 01616-1982/3
Datum / Date 15.06.2023.

UNIVERZITET CRNE GORE MEDICINSKI FAKULTET			
Primljeno: 15-06-2023			
Org. jed.	Broj	Prilog	Vrijednost
med	764/1-1		

UNIVERZITET CRNE GORE

MEDICINSKI FAKULTET

N/r šefu studentske službe

Gospođi Sonji Vukićević

Predmet: Vraćanje doktorske disertacije doktorandkinje dr med Ognjenke Šarenac sa uvida javnosti

Poštovana gospođo Vukićević,

U prilogu ovog akta dostavljamo Vam doktorsku disertaciju pod nazivom „**Uticaj perioperativno datih aminokiselina, lidokaina i magnezijuma na smanjenje sistemskog inflamatornog odgovora i postoperativnog bola kod velikih abdominalnih operacija**“ i Izveštaj o ocjeni doktorske disertacije doktorandkinje dr med **Ognjenke Šarenac** koja je u skladu sa članom 42 stav 3 Pravila doktorskih studija dostavljena **Centralnoj univerzitetskoj biblioteci** 30. 05. 2023. godine, na uvid i ocjenu javnosti.

Na navedeni rad nije bilo primjedbi javnosti u predviđenom roku od 15 dana.

Molimo Vas da nam nakon odbrane, a u skladu sa članom 47 Pravila doktorskih studija, dostavite konačnu verziju doktorske disertacije.

S poštovanjem,

DIREKTOR

B. Cicmil
mr Bosiljka Cicmil

Pripremila:

Milica Barac
Administrativna asistentkinja
Tel: 020 414 245
e-mail: cub@ucg.ac.me

Vijeću Medicinskog fakulteta

Na osnovu Odluke Vijeća Medicinskog fakulteta o formiranju Komisije za doktorske studije, broj:1457 od 16.06.2015.godine, a u skladu sa tačkom 3.9 stava 11 Vodiča za doktorske studije UCG-Centra za doktorske studije, nakon razmatranja ispunjavanja formalnih uslova za ocjenu doktorske disertacije i poštujući princip kompetentnosti, Komisija za doktorske studije dostavlja Vijeću Medicinskog fakulteta

INICIJALNI PRIJEDLOG

Sastava Komisije za odbranu doktorske disertacije

I. DOKTORAND: **Dr med Ognjenka Šarenac**

Naziv doktorske disertacije: **“Uticaj perioperativno datih aminokiselina, lidokaina i magnezijuma na smanjenje sistemskog inflamatornog odgovora i postoperativnog bola kod velikih abdominalnih operacija“**

II. Komisija za odbranu doktorske disertacije:

- **Prof. dr Miodrag Radunović**, redovni profesor Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore;
- **Akademik prof. dr Ranko Lazović**, redovni profesor Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore-mentor;
- **Prof.dr Ivan Palibrk**, vanredni profesor Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu - komentor;
- **Prof. dr Predrag Stevanović**, redovni profesor Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu;
- **Prof. dr Milica Martinović**, redovna profesorica Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore

KOMISIJA ZA DOKTORSKE STUDIJE

Prof. dr Filip Vukmirović

Univerzitet Crne Gore
Adresa / Address: Cetinjska 14, 2
81000 Podgorica, Crna Gora
Telefon / Phone: 00382 20 311 225
fax: 00382 20 414 230
mail: rektorat@ucg.me
web: www.ucg.ac.me
University of Montenegro

Broj / No: 03-2651

Datum / Date: 16. 10. 2017

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 47/15, 40/16, 42/17) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 16. oktobra 2017. godine, donio je

**ODLUKU
O IZBORU U ZVANJE**

Dr Miodrag Radunović bira se u akademsko zvanje redovni profesor za oblast Hirurgija- hepatobilijarna hirurgija na Medicinskom fakultetu, na neodređeno vrijeme.

Senat Univerziteta Crne Gore
Predsjedavajući

Prof. dr Đaniilo Nikolić, v.f. rektora

MIODRAG RADUNOVIĆ

Mjesto i datum rođenja: Berane, 9. oktobar 1959. godine

E-mail: radunovic.bobo@gmail.com , miodragr@ucg.ac.me

ORAZOVANJE:

1972 - Osnovna škola: "Vukašin Radunović", Berane

1976 - Gimanzija "Panto Mališić", Berane

1982 - Medicinski fakultet, Niš

1990 - Specijalizacija: Opšta hirurgija, Klinički centar Srbije, Medicinski fakultet, Beograd

2000 - Postdiplomske studije: Medicinski fakultet, Beograd; Tema: "Anatomske odlike i mjerenje aproksimacione težije mišića pri rešavanju defekata preponske regije"

2006 - Doktorske studije: Medicinski fakultet, Beograd; Tema: „Obim operativne tramble kod klasične i minilaparotomijske holecistektomije“

2008 - Zvanje Primarijus MZCG

PROFESIONALNO ISKUSTVO:

- 2019 član Medicinskog odbora CANU CG;

- 2018 dekan Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore;

- 2017 redovni profesor Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore za predmet Hirurgija -- oblast hepatobilijarna hirurgija;

- 2017 zaposlen u Kliničkom centru Crne Gore – Centar za digestivnu hirurgiju;

- 2016 predavac na predmetu Hirurgija na akademskom primijenjenom studijskom programu fizioterapije-Medicinski fakultet, Univerzitet CG

- 2016 član Medicinskog odbora Klinickog centra Crne Gore

- 2016 predsjednik Odbora za zdravstvo rad i socijalnu politiku u Skupstini CG

- 2015 -2016 Savjetnik predsjednika Vlade Crne Gore

- 2015 - 2016 član Etickog komiteta Klinickog centra Crne Gore

- 2012 - 2015 Predavač na akademskim postdiplomskim studijama, primijenjenim specijalističkim studijama na Ekonomskom fakultetu u Podgorici , smjer Ekonomija javnog sektora, Menadzment u zdravstvu
  - 2012 Vanredni profesor, Medicinski fakultet u Podgorici,UCG, predmet: "Hirurgija – oblast: hepatobilijarna hirurgija" Medicinski fakultet, Stomatologija,
  - 2005 Predavac na Visokoj medicinskoj skoli na predmetima Hirurgija sa njegom, Osnovi propedeutike, Prva pomoc,
  - 2009-2014 Ministar zdravlja u Vladi Crne Gore
  - 2007 Docent, predmet: "Hirurgija – oblast:hepatobilijarna hirurgija", Medicinski fakultet, Univerzitet Crne Gore
  - 2006 -2009 Ministar zdravlja, rada i socijalnog staranja,Vlada CG
  - 2004 Hirurška klinika Klinički centar Podgorica
  - 2004-2006 Saradnik u nastavi na predmetu: „Hirurgija“, Medicinski fakultet Univerzitet Crne Gore
  - 1998-2004 Direktor JZU Opšta bolnica Berane
  - 1997-2004 Predavač u Srednjoj medicinskoj školi Berane, predmet: „Hirurgija“
  - 1984-2004 Hirurško odjeljenje Opšte bolnice Berane
  - 1983-2003 Predavač u Srednjoj medicinskoj školi, "dr Branko Zogovic" Berane
  - 1982-1984 Dom zdravlja Berane
  - 1995 Mentor na diplomskim,specijalistickim,magistarskim i doktorskim studijama,MF Univerzitet u Beogradu
  - 2004 Mentor na diplomskim,specijalistickim,magistarskim i doktorskim studijama,MF Univerzitet Crne Gore CG i KCCG
- *Spisak mentorstava dostupan po zahtjevu.

PROFESIONALNE REFERENCE/ USAVRŠAVANJA:

- 2020 februar KME- UCG,HEPMP, MF,Akutni bol u svakodnevnoj praksi, Ekstremni izazovi,Podgorica
- 2019 decembar Edukativni skup: AMU - savremeni principi dijagnostike i liječenja ,UCMG, KCCG, KCS, Podgorica

- 2019 novembar II Kongres UEHS sa medjunarodnim ucescem, Beograd
- 2019 mart STRUCNI SKUP na medjunarodnom nivou, UHF BiH, Tuzla ;Komplikacije u digestivnoj hirurgiji i transplantacije
- 18-20.09.2018 National meeting on health promotion in hospitalis, visit of prof.Hanne Tonnesen, WHO Expert, Podgorica
- 2018 april Naucna tribina, Calculosa zucne kese: Etiologija pristup dijagnostici i liječenju, CANU, Podgorica
- 21-23.5.2015. Sedmi medjunarodni kongres "Ekologija, zdravlje, rad, sport" Banja Luka, BiH
- 8-11.10.2014 - First Congress of Physiotherapists of Montenegro with international participation, Igalo, Montenegro
- 10.11.2014 "Dijabetes u trudnici, djetinjstvu i adolescenciji u Crnoj Gori" KME, IZJZ, Udruzenje endokrinologa CG, Udruzenje ginekologa i akusera CG, Udruzenje pedijataru CG
- 30.6 – 4.7.2014 - ECPD VI International Summer School of cardiovascular diseases: Risk Factor Control, Diagnostic and treatment of Cardiovascular diseases, Milocer, Montenegro
- 30.5 – 1.6.2014 - ECPD International Specialist School: Modern achievements in prevention, therapy and rehabilitation of addictive diseases, Kotar, Montenegro
- 23-27.5.2014 godine - ECPD International Summer School Management of Health -Institutions Health Care Systems of South Eastern Europe at the Crossroads View to the Future After a Decade of Reforms, Milocer, Montenegro
- 2013 - Clan Uredjivackog savjeta Medical Journal of Montenegro,
- 26-28.06.2013 - Ministarska konferencija o univerzalnoj zdravstvenoj pokrivenosti, Istanbul, Turska
- 2013 oktobar - XIV Kongres drustva ljekara CG sa medjunarodnim ucescem, Becici, Budva, Crna Gora
- 17.9.2013 - EACCME-Postgraduate course-How to cure and maintain a healthy stomach, Milocer, Montenegro
- 2012 jun -29-th Meeting of the South- eastern Europe Health Network;First Regional Conference on Organ Donation and Transplantation >Heart to the Region<-Beating towards self Sufficiency, Zagreb, Croatia.
- 2012 novembar - I Regionalni kongres "Suporativna terapija onkoloskih bolesnika" Sarajevo, BiH

- 15-17.11.2012 - 6th Meeting of International Endohernia Society organized by Serbian Hernia Society, Belgrade
- 25-29.6.2012 - ECPD III International Summer School: Prevention and treatment of Cardiovascular diseases, Milocer
- 23.4.2012 - "Rano otkrivanje raka - gdje smo danas" IzJZ, KME, Podgorica
- 2011 - I Globalna ministarska konferencija o zdravim stilovima života i kontroli nezaraznih bolesti, Moskva
- 19-20.11.2010 - 4th Intensive Balkan Telemedicine and E- Health Seminar, Podgorica
- 2008-2009. - Član Upravnog odbora Univerziteta Crne Gore
- 14 – 17.12.2007 - Osnove menadžmenta u zdravstvu, u organizaciji Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Pržno – Sveti Stefan, Budva
- 2004 - IX Centralno-evropski Kongres koloproktologije, Beograd
- 2004 - VI Svjetski kongres hepato-bilijarne hirurgije, Vašington,
- 2004 - IV Simpozijum koloproktologije, Beograd
- 2003 - II Internacionalni hernia Kongres, London
- 2002 - XLI Kongres antropološkog društva Jugoslavije sa međunarodnim učešćem, Beograd
- 1998 - XX Kongres hirurga Jugoslavije sa međunarodnim učešćem, Zlatibor
- 1995 - II Jugoslovenski kongres urgentne hirurgije i traumatologije, Budva
- 1989 - XVIII Kongres hirurga SFRJ sa međunarodnim učešćem, Sarajevo
- Škola endoskopije Klinika za gastroenterologiju VMA Beograd (prof.dr Milentije Petrović)
- Bazični work shop iz laparoskopije KBC «Dragiša Mišović» Beograd
- Work shop šivenja iz laparoskopije Hirurška klinika Medicinskog fakulteta Novi Sad
- Work shop šivenja iz experimentalne laparoskopije Hirurška klinika Medicinskog fakulteta Novi Sad
- Edukacija iz laparoskopije Hirurška klinika Kliničkog centra Novi Sad, Opšta bolnica - Pančevo
- Work shopovi iz herniologije Hirurška klinika MF Niš
- Implantati Opšta bolnica Pančevo
- Beztenziona tehnika Opšta bolnica Zrenjanin, Opšta bolnica Senta, Opšta bolnica Berane

ČLAN PROFESIONALNIH UDRUŽENJA:

- Member-of YUEHA,2002.Beograd
- Member– of European Digestive Surgery/EDS,1995.V.Di Carlo,Milano;M.W.Buchler,Bern
- Član udruženja hirurga CG,1990.Podgorica

STRANI JEZICI:

- Engleski jezik: kurs nivo B1,
- Njemacki jezik: osnovni

BIBLIOGRAFIJA – PROF. DR MIODRAG RADUNOVIĆ

1. Radunović M, Vuković M, Radojević N, Lazović R, Radunović M. Vrednosti hepatičnih enzima kod povreda jetre vatrenim oružijem. I–III stepena. *Vojnosanit Pregl* 2018; 75(11): 1106–1109. YU ISSN 0042-8450 eISSN 2406-0720 UDC: 616.001: 616.36-001.45
2. Smilić TN, Novaković TR, Marković Jovanović SR, Smilić I.Lj, Mišić JS, Radunović ML: The relevance of osteoclastic and Osteoblastic Activity Marker Follow-Up in patients on Antiresorptive Osteoporosis Treatment. *J Clin Densitom* 2018;21(3): 322-328. ISSN:1094-6950
3. Radunović M, Radojević N, Rakočević V, Vučinić J, Čurović I. Clinical and autopsy findings of the homeless. *Srp Arh Celok Lek* 2017; 145(9-10): 508-512. ISSN 2406-0895
4. Panić N, Rosch T, Smolović B, Radunović M, Bulajić M, Pavlović-Marković A, Krivokapić Z, Duranović S, Ilie T, Bulajić M. Colorectal cancer screening in a low-incidence area: general invitation versus family risk targeting: a comparative study from Montenegro. *Eur J Gastroenterol Hepatol* 2015; 27(10): 1222-5. ISSN 0954-601X
5. Bulajić M, Panić N, Radunović M, Šćepanović R, Perunović R, Stevanović P, Ilie T, Zilić M, Bulajić M. Clinical outcome in patients with hilar malignant strictures type II Bismuth-Corlette treated by minimally invasive unilateral versus bilateral endoscopic biliary drainage. *Hepatobiliary Pancreat Dis Int* 2012 Apr; 11(2): 209-14. ISSN 1406-9357
6. Lazović R, Smolović B, Vuković Lj, Radunović M. Preoperative misdiagnosed gist surgical »transferred« intogastric duplication cyst. *Vojnosanit pregl* 2017; 74(12): 1179-1182. ISSN 0042-8450
7. Ristanović E, Gligić A, Atanasievska S, Protić-Dokić V, Jovanović D, and Radunović M. Smallpox as an actual biothreat: lessons learned from its outbreak in ex-Yugoslavia in 1972. *Ann Ist Super Sanita* 2016; 52(4): 587-597. ISSN 0021-2571
8. Radunović M, Vitošević Z, Četković M, Vuksanović – Božarić A, Radojević N, Radunović M. Morphometric Analysis of the Fascicular Organisation of the Optic Nerve. *Vojnosanit Pregl* 2015; 72(2): 132–135. ISSN: 0042-8450
9. Bulajić M, Smolović B, Panić N, Radunović M, Zilić M, Marino M, Pavlović - Marković A, Krivokapić Z, Bulajić M, Rosch T. Mo 1188 High - risk group targeting Colorectal Cancer Screening may be more adequate for countries with lower incidence compared with average- risk population screening: The Montenegro experience. *Gastroenterology* 2013; 144(S-51): s-602. ISSN 0016-5085

10. Radunović M, Lazović R, Popović N, Magdelinić M, Bulajić M, Radunović L, Vuković M, Radunović M. Complications of Laparoscopic Cholecystectomy: Our Experience from a Retrospective Analysis. *Open Access Maced J Med Sci* 2016; 4(4): 641-646. eISSN:1857-9655
11. Radunović M, Radunović M, Radunović M, Lazović R, Panić N, Bulajić M. Biohumoral and endocrine parameters in assessment of surgical trauma in open and laparoscopic cholecystectomy. *Vojnosanit Pregl* 2013; 70(6): 555-560. ISSN: 0042-8450
12. Pajović B, Radosavljević M, Radunović M, Radojević N, Bjelogrić B. Arthropods and their products as aphrodisiaes – review of literature. *European Review for Medical and Pharmacological Science* 2012; 16(4): 539-47. ISSN: 1128-3602
13. Radosavljević M, Pajović B, Radunović M, Radojević N, Bjelogrić B. Influence of dihydroergotamine, bromocriptine and ergotamine on penile erection in Wistar rats. *J Androl* 2012; 33(5):866-71. ISSN:0196-3635
14. Radosavljević M, Pajović B, Radunović M. Skolopendrizam na Crnogorskom primorju – prikaz dvaju bolesnika. *Medicina Humana* 2012; 48(1): 106-111. ISSN 0025-7729
15. Radunović M, Terzić D, Mugoša B, Terzić Z, Andrić B, Ratković M, Radunović M. Cholecystitis kao uzrok abdominalnog bola kod oholjelih od akutnih virusnih hepatitisa B i C. *Acta Medica Medianae* 2012; 51(1): 20-23 YU ISSN 0365-4478
16. Ijajević A, Pajović B, Radunović M, Mugoša B. Smoking as etiological factor in developing infertility in men. *MD – Medical Data* 2011; 3(2): 135-138. ISSN 1821-1585
17. Lazović R, Radunović M, Dobričanin V. Mekelov divertikulum – akutni abdomen u osmoj deceniji života. *ACTA CHIRURGICA IUGOSLAVICA* 2011; 58(3): 121-3. ISSN 0354-950X

UDŽBENIK I MONOGRAFIJA

1. Pajović B, Radunović M. *Hirurgija za studente visoke medicinske škole*. Medicinski fakultet UCG, Podgorica. ISBN 9789940-657-03-1-2014. 1-477
2. Ratković-Mugoša M, Radunović M, Pajović B, Radojević N, Jovanović M. *Najčešće unutrašnje bolesti i bihemijski parametri*. Podgorica: Medicinski fakultet UCG. 2013. 193 str. ISBN 978-9940-657-01-7
3. Pajović B, Radunović M, Ašanin B, Glušćević S. *Hirurška propedeutika za studente Visoke medicinske škole*. Medicinski fakultet - Univerzitet Crne Gore. 2010.

4. Pajović B. i sar. Brodska medicina i medicinska briga. Udžbenik za studente Pomorskog fakulteta u Kotoru. Radunović M. (3 poglavlja) a) Povrede i njihovo zbrinjavanje b) Naglo nastale bolesti c) Medicinski značaj masovnih nesreća na moru – izdavač Univerzitet Crne Gore Medicinski fakultet 2012.

5. Radunović Miodrag, Radunović Miroslav: Anatomske odlike i vrednosti aproksimacione teorije u izboru metode zbrinjavanja defekata inguinalnog kanala: IJZCG Podgorica, 2006. COBISS CG-ID 10912528,2006. ČIP 616-007.43-089.11

6. Radunović M, Radunović M. Citohistološke i morfološke karakteristike kardiomiocita nastale imobilizacionim stresom pacova. Izdavač Institut za javno zdravlje Crne Gore, Podgorica, 2012. ISBN 978- 86-8557-31-6 COBISS.CG-ID 20394768

RUKOVODILAC PROJEKTOG TIMA :

1.New methods for risk stratification for progression of cancer and Alzheimer's disease in patients in Montenegro (DEMONSTRATE)"- naučno-istraživački projekat finansiran od strane Ministarstva nauke na period od 2 godine (april 2019 - mart 2021).

2.Project on the Strengthening Capacity for appropriate use of antibiotics in prophylaxis in surgery (BCA-2018, Moh Mnc and WHO)

3.Project Health promotion in Hospital 2018-2020, WHO

4.Morfološka i klinička istraživanja bioloških mehanizama vaskularnog remodelovanja naslednih i stečenih bolesti krvnih sudova UCG –Medicinski fakultet, 2012-2015

Univerzitet Crne Gore
address / address: Cetinjska br. 2
81000 Podgorica, Crna Gora
telefon / phone: +382 20 414 255
fax: +382 20 414 230
mail: rektorat@ucg.me
web: www.ucg.ac.me
University of Montenegro

Broj / Ref: 03-1805
Datum / Date: 05.07.2017

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 47/15, 40/16, 42/17) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 05.jula 2017.godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr Ranko Lazović bira se u akademsko zvanje redovni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast Hirurgija - Abdominalna hirurgija na Medicinskom fakultetu, na neodređeno vrijeme.

**Senat Univerziteta Crne Gore
Predsjednik**

Prof. Radmila Vojvodić

PROF. DR RANKO LAZOVIĆ

LIČNI PODACI

RODEN: 21.08.1961. godine u Foči, BIH

PODACI O OBRAZIVANJU i IZBORIMA U ZVANJA:

Medicinski fakultet završio sam u Skoplju 14.02.1985. godine, sa srednjom ocjenom 9,33. Specijalistički ispit položio sam 04.12.1992. godine sa odličnom ocjenom na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Posle diplomске studije iz oblasti - digestivni sistem upisao sam 1994./95. godine u Beogradu. Usmeni magistarski ispit položio sam sa ocjenom 10. Magistarsku tezu pod nazivom "*Uporedna analiza načina i rezultata liječenja ratnih i mirnodopskih povreda debelog crijeva*" odbranio sam 27.01.2003. godine u Beogradu. Drugu specijalizaciju iz oblasti hirurgija digestivnog sistema upisao sam 2001. godine. Usmeni ispit sam položio 12.06.2003. godine sa ocjenom 10. Rad iz druge specijalizacije pod nazivom "*Mjesto enterostomije u liječenju povreda debelog crijeva*" odbranio sam 28.04.2004. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Doktorska disertacija pod nazivom "*Prednosti i nedostaci jednostepenih i dvostepenih metoda u zbrinjavanju povreda kolona*" mi je odobrena januara 2005. godine u Beogradu, a doktorski rad sam odbranio 15. maja 2006. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Izabran sam u zvanje docenta 30.08.2007. godine na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici. Izabran sam u zvanje vanrednog profesora 01.10.2012. godine na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici. U zvanje redovnog profesora izabran sam 05.07.2017. godine na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici.

STRUČNA DJELATNOST

- Član predsjedništva Koloproktologa Jugoslavije (tako se i dalje zove: 1998. i nadalje)
- Načelnik Centra za digestivnu hirurgiju KCCG (2006. i nadalje)
- Biran za najboljeg doktora KCCG 2009. god.
- Predsjednik Odbora direktora KCCG (2009.-2015.)
- Mentor za dio specijalističkog staža iz Hirurgije (2014. i nadalje)
- Glavni mentor specijalističkog staža iz Hirurgije (2014. i nadalje)
- Direktor Kliničkog centra Crne Gore (2015.-2016.)
- Član Savjeta za visoko obrazovanje Vlade Crne Gore (2015.-2016.)
- Član Senata Univerziteta Crne Gore (2016.-jedna godina)
- Član Medicinskog odbora Kliničkog centra Crne Gore (2016. i nadalje)
- Odgovorni nosilac predmeta (ranije šef predmeta) Hirurgija na Medicinskom fakultetu u Podgorici (2016. i nadalje)
- Član Udruženja Endoskopskih hirurga Srbije (2016. i nadalje)
- Član Evropske Asocijacije koloproktologa
- Član Sudsko-medicinskog odbora Medicinskog fakulteta UCG (2018. i nadalje)
- Uveo laparoskopsku hirurgiju karcinoma debelog crijeva (mart 2019.) u KCCG-u
- Član Odbora za medicinu CANU (od 23.05.2019.)
- Dobitnik nagrade "dr Branko Zogović" (koju dodjeljuje Ljekarska komora Crne Gore) za posebne zasluge iz oblasti medicine u Crnoj Gori u 2018. godini; dodijeljena juna 2019.
- Uveo mikrotalasnu (microwave) ablaciju metastaza karcinoma u jetri u KCCG-u – po prvi put u regionu (uz Hrvatsku) (operacija izvršena 17.12.2019.)
- Uveo citoreduktivnu hirurgiju i hipertermijsku intraperitonealnu hemioterapiju kod odmaklih maligniteta trbušne duplje u KCCG-u (koja se radi u ograničenom broju evropskih centara) (operacija izvršena 20.12.2019.)
- Nosilac Projekta "Portreti crnogorskih ljekara – prilozi istoriji crnogorske medicine" pod pokroviteljstvom Crnogorske akademije nauka i umjetnosti
- Član Projekta "COVID-19 – slučaj Crne Gore" pod pokroviteljstvom CANU (rukovodilac prof. dr Vaso Antunović)
- Učesnik više naučnih tribina u organizaciji CANU
- Autor 52 naučno-stručnih radova u međunarodnim bazama podataka kao prvi autor i ko-autor
- Predsjednik Kriznog medicinskog štaba za organizaciju zdravstvenog sistema Crne Gore u susret pandemiji COVID-19 (od 25.03.2020.)

MENTORSTVA NA DOKTORSKIM STUDIJAMA

1. Maloku Halit. Doktorska teza pod nazivom "Uporedna analiza laser hemoroidioplastike (LHIP^{sm}) i otvorene hemorodiekтомije". Medicinski fakultet UCG (mentor, rad odbranjen 2018. godine).
2. Šćepanović Tamara. Magistarski rad pod nazivom "Značaj verifikacije i korigovanja preoperativne anemije za intraoperativno i postoperativno liječenje karcinoma kolorektuma". Medicinski fakultet UCG (mentor, rad odbranjen 2015.; određen za mentora za izradu doktorske disertacije)
3. Čejović Sanja. Magistarski rad pod nazivom "Vrijednost MSCT dijagnostike u mehaničkim opstrukcijama tankog crijeva" (ko-mentor; rad odbranjen 2014. na Medicinskom fakultetu u Beogradu)

4. Čurović Ivana. Nije određen naziv teme doktorske disertacije. Medicinski fakultet UCG (mentor, doktorska teza u izradi).

PROF. DR RANKO LAZOVIĆ – OBJAVLJENI STRUČNI I NAUČNI RADovi

KONGRESI I SIMPOZIJUMI

1. Lazović R, Vujadinović O, Kastratović D, Jovović M, Mirović R, Mijović M.: NEKROTIČNI PANKREATITIS U TRUDNOĆI, ACTA CHIRURGICA JUGOSLAVICA, SUPPLEMENTUM 1., 19. KONGRES HIRURGA Jugoslavije Bar, 1995.
2. Dobričanin V, Radojević N, Lazović R. Management of injured and deceased bus passengers -- analysis and lessons learnt. Injury prevention 2016;22(suppl 2);A289. Proceedings of Safety 2016 World Conference, 18–21 September 2016, Tampere, Finland. ISSN: 1353-8047
3. Mirović R, Kastratović D, Jovović M, Lazović R.: HIRURŠKO LIJEČENJE KARCINOMA KOLONA U PERIODU 1989.-94. GOD. ACTA CHIRURGICA JUGOSLAVICA - SUPPLEMENTUM 1., 19. KONGRES HIRURGA Jugoslavije Bar, 1995.
4. Mirović R, Kastratović D, Jovović M, Lazović R.: HIRURŠKO LIJEČENJE HEMOROIDA ACTA CHIRURGICA JUGOSLAVICA - SUPPLEMENTUM 1., 19. KONGRES HIRURGA Jugoslavije Bar, 1995.
5. Mirović R, Kastratović D, Jovović M, Lazović R.: HIRURŠKO LIJEČENJE KARCINOMA REKTUMA U PERIODU 1988.-92, ACTA CHIRURGICA JUGOSLAVICA - SUPPLEMENTUM 1., 19. KONGRES HIRURGA Jugoslavije Bar, 1995.
6. Mugoša M, Kastratović D, Lazović R.: LAPAROSKOPSKA HOLECISTEKTOMIJA NA HIRURŠKOJ KLINICI KCCG -NAŠA ISKUSTVA, ACTA CHIRURGICA JUGOSLAVICA, SUPPLEMENTUM 1., 19. KONGRES HIRURGA Jugoslavije Bar, 1995.
7. Kastratović D, Mugoša M, Lazović R.: HEMATOPERITONEUM NAKON LAPAROSKOPSKE HOLECISTEKTOMIJE, ACTA CHIRURGICA JUGOSLAVICA, SUPPLEMENTUM 1., 19. KONGRES HIRURGA Jugoslavije Bar, 1995.
8. Jovović M, Filipović B, Kastratović D, Mirović R, Lazović R.: HIRURŠKI TRETMAN KRVARENJA IZ GORNJEG GASTROINTESTINALNOG TRAKTA, 1. gastrohirurški sastanak, s 11., Vrnjačka Banja, 1996.
9. Jovović M, Filipović B, Kastratović D, Mirović R, Lazović R.: HIRURŠKI TRETMAN KRVARENJA IZ GORNJEG GASTROINTESTINALNOG TRAKTA, 1. gastrohirurški sastanak, s 11., Vrnjačka Banja, 1996.
10. Bajić P., Dobričanin V., Cmiljanić M., Lazović R.: Hirurška terapija intestinalnih opstrukcija uzrokovanih malignom bolešću. Medicinski zapisi, Supplement I. Maj 2009. str. 16.

11. Kastratović D, Jovović M, Mirović R, Lazović R, Vujadinović O.: IZBOR OPERATIVNE METODE KOD KARCINOMA PANKREASA, ACTA CHIRURGICA JUGOSLAVICA - SUPPLEMENTUM 1., 19. KONGRES HIRURGA Jugoslavije Bar, 1995.
12. Jovović M, Kastratović D, Mirović R, Vujadinović O, Lazović R, Lončarević S.: POSTOPERATIVNE FISTULE U BOLESNIKA SA RESEKCIJOM ŽELUCA, ACTA CHIRURGICA JUGOSLAVICA, SUPPLEMENTUM 1., 19. KONGRES HIRURGA Jugoslavije Bar, 1995.
13. Jovović M, Kastratović D, Mirović R, Lazović R, Vujadinović O.: AKUTNE OKLUZIJE DEBELOG CRIJEVA, ACTA CHIRURGICA JUGOSLAVICA, SUPPLEMENTUM 1., 19. KONGRES HIRURGA Jugoslavije Bar, 1995.
14. Jovović M, Kastratović D, Mirović R, Lazović R, Batričević G.: SEPTIČKE KOMPLIKACIJE KOD RATNIH POVREDA ABDOMENA, ACTA CHIRURGICA JUGOSLAVICA, SUPPLEMENTUM 1., 18. KONGRES HIRURGA Jugoslavije, Beograd, 1994.
15. Jovović M, Kastratović D, Mirović R, Lazović R, Cmiljanić M, Dobričanin V.: HIRURŠKO LIJEČENJE KOLOREKTALNOG KARCINOMA (NAŠA ISKUSTVA), Medicinski zapisi br 60, XII kongres društva ljekara Crne Gore, 21-24 Septembar 2005, Ulcinj
16. Jovović M, Kastratović D, Mirović R, Lazović R, Vujadinović O.: KOMPLIKACIJE RATNIH RANA ABDOMENA, II kongres ratne medicine, Zbornik sažetaka, rad 212, Banja Luka, 1996
17. Jovović M, Kastratović D, Mirović R, Lazović R, Vujadinović O, Cmiljanić M, Dragović M.: SKLOPETARNE I EKSPLOZIVNE POVREDE ABDOMENA U NIRNODOPSKIM USLOVIMA ACTA CHIRURGICA JUGOSLAVICA, SUPPLEMENTUM 1., 21. KONGRES HIRURGA Jugoslavije, Beograd, 2001.
18. Pavličić M, Nijović M, Kastratović D, Mirović R, Crnogorac N, Lazović R, Radović A.; STANDARDI U HIRURŠKOM LIJEČENJU KARCINOMA ŽELUCA, ACTA CHIRURGICA JUGOSLAVICA, SUPPLEMENTUM 1., 21. KONGRES HIRURGA Jugoslavije, Beograd, 2001.
19. Jovović M, Kastratović D, Mirović R, Lazović R, Cmiljanić M, Dobričanin V.: HIRURŠKO LIJEČENJE KOLOREKTALNOG KARCINOMA (NAŠA ISKUSTVA), Medicinski zapisi br 60, XII kongres društva ljekara Crne Gore, 21-24 Septembar 2005, Ulcinj
20. Jovović M, Kastratović D, Mirović R, Lazović R, Vujadinović O.: KOMPLIKACIJE RATNIH RANA ABDOMENA, II kongres ratne medicine, Zbornik sažetaka, rad 212, Banja Luka, 1996
21. Jovović M, Kastratović D, Mirović R, Lazović R, Vujadinović O, Cmiljanić M, Dragović M.: SKLOPETARNE I EKSPLOZIVNE POVREDE ABDOMENA U NIRNODOPSKIM USLOVIMA ACTA

CHIRURGICA JUGOSLAVICA, SUPPLEMENTUM 1., 21. KONGRES HIRURGA Jugoslavije, Beograd, 2001.

22. Pavličić M, Nijović M, Kastratović D, Mirović R, Crnogorac N, Lazović R, Radović A.; STANDARDI U HIRURŠKOM LIJEČENJU KARCINOMA ŽELUCA, ACTA CHIRURGICA JUGOSLAVICA, SUPPLEMENTUM 1., 21. KONGRES HIRURGA Jugoslavije, Beograd, 2001.
23. Dobričanin V., Lazović R., Burzan D., Radulović D., Bajić P., Kastratović D., Jovović M., Mirović R., Maraš P., Vučeljić V.: Klinička primjena MANTRELS skora u dijagnostici akutnog apendicitisa. Medicinski zapisi, Suplement I. Maj 2009. str. 18.

RADOVI OBJAVLJENI U DOMAĆIM ČASOPISIMA

24. Lazović R, Smolovic B. Complications related to Meckel's diverticulum (MD): perforation due to enteroscopy and bleeding. Acta Chir Iugoslav. 2014;613:77-80. doi: 10.2298/ACI1403077L. ISSN: 0354-950X
25. Lazović R, Krivokapić Z, Dobričanin V: Penetrantne povrede kolona. Acta Chirurgica Iugoslavica, vol. 7, 2010. Beograd
26. Lazović R, Radunović M: Mekelov divertikulum – akutni abdomen u osmoj deceniji života. Acta Chirurgica Iugoslavica, vol. 3, 2011. Beograd
27. Lazović R, Bajić P, Dobričanin V: Ehinokok jetre i žučnih vodova – uzrok mehaničke žutice (prikaz slučaja). Praxis medica. Volume 38. Number 1-2. 2010. K. Mitrovica.
28. Lazović R, Krivokapić Z. MJESTO ENTEROSTOME U LIJEČENJU POVREDA KOLONA, ACTA CHIRURGICA JUGOSLAVICA, 1, str. 75, Beograd, 2005.
29. Lazović R, Krivokapić Z.: ENDOSKOPSKE PERFORACIJE KOLONA ACTA CHIRURGICA JUGOSLAVICA, 3, str. 111, Beograd, 2004.
30. Zindović M, Milošević V, Žujović J, Vučković L, Kujović A, Lazović R. A rare giant extra-gastrointestinal stromal tumor (GIST) in a young male patient. Acta medica Medianae 2014; 53(4): 37-41.
31. Jovović M, Lazović R, Vujadinović O.: ACUTE ABDOMEN CAUSED BY TORSION OF THE OMENTUM – CASE REPORT, Vojnosanitetski pregled, vol. 52, Br. 2s. 178, Beograd, 1995.
32. Jovović M, Savjak D, Lazović R, Vujadinović O.: MULTICISTIČNI MEZOTELIOM PERITONEUMA, VOJNOSANITETSKI PREGLED, VOL. 56, BR. 2, S 217, BEOGRAD, MART/APRIL 1999.
33. Jovović M, Kastratović D, Mirović R, Lazović R, Vujadinović O.: POSTAPENDEKTOMIJSKE KOMPLIKACIJE, Medicinski zapisi, Broj 47, s. 65, Decembar 1994, Podgorica)

34. Jovović M, Kastratović D, Mirović R, Lazović R, Vujadinović O.: AKUTNI ABDOMEN IZAZVAN AKUTNIM APENDICITISOM, Medicinski zapisi, Broj 51, s. 61, Januar 1998, Podgorica

RADOVI OBJAVLJENI U INOSTRANIM ČASOPISIMA

35. Jovović M, Mirović R, Lazović R, Vujadinović O.: COLORECTAL CANCER AS A SURGICAL PROBLEM, Hepatogastroenterology, supp. I, Vol. 52, s.12 p. 12, August 2005)
36. Mirović R, Jovović M, Lazović R.: LOCAL RECURRENCE OF RECTAL CANCER – OUR EXPERIENCE, Hepatogastroenterology, supp. I, Vol. 52, s 12, p. 18, August 2005
37. Fatic N, Markovic M, Tomic I, Mutavdzic P, Vukcevic G, Lazovic R, Pajovic B, Nikolic A. Reborn of Internal-External Carotid Artery Transposition as a Repair Method for Shotgun Injury of Neck Zone 2. Annals of Vascular Surgery 2015; 29(8): 1663.e9-1663.e12
38. Fatic N, Ilić N, Markovic D, Nikolic A, Končar I, Lazović R, Banžić I, Vukcevic G, Pajovic B, Kostic D. Morphologic predictors of in hospital mortality in acute type III aortic dissection. Angiol Sosud Khir. 2016; 22:25-32.
39. Radunovic M, Lazovic R, Popovic N, Magdelinic M, Bulajic M, Radunovic L, Vukovic M, Radunovic M. Complications of Laparoscopic Cholecystectomy: Our Experience from a Retrospective Analysis. Maced J Med Sci. 2016;15;4:641-646. doi: 10.3889/oamjms.2016.128. eISSN 1857-5773
40. Maloku H, Gashi Z, Lazovic R, Islami H, Juniku-Shkololli A. Laser Hemorrhoidoplasty Procedure vs Open Surgical Hemorrhoidectomy: a Trial Comparing 2 Treatments for Hemorrhoids of Third and Fourth Degree. Acta Inform Med. 2014;22:365-7. doi: 10.5455/aim.2014.22.365-367. ISSN: 0353-8109
41. Jovović M, Lazović R, Mirović R, Vujadinović O.: INJURIES OF COLON AND RECTUM IN PEACEFUL CONDITIONS Official Journal of The American Society of Colon and Rectal Surgery, Vol. 47, No 6, June 2004

RADOVI OBJAVLJENI U ČASOPISIMA indeksiranim u SCI/SCIE listi (domaćim i inostranim)

42. Lazović R, Barisic G, Krivokapic Z: Primary repair of colon injuries: clinical study of nonselective approach. BMC Gastroenterology 2010, vol. 10. str. 141; doi:10.1186/1471-230X-10-141, ISSN 1471-230X

43. Lazovic R, Radojevic N, Curovic I. Performance of primary repair on colon injuries sustained from low-versus high-energy projectiles. *J Forensic Leg Med.* 2016;39:125-9. ISSN: 1752-928X
44. Lazović R, Smolović B, Vučković Lj, Radunović M. Preoperative misdiagnosed GIST surgical "transferred" into gastric duplication cyst. *Vojnosanitetski pregl.* DOI: 10.2298/VSP151102305L.ISSN: 0042-8450.
45. Radojevic N, Curovic I, Atanasijevic T, Lazovic R. Injury Severity Score based estimation of height of fall in bus rolling down the cliff. *J Forensic Leg Med.* 2015;34:133-8. ISSN: 1752-928X
46. Curovic I, Radojevic N, Lazovic R. The volume of postmortem bleeding in drowning victims having sustained blunt thoracic aortic injury resulting from vehicular accidents. *Rom J Leg Med.* 2014;22:245-8.ISSN: 1221-8618
47. Muhovic D, Bojovic J, Bulatovic A, Vukcevic B, Ratkovic M, Lazovic R, Smolovic B. First case of drug-induced liver injury (DILI) associated with the use of tocilizumab in a patient with COVID-19. *Liver Int.* Accepted for publication. May 2020.
48. Maloku h, Lazović R, Terziqi H. Laser hemorrhoidoplasty versus Milligan-Morgan hemorrhoidectomy: Short-term outcome. *Vojnosanitetski pregl.* 2019; 76 (1), 8-12
49. Radovic S, Lazovic R, Crnogorac S, Banjac L, Suhij D. Duodenal atresia with apple-peel configuration of the ileum and absent superior mesenteric artery. *BMC Pediatr.* 2016;16:150. doi: 10.1186/s12887-016-0690-y. ISSN: 1471-2431
50. Radojevic N, Radnic B, Vucinic J, Cukic D, Lazovic R, Asanin B, Savic S. Mathematical model in post-mortem estimation of brain edema using morphometric parameters. *J Forensic Leg Med.* 2017;45:21-28. ISSN: 1752-928X
51. Radunović M, Radunović M, Radunović M, Lazović R, Panić N, Bulajić M. Biohumoral and endocrine parameters in assessment of surgical trauma in open and laparoscopic cholecystectomy. *Vojnosanit Pregl.* 2013;70:555-60. ISSN: 0042-8450
52. Radunovic M, Vukovic M, Radojevic N, Lazovic R, Radunovic M. Gunshot liver injuries grade I – III and related liver enzyme values. *Vojnosanitetski pregl.* Accepted for publication 03.03.2017. ISSN: 0042-8450

MONOGRAFIJE; POGLAVLJA U UDŽBENICIMA; PRIRUČNICI

53. Lazović R, Dobričanin V. Metode hirurške profilakse. U: Pajović B I Radunović M, Lazović R, Ašanin B, Dašić Ž i saradnici. Hirurgija za studente visoke medicinske škole. Podgorica: Medicinski fakultet; 2014. ISBN: 978-9940-657-03-1
54. Lazović R, Radunović M, Terzić Z, Vuković M Trauma. U: Pajović B I Radunović M, Lazović R, Ašanin B, Dašić Ž i saradnici. Hirurgija za studente visoke medicinske škole. Podgorica: Medicinski fakultet; 2014. ISBN: 978-9940-657-03-1
55. Lazović R, Radunović M. Abdominalna hirurgija. U: Pajović B I Radunović M, Lazović R, Ašanin B, Dašić Ž i saradnici. Hirurgija za studente visoke medicinske škole. Podgorica: Medicinski fakultet; 2014. ISBN: 978-9940-657-03-1
56. Radunović M, Lazović R. Uvod u hirurgiju. U: Pajović B I Radunović M, Lazović R, Ašanin B, Dašić Ž i saradnici. Hirurgija za studente visoke medicinske škole. Podgorica: Medicinski fakultet; 2014. ISBN: 978-9940-657-03-1
57. Dragović M... Lazović R.: Priručnik endoskopske hirurgije, Velarta, Beograd, 2000.
58. Dragović M ... Lazović R.: Savremena klinička hirurgija, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Podgorica, 2003.

UČEŠĆE U NAUČNIM PROJEKTIMA

- Nosilac Projekta "Portreti crnogorskih ljekara – prilozi istoriji crnogorske medicine" pod pokroviteljstvom Crnogorske akademije nauka i umjetnosti
- Član Projekta "COVID-19 -- slučaj Crne Gore" pod pokroviteljstvom CANU (rukovodilac prof. dr Vaso Antunović)

Ukupan broj citata (Google Scholar): 125

Hirsch index: 5

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Адреса: Студентски трг 1, 11000 Београд, Република Србија
Тел.: 011 3207400; Факс: 011 2638818; E-mail: officebu@rect.bg.ac.rs

ВЕЋЕ НАУЧНИХ ОБЛАСТИ
МЕДИЦИНСКИХ НАУКА

Београд, 10.10.2019.
02-01 Број: 61202-3511/2-19
СЂ

На основу чл. 75. Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", број: 88/17 и 73/18), чл. 48. ст. 5. тач. 1. Статута Универзитета у Београду ("Гласник Универзитета у Београду", број 201/18 и 207/19), чл. 13. ст. 1. Правилника о већима научних области на Универзитету у Београду ("Гласник Универзитета у Београду", број 134/07, 150/09, 158/11, 164/11, 165/11, 197/17 и 208/19), чл. 21. ст. 1. тач. 1. Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду ("Гласник Универзитета у Београду", број 200/17) и Правилника о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду ("Гласник Универзитета у Београду", број 192/16, 195/16, 197/17, 199/17 и 203/18 године), а на предлог Изборног већа Медицинског факултета, број: 4860/13 од 3.7.2019. године, Веће научних области медицинских наука, на седници одржаној 10.10.2019. године, донело је

О Д Л У К У

БИРА СЕ др Иван Палибрк у звање ванредног професора на Универзитету у Београду-Медицински факултет за ужу научну област Хирургија са анестезиологијом(анестезиологија са реаниматологијом).

О б р а з л о ж е њ е

Медицински факултет је дана 16.1.2019. године у часопису „Службени гласник РС“ објавио конкурс за избор у звање ванредног професора за ужу научну област Хирургија са анестезиологијом(анестезиологија са реаниматологијом), због потреба Факултета.

Извештај Комисије за припрему извештаја о пријављеним кандидатима стављен је на увид јавности дана 25.4.2019. године на сајту Факултета.

На основу предлога Комисије за припрему извештаја о пријављеним кандидатима, Изборно веће Медицинског факултета, на седници одржаној дана 3.7.2019. године, донело је одлуку о утврђивању предлога да се кандидат др Иван Палибрк изабере у звање ванредног професора.

Медицински факултет је дана 30.8.2019. године доставио Универзитету комплетан захтев за избор у звање на прописаним обрасцима.

2.

Универзитет је комплетну документацију коју је доставио факултет ставио на веб страницу Универзитета дана 3.10.2019. године.

Веће научних области медицинских наука, на седници одржаној дана 10. октобра 2019. године разматрало је захтев Медицинског факултета и утврдило да кандидат испуњава услове прописане чл. 74. и 75. Закона о високом образовању, чл. 135. Статута Универзитета у Београду, као и услове прописане Критеријумима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду, па је донета одлука као у изреци.

Поука о правном леку:

Против ове одлуке кандидат пријављен на конкурс може изјавити жалбу Сенату Универзитета, преко факултета. Жалба се доставља факултету у року од 8 дана од дана достављања одлуке.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА

Проф. др Татјана Симић

Доставити:

- Факултету (2)
- архиви Универзитета

ПЕРСОНАЛНА БИОГРАФИЈА

Доц. др Иван Палибрк

Име (очево име) презиме:		Иван (Голуб) Палибрк
Адреса:	Посао	Клинички центар Србије Центар за анестезиологију и реаниматологију Одељење анестезије и реанимације при Клиници за дигестивну хирургију – Прва хируршка клиника Пастерова 2; 11000 Београд Телефон: (011) 366 37 68 и 36-17-987
	Кућа	Ламартинова 3, 11118 Београд телефон: (011) 245 11 90 мобилни: 062 22 77 63 Е-маил: ivanpalibrk@yahoo.com
Датум рођења:		08. децембар 1964. године
Место рођења:		Ивањца, Република Србија
Брачно стање:		ожењен, двоје деце
Држављанство:		Србије
Образовање:		<p>Докторска дисертација: „Предиктивна вредност лидокаинског теста у планирању хируршког лечења обољења јетре“ одбрањена: 2012. године, на Медицинском факултету Универзитета у Београду.</p> <p>Магистарски рад: „База података за праћење интравенеузалне анестезије у торакоабдоминалној хирургији“, одбрањен: 2001. године, при Центру за Мултидисциплинарни студије, смер Биомедицински инжењеринг, Универзитет у Београду.</p> <p>Уписане субспецијализације из клиничке фармакологије и медицине бола</p> <p>Специјализацију „Анестезиологије са реаниматологијом“ уписао 1992. године а положио специјалистички испит 23. децембра 1996 године, са одличном оценом.</p> <p>Лекар, Медицински факултет Универзитета у Београду је уписао 1984. године а дипломирао 1990. са просечном оценом 8,75.</p> <p>Лекарски стаж обављен на клиникама КЦС током 1991. године.</p>

Страни језици:	Положен стручни испит.
Кретање у служби:	<p data-bbox="758 353 1300 398">Енглески, користи и литературу на француском</p> <p data-bbox="758 436 1380 537">На захтев Већа за последипломску наставу, Медицинског факултета у Београду учествује у акредитацији програма Мастер струковни анестетичар.</p> <p data-bbox="758 555 1364 627">Од новембра 2019. Ванредни професор Медицинског факултета, Универзитета у Београду.</p> <p data-bbox="758 645 1300 761">31.12.2018. године трећи пут изабран за члана Програмског савета Центра за континуирану медицинску едукацију Медицинског факултета Универзитета у Београду.</p> <p data-bbox="758 788 1348 891">Заменик председника уписне комисије (на основу академске студије) на Медицинском факултету универзитета у Београду у школској 2018/19 години.</p> <p data-bbox="758 907 1332 1003">Реизабран у звање доцента за ужу научну област Хирургија са анестезиологијом (анестезиологија са реаниматологијом) 14. новембра 2017.</p> <p data-bbox="758 1025 1364 1124">За доцента за ужу научну област Хирургија са анестезиологијом (анестезиологија са реаниматологијом) изабран је 15. јануара 2013. године.</p> <p data-bbox="758 1146 1364 1265">За асистента за ужу научну област Хирургија са анестезиологијом (анестезиологија са реаниматологијом) изабран је 06. јула 2006. године, а реизабран 30. априла 2009. године.</p> <p data-bbox="758 1288 1380 1444">Од децембра 2017. године обавља послове и радне задатке Заменика Директора Центра за анестезиологију и реаниматологију КЦС и Начелника Одељења анестезије и реанимације при Клиници за дигестивну хирургију – Прва хируршка клиника КЦС</p> <p data-bbox="758 1467 1364 1568">Од октобра 2013. године је Начелник Одељења анестезије и реанимације при Клиници за дигестивну хирургију – Прва хируршка клиника КЦС</p> <p data-bbox="758 1612 1364 1709">Од 2002 до 2013. године је шеф Јединице интензивног лечења при Клиници за дигестивну хирургију – Прва хируршка клиника КЦС</p>

	<p>Од 1993. године запослен је на Институту за анестезиологију са реаниматологијом Клиничког центра Србије. На одељењу анестезије и реанимације при Клиници за дигестивну хирургију – Прва хируршка клиника.</p>
<p>Стручно усавршавање (најзначајнији):</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 09. новембар – 24. новембар 2015. био гост на Department for Surgical Service, Pain Therapy and Critical Care. Vastmanlands Regional Hospital. Vasteras. Sweden - 15. новембар – 15. децембар 2014. радио као гост Department of Anaesthesiology and Intensive Care Medicine at the University Medical Center Hamburg -- Eppendorf (UKE), Germany. - јун 2007 године, боравио као гост на King's College Hospital, Department for Liver transplantation, London, Great Britain. - Учесник Првог конгреса Хрватског удружења бескрвне медицине, септембар 2005. године. - Семинар КМЕ Медицинског факултета у Београду, „Интраоперативно спасавање крви и алтернативе трансфузији алогене крви“, децембар 2004. - Курс за иновацију знања Фармацеутског факултета у Београду „Антибиотици - рационална примена и клинички значај резистенције“, мај 2004 - Семинар КМЕ Медицинског факултета у Београду, „Нови приступи терапији сенсе“, мај 2004. - 16. новембар – 14. децембар 2001. године радио као гост Department of Anaesthesiology and Intensive Care Medicine at the Asklepios Clinic North and the University Medical Center Hamburg -- Eppendorf (UKE), Germany - Семинар КМЕ Медицинског факултета у Београду и Народне библиотеке Србије, „Корисније водених светских часописа и база података из области медицине доступних академској мрежи Србије“ јануар

		<p>2004.</p> <p>-Међународни курсе Удружења гастроентеролога и хирурга у Атини 2000. године.</p> <p>- септембар 1998. година, Брно, Чешка. Базични Курсе за парентералну исхрану у организацији ESPEN-а.</p> <p>-нобембр 2017. напредни курсе за ентаралну и парентералну исхрану, Агиа Триас . Грчка</p>
Чланства:		<p>Члан Српског лекарског друштва</p> <p>Члан удружења анестезиолога и интензивиста Србије</p> <p>Члан удружења интензивиста Србије</p> <p>Члан Српског удружења за терапију бола</p> <p>Члан Европског удружења анестезиолога</p> <p>Члан Европског удружења за минимално инвазивну хирургију</p> <p>Члан европског удружења за парентералну и ентаралну исхрану</p>
Научно наставно звање:		<p>Од новембра 2019. Ванредни професор Медицинског факултета, Универзитета у Београду.</p> <p>Реизабран у звање доцента за ужу научну област Хирургија са анестезиологијом (анестезиологија са реаниматологијом) 14.новембра 2017.</p>
Аутор и коаутор		<p>У преко 200 радова, постера, апстрактa, поглавља у књигама.</p>
Ментор:		<p>а) Ментор докторске дисертације:</p> <p>- Др Љиљана Шошкић:"Прогностичка вредности сатурације кисеоником крви из централне вене и нивоа серумског лактата на хоспитални морбидитет након операција на абдоминалној аорти", Београд 2018. (Одбрана 28.септембар 2018)</p> <p>б) Ментор завршног академског специјалистичког рада:</p> <p>- Др Ненад Шутић:"Успешност модалитета постоперативне аналгезије након тоталне артропластике колена", Београд 2016, Одбрана: 8. април 2016. године.)</p> <p>ц) Ментор дипломског рада:</p> <p>- Др Митровић Михаило: „Специфичности анестезије</p>

	<p>код гојазних пацијента." Београд 2016. (Одбрана 9.децембар 2016. године.)</p> <p>- Др Антонић Маја:"Клинички значај централног венског притиска", Београд 2016. (Одбрана 26.септембар 2016).</p> <p>- Др Алексић Анђела: „Нутритивна потпотра пацијената са инсуфицијенцијом јетре". Београд. (Одбрана 23.септембар 2016. године)</p> <p>- Др Нела Миљевић:" Нозокомијалне инфекције код хируршких болесника", Београд, (Одбрана:27.дрецмбар 2016. године)</p>
Посао који обавља:	<p>Анестезиолог запослен у Центру за анестезију и реанимацију Клиничког центра Србије</p> <p>Заменик Директора Центра за анестезију и реанимацију Клиничког центра Србије</p> <p>Начелник Одељења анестезије и реанимације при Клиници за дигестивну хирургију – Првој хируршкој клиници Клиничког центра Србије</p>
Радови	<p>Оригинални радови in extenso у часописима са JCR листе:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bumbasirevic V, Radenkovic D, Jankovic Z, Karamarkovic A, Jovanovic B, Milic N, Palibrk I, and Ivancevic N, Severe Acute Pancreatitis: Overall and Early Versus Late Mortality in Intensive Care Units. <i>Pancreas</i>. 2009; 38:122-125. M22 IF 2,733 2. Žuvela M, Antić A, Bajec Đ, Radenković D, Petrović M, Galun D, Palibrk I, Đurić A, Ražnatović Z, Banko B, Milovanović J, Milovanović A, Šaranović D, Artiko V, Šobić D, Obradović V. Diagnosis of MESII infection after Abdominal Wall Hernia Surgery Role of Radionuclide Methods. <i>Hepato-Gastroenterology</i> 2011;58:1455-1460. M23 IF 0.658 3. Petrovic M, Radoman I, Artiko V, Stojkovic M, Stojkovic M, Durutovic D, Zuvela M, Matic S, Antic A, Palibrk I, Milovanovic A, Milovanovic J.

		<p>Galun D, Radovanovic N, Bobic-Radovanovic A, Sobic D, Obradovic V. Gallbladder motility disorders estimated by non-invasive methods. <i>Hepato-Gastroenterology</i> 2012;59(113):13-6. M23 IF 0,774</p> <p>4. Palibrk I, Milicic B, Stojiljkovic L, Manojlovic N, Dugalic V, Bumbasirevic V, Kalezic N, Žuvela M, Milicevic M. Clamp-Crushing vs. Radiofrequency-Assisted Liver Resection: Changes in Liver Function Tests. <i>Hepato-Gastroenterology</i> 2012;59:800-4. M 23 IF 0,774</p> <p>5. Petrovic M, Jankovic Z, Jaukovic I, Artiko V, Šobic-Šaranovic D, Antic A, Žuvela M, Radovanovic N, Palibrk I, Galun D, Matić S, Loncar Z, Bojovic P, Ajdinovic B, Obradovic V. Clinical value of immunoscintigraphy in the rectal carcinomas: immunoscintigraphy of rectal carcinomas. <i>Hepatogastroenterology</i>. 2013 Sep;60(126):1355-9 M23 IF 0,907</p> <p>6. Kalezic N, Stojanovic M, Ladjovic N, Markovic D, Paunovic I, Palibrk I, Milicic B, Sabljak V, Antonijevic V, Ivanovic B, Ugrinovic Dj, Zivaljevic V. Risk factors for intraoperative hypotension during thyroid surgery. <i>Med Sci Monit</i> 2013; 19:236-241. M23 IF 1.216</p> <p>7. Žuvela M, Milićević M, Galun D, Djurić Stefanović A, Bulajić P, Palibrk I. Spigelian hernia repair as a day-case procedure. <i>Hernia</i> 2013; 17:483-486. M22 IF 2,087</p> <p>8. Žuvela M, Galun D, Djurić - Stefanović A, Palibrk I, Petrović M, Milićević M. Central rupture and bulging of low-weight polypropylene mesh following recurrent incisional sublay hernioplasty. <i>Hernia</i> 2014;18(1):135-40. M22 IF 2,050</p> <p>9. Bojic S, Kotur-Stevuljevic J, Kalezic N, Jelie-Ivanovic Z, Stefanovic A, Palibrk I, Memon L, Kalaba Z, Stojanovic M, Simic-Ogrizovic S. Low Paraoxonase 1 Activity Predicts Mortality in Surgical Patients with Sepsis. <i>Disease Markers</i> Volume 2014, Article ID 427378, 8 pages http://dx.doi.org/10.1155/2014/427378 M23 IF</p>
--	--	--

10. Veličković J, Palibrk I, Miljković B, Veličković D, Jovanović B, Bumbaširević V, Djukanović M, Šljukić V. Self-Reported Drug Allergies in Surgical Population in Serbia. *Acta Clin Croat* 2015;54(4):492-499 M23 IF 0,412
11. Jovanović B, Đurić O, Marković-Denić I.J, Isaković A], Doklešić K, Stanković S, Vidičević S, Palibrk I, Samardžić J, Bumbaširević V. Prognostička vrednost solubilnog CD 14 - pod tipa- S (presepsina) u dijagnozi pneumonija povezanih sa mehaničkom ventilacijom i sepse kod traumatizovanih pacijenata. *Vojnosanitetski pregled* Online First February, 2017. DOI: 10.2298/VSP161104027J M23 IF 0,355
12. Jelena Veličković, Ivan Palibrk, Biljana Miličić, Dejan Veličković, Bojan Jovanović, Goran Rakić, Milorad Petrović, Vesna Bumbaširević. The association of early postoperative lactate levels with morbidity after elective major abdominal surgery. *Bosn J Basic Med Sci Online* First April 2018. DOI:<http://dx.doi.org/10.17305/bjbms.2018.3186> M23 IF 1.432
13. Ljiljana Soskic, Mladen Kocica, Dragan Cvetkovic, Biljana Milicic, Nebojsa Ladjevic, Ivan Palibrk, Milica Karadzic, Milos Grujic, Milica Vjestica-Mrdak, Arsen Ristic. Correlation Between Central Venous and Mixed Venous Oxygen Saturation in the Elective Abdominal Aortic Aneurysm Surgery. Rad je prihvaćen za štampu u Vojnosanitetskom pregledu i trenutno je u proceduri dobijanja Online first <https://doi.org/10.2298/VSP180621131P> M23 IF 0,405
14. Tamara Milovanovic , Igor Dumic, Jelena Veličkovic, Milica Stojkovic Lalosevic, Vladimir Nikolic, Ivan Palibrk. Epidemiology and risk factors for multidrug resistant hospital-acquired urinary tract infection in patients with liver cirrhosis: single center experience in Serbia. *BMC Infectious Diseases* (2019) 19:141 IF 2,565 <https://doi.org/10.1186/s12879-019-3761-5>
15. Jelena Veličković, Chen Feng, Ivan Palibrk, Dejan Veličković, Bojan Jovanović, Vesna Bumbaširević.

		The Assessment of Complications After Major Abdominal Surgery: A Comparison of Two Scales. Journal of Surgical Research 2020;247:397-405 IF 1,872 https://doi.org/10.1016/j.jss.2019.10.002
--	--	---

У Београду, 10. јун 2020. године

Проф. др Иван Палибрк

анестезиолог

УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ

Ул. Цетинаска бр. 2
П. бокс 99
81000 ПОДГОРИЦА
ЦРНА ГОРА
Телефон: (020) 414-255
Факс: (020) 414-230
E-mail: rektor@uc.nic

UNIVERSITY OF MONTENEGRO

Ul. Cetinska br. 2
P.O. BOX 99
81 000 PODGORICA
MONTENEGRO
Phone: (+382) 20 414-255
Fax: (+382) 20 414-230
E-mail: rektor@uc.me

Број: 08-2699
Датум, 19. 12. 2013 г.

Ref: _____
Date, _____

Na osnovu člana 75 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju (Sl.list RCG, br. 60/03 i Sl.list CG, br. 45/10 i 47/11) i člana 18 stav 1 tačka 3 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 19.12.2013. godine, donio je

**ODLUKU
O IZBORU U ZVANJE**

Dr sci med. **MILICA MARTINOVIĆ** bira se u akademsko zvanje redovni profesor Univerziteta Crne Gore za predmet: Patološka fiziologija i laboratorijska medicina, na Medicinskom fakultetu.

REKTOR

Prof. dr Predrag Miranović
Prof. dr Predrag Miranović

BIOGRAFIJA

Rodjena 29.X 1960. g. U Nikšiću, Crna Gora. Osnovnu školu i gimnaziju završila u Nikšiću. Diplomirala na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu 1983.g. Specijalizaciju iz pedijatrije završila 1992.g. položivši sa odličnom ocjenom specijalistički ispit, na Institutu za zdravstvenu zaštitu majke i deteta Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Magistarski rad pod nazivom „Komparativna studija etlopatogenetskih i kliničkih parametara bronhijalne astme sa efektima terapije u kontinentalnom i priobalnom dijelu Crne Gore“ odbranila 1997.g. na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Nišu, Srbija. Zvanje doktora medicinskih nauka stekla na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Nišu, odbranivši doktorsku disertaciju pod nazivom „Uloga i značaj primjene inhalacionih glikokortikoida u prevenciji dječije astme“.

Od 1999. Zaposlena na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na predmetu Patološka fiziologija i laboratorijska medicina. U zvanje docenta izabrana 2003.g., vanredni profesor 2008., a u zvanje redovni profesor 2013.g.

IZVODI IZ BIBLIOGRAFIJE

REDOVI U ČASOPISIMA SA SCI LISTE

1. Jaksic M, Martinovic M, Gilgorovic-Barhanovic N, Vujacic A, Djurovic D, Nedovic-Vukovic M. Association between inflammation, oxidative stress, vitamin D, copper and zinc with pre-obesity and obesity in school children from the city of Podgorica, Montenegro, *Journal of Pediatric Endocrinology and Metabolism*, 2019, <https://doi.org/10.1515/jpem-2019-0086>
2. Duborija Kovacevic N, Martinovic M, Belojevic G, Lausevic D, Asanin B. Maternal Education, Health Profession and Cigarette Smoking are Decisive Factors for Self-Medication in Children by Parents, *Acta Pharm.* 2019. <http://doi.org/10.2478/acph-2020-0018>
3. Milica Martinovic, Goran Belojevic, Marina Jaksic, Nebojsa Kavarić, Aleksandra Klisić. CARDIOMETABOLIC RISK AMONG MONTENEGRIN URBAN CHILDREN IN RELATION TO OVERWEIGHT AND OBESITY *Acta clinica Croatica*, prihvaćen za objavljivanje
4. Aleksandra Klisić, Nebojša Kavarić, Bojko Bjelaković, Ivan Soldatović, Milica Martinović, Jelena Kotur-Stevuljević Povezanost retinol-vezujućeg proteina 4 i kardiovaskularnog rizika posredovana je obimom struka kod pretilih/debelih adolescentica *Acta clinica Croatica*, Vol.56. No.1. (str.98-98), mart 2017.
5. M. Martinovic, G. Belojevic, G.W. Evans, N. Kavarić, B. Asanin, S. Pantovic, M. Jaksic, J. Boljevic Hypertension and correlates among Montenegrin schoolchildren: a cross-sectional study, *Public Health* 147 (2017), 15-19, SCI, IF 1.566

6. Aleksandra Klisić, Jelena Kotur Stevuljević, Nebojša Kavarić, Milica Martinović, Marija Matić, The association between follicle stimulating hormone and glutathion peroxidase activity is dependent on abdominal obesity in postmenopausal women, *Eating and Weight Disorders - Studies on Anorexia, Bulimia and Obesity*, pp 1-9, 2016, available on <http://link.springer.com/article/10.1007%2Fs40519-016-0325-1>
7. Marina Jaksic, Milica Martinovic, Goran Belojevic, Nebojsa Kavarić, Bogdan Asanin, Mira Samardzic, Snezana Pantovic, Jelena Boljevic; The Prevalence of and Contributing Factors to Overweight and Obesity Among the Schoolchildren of Podgorica, Montenegro, *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo*, 2017., Vol 1-2, pp 20-25
8. Mira Samardzic, Milica Martinovic, Mirjana Nedovic-Vukovic, Milena Popovic-Samardzic, Recent incidence of type 1 diabetes mellitus in Montenegro: shift toward a younger age at onset of the disease, *Acta Clin Croat* 2016; 55:63-68
9. Milica Martinovic, Goran Belojevic, Gary W. Evans, Dragan Lausevic, Bogdan Asanin et al. Prevalence of and contributing factors for overweight and obesity among Montenegrin schoolchildren, *Eur J Public Health* (2015) 25 (5): 833-839
10. Pantović Snežana, Božović Dragica, Nikolić Goran, Martinović Milica, Mitrović Predrag, Radulović Lenka, Isaković Aleksandra, Marković Ivanka „Markers of inflammation and antioxidant enzyme activities in restenosis following percutaneous coronary intervention “, *Journal of the Serbian Chemical Society* 2015, 80 (2), 143
11. Martinović M, Belojević G, Evans GW, et al. Blood pressure among rural Montenegrin children in relation to poverty and gender. *Eur J Pub Health* 2014;24(3):385-9.
12. Martinović M. News in the pathophysiology of asthma, *Vojnosanitetski pregled*, 2013, Vol VI. Str. 84-87
13. Duborija-Kovačević N., Martinović M. Evaluation of pharmacotherapy of obstructive airway diseases in the Montenegrin outpatient care: comparison with two Scandinavian countries, *Multidisciplinary Respiratory Medicine* 2012,7:123

Radovi objavljeni u časopisima koji se ne nalaze u međunarodnim bazama podataka

14. Milica Martinović, Sigurnosni profil inhalacionih kortikosteroida (beclomethason dipropionat) primijenjenih u konvencionalnim i u visokim dozama u prevenciji dječje astme, *ACTA MEDIKA MEDIANAE*, ISSN 0365-4478, Vol.47, No.1,2008.
15. Martinović M, Pejakov Lj. Child asthma and environmental factors in Montenegro. (Originalstudija) *Jurnal Medical Brasovean, Brasov* 2010; Vol VI, (3):73-75. ISSN 1841-0782.

16. Pejakov Lj, Martinović M. Perioperative outcome: genetics, environment or both. (Editorial) *Jurnal Medical Brasovean, Brasov* 2010; Vol VI, (3):4-7. ISSN 1841-0782.
17. Martinović M., Inhaled corticosteroids: the role in the prevention of asthma, pathophysiological and clinical aspects, *Jurnal Medical Brasovean, Brashov*, 2012, ISSN 1841-0782.nr.2-2012.

PROJEKTI

1. Rukovodilac crnogorskog nacionalnog naučno-istraživačkog projekta " Istraživanje siromaštva i gojaznosti kod školske djece u Crnoj Gori- klinički, patofiziološki, biogenijski i preventivni aspekti", 2013-2015.
2. Koordinator za Medicinski fakultet u Podgorici CEEPUS projekta: » Developing a network for monitoring the impact of environmental and nutritional factors on fertility and neonatal health«, Network Coordinator assoc.prof Marius Moga, Transilvania University of Brashov, Romania, 2007- 2013
3. Rukovodilac crnogorskog tima u bilateralnom crnogorsko-hrvatskom projektu : „ Komparativna studija o uticaju siromaštva na pothranjenost i gojaznost, dijetetske navike i životni stil kod skolske djece Podgorice i Osijeka“ Član istraživačkog tima
4. CRNOGORSKO-SRPSKI BILATERALNI PROJEKAT: „Značaj praćenja odnosa mokraćne kiseline i oksidativnog stresa u definisanju kardiovaskularnog rizika metabolički zdrave i metabolički bolesne djece sa viškom tjelesne mase“ (The importance of monitoring the interrelation between uric acid and oxidative stress in defining cardiovascular risk at metabolically healthy and sick children with excess body weight“), član istraživačkog tima
5. Competency based Curriculum Reform In Nursing and Caring in Western Balkan Universities 544169-TEMPUS-1-2013-1-BE-TEMPUS-JPCR, rukovodilac prof.dr Bogdan Ašanin, član istraživačkog tima
6. Član istraživačkog tima u projektu Ministarstva nauke CG- „Balneološki efekti peloida, mineralne vode, ljekovitog i aromatičnog bilja na inflamatorni odgovor kod reumatoidnih i kardiovaskularnih bolesti“, rukovodilac doc.dr Snežana Pantović
7. Član istraživačkog tima u projektu Ministarstva nauke CG- „Procjena jednog statusa, razvoj i standardizacija preventivnog programa u Crnoj Gori“, rukovodilac prof.dr Mira Samardžić

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Адреса: Студентски трг 1, 11000 Београд, Република Србија
Тел.: 011 3207400; Факс: 011 2638818; E-mail: officebu@rect.bg.ac.rs

СЕНАТ УНИВЕРЗИТЕТА
У БЕОГРАДУ

Београд, 15.5.2019. године
06-01 Број: 61202-1742/3-19
СР

На основу чл. 75. Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", број: 88/17 и 73/18), чл. 43. ст. 1. тач. 22. и чл. 44. ст. 4. Статута Универзитета у Београду ("Гласник Универзитета у Београду", број 201/18 и 207/19), чл. 25. ст. 1. и ст. 2. тач. 1. Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду ("Гласник Универзитета у Београду", број 200/17) и Правилника о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду ("Гласник Универзитета у Београду", број 192/16, 195/16, 197/17, 199/17 и 203/18), а на предлог Изборног већа Медицинског факултета, број: 2280/12 од 27.3.2019. године и мишљења Већа научних области медицинских наука, 02-01 број: 61202-1742/2-19 од 16.4.2019. године, Сенат Универзитета, на седници одржаној 15.5.2019. године, донео је

О Д Л У К У

БИРА СЕ др Предраг Стевановић у звање редовног професора на Универзитету у Београду- Медицински факултет, за ужу научну област Хирургија са анестезиологијом(анестезиологија са реаниматологијом).

О б р а з л о ж е њ е

Медицински факултет је дана 16.1.2019. године у листу „Послови“ објавио конкурс за избор у звање редовног професора, за ужу научну област Хирургија са анестезиологијом(анестезиологија са реаниматологијом).

Извештај Комисије за припрему извештаја о пријављеним кандидатима стављен је на увид јавности дана 25.2.2019. године објављивањем на сајту и огласној табли Факултета.

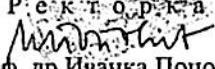
На основу предлога Комисије за припрему извештаја о пријављеним кандидатима, Изборно веће Медицинског факултета, на седници одржаној дана 27.3.2019. године, донело је одлуку о утврђивању предлога да се кандидат др Предраг Стевановић изабере у звање редовног професора.

Медицински факултет је дана 4.4.2019. године доставио Универзитету комплетан захтев за избор у звање на прописаним обрасцима.

Универзитет је комплетну документацију коју је доставио Факултет ставио на веб страницу Универзитета дана 9.4.2019. године.

Всће научних области медицинских наука, на седници одржаној дана 16.4.2019. године дало је мишљење да се др Предраг Стевановић може изабрати у звање редовног професора.

Сенат Универзитета, на седници одржаној дана 15.5.2019. године разматрао је захтев Медицинског факултета и утврдио да кандидат испуњава услове прописане чл. 74. и 75. Закона о високом образовању, чланом 135. Статута Универзитета у Београду, као и услове прописане Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду, па је донета одлука као у изреци.

ПРЕДСЕДНИЦА СЕНАТА
Ректорка

Проф. др Иванка Поповић

Доставити:

- Факултету (2)
- архиви Универзитета
- сектору 06

Redovni profesor Dr PREDRAG STEVANOVIĆ, Dr sc med
- biografija -

Datum rođenja: 14. 12. 1959.

Mesto rođenja: Loznica, Srbija

**Školska sprema
i zaposlenje:**

Dr med, spec Anesteziologije sa reanimatologijom, Dr sc med.
Redovni profesor na katedri hirurgije sa anesteziologijom, Medicinski fakultet-Univerziteta u Beogradu.
Nastavna Baza: KBC "Dr Dragiša Mišović-Dedinje", Klinika za anesteziologiju i intenzivno lečenje, Beograd, Srbija

Obrazovanje:

- 2017-2021   Edukacija u oblasti medicine bola u okviru Erasmus + KA2 projekta "Strengthening Capacities for Higher Education of Pain Medicine in Western Balkan Countries (Higher Education Pain Medicine Project – HEPMP)". Medicinski fakultet Univerziteta u Firenci – Italija, Medicinski fakultet Univerziteta u Ljubljani – Slovenija, Medicinski fakultet Univerziteta u Rijeci – Hrvatska.
- 2017   Odbranio rad uže specijalizacije Medicina bola: "Randomizovana prospektivna klinička studija poređenja efikasnosti različitog vođenja epiduralne analgezije tokom porođaja: frakcionirano, kontinuirana epiduralna analgezija i pacijent-kontrolisana epiduralna analgezija« i stekao zvanje »Specijaliste Medicine Bola.
- 2015   Edukacija iz oblasti anesteziologije-hemodinamskog monitoringa: King's Health Partners, King's College Hospital, London, United Kingdom
- 2006-2009   Edukacija iz oblasti palijativne medicine i medicine bola u okviru Tempus projekta, Medicinski fakultet Univerziteta u Firenci - Italija, Medicinski fakultet Univerziteta u Lionu – Francuska, Medicinski fakultet Univerziteta u Zagrebu – Hrvatska.
- 2005   Edukacija u službi anestezije, Opšta bolnica Lilienfeld, Austrija. Centar za edukaciju iz oblasti inhalacione anestezije i sistema za anesteziju.
- 2003   Edukacija u MGH Pain Center, Massachusetts General Hospital, Harvard Medical School, University of Harvard, Boston, Massachusetts, USA.
- 2002   Odbranio doktorsku disertaciju iz anesteziologije, Medicinski fakultet-Univerziteta u Beogradu. Naziv doktorske teze: "Uticaj načina anesteziranja na negativne kardiorespiratorne efekte i klinički tok laparoskopskih operacija žučne kese".
- 1995   Odbranio magistarsku tezu iz anesteziologije, Medicinski fakultet-Univerziteta u Beogradu. Naslov magistarske teze: "Uticaj spinalne i periduralne anestezije na ventilacionu funkciju pluća".

- 1990 Položen specijalistički ispit iz anesteziologije sa reanimatologijom; Medicinski fakultet- Univerziteta u Beogradu.
- 1985 Pripravnički staž.
- 1984 Doktor Medicine, Medicinski fakultet- Univerziteta u Beogradu.

Kretanje u službi:

- Od 2019 Osnivač i Koordinator Simulacionog Centra Medicinskog Fakulteta u Beogradu
- Od 2019 Rukovodilac Klinike za anesteziologiju i intenzivno lečenje, KBC "Dr D. Mišović"-DEDINJE, Beograd.
- 2019 Izabran u Redovnog Profesora Medicinskog fakulteta, Umiverziteta u Beogradu
- Od 2018 Šef katedre Anesteziologije, reanimatologije i intenzivne terapije, Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu.
- Od 2018 Sekretar katedre na poslediplomskim studijama Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu na subspecijalizaciji: "Medicina bola".
- Od 2014 Anesteziolog na Klinici za anesteziologiju i intenzivno lečenje, KBC "Dr Dragiša Mišović- DEDINJE", Beograd, Srbija.
- Od 2013-2014 Direktor Kliničko Bolničkog Centra "Bežanijska kosa".
- Od 2013... Osnivač nove subspecijalizacije i Šef katedre na poslediplomskim studijama Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu na subspecijalizaciji: "Medicina bola".
- Od 2013... Vanredni profesor na katedri hirurgije sa anesteziologijom, Medicinski fakultet- Univerziteta u Beogradu.
- 2009-2013 Pomoćnik Direktora KBC "Dr D. Mišović-Dedinje" za obrazovanje i naučno-istraživačku delatnost
- 2008-2013 Docent na katedri hirurgije sa anesteziologijom, Medicinski fakultet- Univerziteta u Beogradu.
- 1998-2008 Asistent na predmetu Hirurgija (za anesteziju), Medicinski fakultet- Univerziteta u Beogradu.
- Od 2005... Upravnik Klinike za anesteziologiju i intenzivno lečenje, KBC "Dr D. Mišović"-DEDINJE, Beograd.
- 1998-2005 Načelnik odeljenja anesteziologije na Klinici za anesteziologiju i intenzivno lečenje, KBC "Dr D. Mišović"-DEDINJE, Beograd.
- Od 1992... Spec Anesteziolog, Univerzitetska Klinika za Anesteziologiju i intenzivno lečenje pri KBC "Dr D. Mišović"-DEDINJE, Beograd.
- 1990-1992 Spec Anesteziolog, odeljenje anestezije, Opšta bolnica, Kruševac, Srbija.

1987-1990	Lekar na specijalizaciji anesteziologije sa reanimatologijom, Medicinski fakultet-Univerziteta u Beogradu.
1985-1987	Lekar opšte prakse u Službi hitne pomoći i Opštoj bolnici u Kruševcu, Srbija.
1984-1985	Obavezni lekarski staž, Opšta bolnica Kruševac, Srbija.

Članstva i aktivnosti:

Počasni član osnivač svetskog Udruženja za Holomedicinu (2021 - <https://holomedicine-association.org/>)

Stalni član centralne komisije za lekove pri Agenciji za Lekove i medicinska sredstva Republike Srbije (2014 - 2018).

Direktor KBC Bežanijska kosa, Beograd, Srbija: 2013-2014.

Predsednik Upravnog odbora Kliničkog Centra Srbije, Beograd, od 2009-2013.

Predsednik Upravnog odbora KBC Zvezdara, Beograd, od 2008-2009

Član Republičke stručne komisije za anesteziologiju, reanimatologiju i intenzivnu terapiju od 2012-2013

Član Republičke stručne komisije za palijativno lečenje. 2012.

Član radne grupe za izradu vodiča dobre kliničke prakse za dijagnostikovanje i lečenje obolenja karotidnih arterija. 2012.

Član osnivač, „Guidelines committee“ Evropskog Udruženja Anesteziologa od 2008-2010.

Član Saveta Evropskog Udruženja Anesteziologa od 2006-2010

Član Programskog saveta Centra za kontinuiranu medicinsku edukaciju, Medicinskog fakulteta - Univerziteta u Beogradu, 2004-2005.

Član osnivač i Predsednik Društva Anesteziologa Srbije od 2002 - 2008.

Član predsedništva Anesteziološke sekcije Srpskog Lekarskog Društva, 2003-2005.

Sekretar Anesteziološke sekcije Srpskog Lekarskog Društva od 2001-2003.

Sekretar Katedre za anesteziologiju sa reanimatologijom pri Katedri hirurgije, Medicinski fakultet, Univerziteta u Beogradu, 1998-2000.

Instruktor endoskopske hirurgije (za anesteziju), Jugoslovenskog Udruženja za Endoskopsku Hirurgiju, Medicinski fakultet-Univerziteta u Beogradu od 1996 i dalje.

Član osnivač Jugoslovenskog Udruženja za Endoskopsku Hirurgiju od 1996.

Član Anesteziološke sekcije Srpskog lekarskog društva od 1990.

Član Srpskog lekarskog društva od 1985.

Aktivnosti u nastavi:

Rukovodilac nastave u Simulacionom centru Medicinskog fakulteta u Beogradu

Predavač na kursovima Evropskog udruženja anesteziologa: "Fondacija Evropske Edukacije u Anesteziji-FEEA"

Predavač na poslediplomskoj nastavi u okviru doktorskih studija "kliničke farmakologije", Medicinski fakultet-Univerziteta u Beogradu.

Predavač na poslediplomskoj nastavi subspecijalizacije Kardiovaskularne i torakalne anesteziologije, Medicinski fakultet-Univerziteta u Beogradu.

Predavač na poslediplomskoj nastavi subspecijalizacije Pedijatrijske anesteziologije, Medicinski fakultet-Univerziteta u Beogradu.

Predavač na poslediplomskoj nastavi subspecijalizacije Laparoskopske hirurgije, Medicinski fakultet-Univerziteta u Beogradu.

Predavač na poslediplomskoj nastavi u okviru doktorskih studija "Bol u neurologiji", Medicinski fakultet-Univerziteta u Beogradu.

Predavač na poslediplomskoj nastavi u okviru doktorskih studija "Bol u neurologiji", Medicinski fakultet-Univerziteta u Beogradu.

Predavač na poslediplomskoj nastavi u okviru doktorskih studija "Fiziologija i eksperimentalna fiziologija", Medicinski fakultet-Univerziteta u Beogradu.

Predavač na poslediplomskoj nastavi na specijalizaciji Opšte medicine, Medicinski fakultet-Univerziteta u Beogradu.

Predavač na poslediplomskoj nastavi iz Hirurgije, Medicinski fakultet-Univerziteta u Beogradu.

Predavač na poslediplomskoj nastavi iz Anesteziologije i reanimatologije, Medicinski fakultet-Univerziteta u Beogradu.

Predavač na kursovima Centra za kontinuiranu medicinsku edukaciju Medicinskog fakulteta u Beogradu

Predavač po pozivu u zemlji i inostranstvu

Projekti:

1. Stevanović P., Djuričić B. **TEMPUS PROJECT: "PALLIATIVE AND PAIN MEDICINE PROJECT"** - contract num. **CDJEP-41171-2006** between the European Commission and the grant holder (University of Florence and University of Lion) and School of Medicine, University of Belgrade. Rukovodilac i koordinator projekta za Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu.

2. Saradnik istraživač u naučnoistraživačkom projektu br. 41002, pod nazivom: **“Karotidna bolest u Srbiji - patološka dinamika, prevencija, dijagnostika i inovativni terapijski postupci”**, koga finansira Ministarstvo za nauku i tehnološki razvoj Srbije u periodu od 2011-2014.godine. Rukovodilac projekta Prof Dr Radak Djordje.
3. Projekat Ministarstva zdravlja Republike Srbije: Unapređenje usluga na lokalnom nivou, DILS. (**Delivered of Improved local Services**); Predavač – edukator.2010. i dalje. Rukovodilac Projekta Dr Jovanović Olivera.
4. Projekat Ministarstva zdravlja Republike Srbije: Razvoj zdravstva Srbije – dodatno finansiranje: Razvoj i implementacija kliničkih puteva (**Serbian Health Project – Additional Financing, SHPAF; Development and implementation of Clinical Pathways**) Lokalni koordinator za implementaciju kliničkih puteva u KBC “Dr D. Mišović”-Dedinje, Beograd. 2010-2011. Rukovodilac Projekta Dr Jovanović Olivera.
5. Stevanović P.:Sub-Investigator, the phase I clinical trial: **A Randomized, Placebo-Controlled, Multiple-Dose Drug-Drug Interaction Study of VX-702 and Methotrexate in Subjects with Rheumatoid Arthritis**; sponsored by Vertex Inc. USA during April-June 2006. Rukovodilac Projekta Prof Dr Damjanov Nemanja.
6. Stevanović P.:Investigator, the phase III clinical trial: **A Multicenter, Randomized, Double-Blind, Placebo-Controlled, Parallel-Group Study of Intravenous Methylnaltrexone (MOA-728) for the Treatment of Post Operative Ileus**; Protocol No. MOA-728 3200L2-300-WW; sponsored by Wyeth Ltd. From april 2007. Rukovodilac Projekta Doc Dr Predrag Stevanović.
7. Stevanović P. **ERASMUS + KA2 PROJECT: “Strengthening Capacities for Higher Education of Pain Medicine in Western Balkan Countries (Higher Education Pain Medicine Project – HEPMP)”** Project number: 585927-EPP-1-2017-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP (2017 – 3109 / 001 - 001) Grand holder: University of Belgrade, Serbia. Rukovodilac projekta: Vanredni Profesor Dr Predrag Stevanović

Oblasti istraživanja:

- Anestezija: inhalaciona anestezija, sistemi za anesteziju, protoci svežih gasova, Totalna intravenska anestezija, Target controlled infusion anaesthesia, terapija bola, interventne procedure u terapiji bola, Jedinica intenzivnog lečenja, Hemodinamski monitoring, Neuromuskularni monitoring, Monitoring svesti tokom anestezije. Bol: interventne procedure u terapiji bola, karcinomski bol

Kontakt:

Mail: baticaster@gmail.com
 predrag.stevanovic@med.bg.ac.rs
 +381 64 83 68 033

Библиографија публикација – Предраг Стевановић

РАДОВИ У ЧАСОПИСИМА СА JCR ЛИСТЕ

Радови штампани у целини у часописима индексираним у СС и ССЦ

1. Bravo L, Nepogodiev D, Glasbey CJ, Li E, Simoes FFJ at all. COVIDSurg Collaborative. Machine learning risk prediction of mortality for patients undergoing surgery with perioperative SARS-CoV-2: the COVIDSurg mortality score. *Br J Surg*. 2021 Nov 11;108(11):1274-1292. doi: 10.1093/bjs/znab183. (M21a; IF 11,782; ½ 5,891)
2. Gupta N, Settle L, Brown BR, Armaignac DL, Baram M, Perkins NE, Kaufman M, Melamed RR, Christie AB, Danesh VC, Denson JL, Cheruku SR, Boman K, Bansal V, Kumar VK, Walkey AJ, Domecq JP, Kashyap R, Aston CE; Society of Critical Care Medicine Discovery Viral Infection and Respiratory Illness Universal Study (VIRUS): COVID-19 Registry Investigator Group. Association of Renin Angiotensin Aldosterone System Inhibitors and Outcomes of Hospitalized Patients With COVID-19. *Crit Care Med*. 2022 Oct 1;50(10):e744-e758. doi: 10.1097/CCM.0000000000005627. Epub 2022 Jul 27. PMID: 35894609; PMCID: PMC9469914. (M21; IF 7,598 ½ 3,799)
3. Ripollés-Melchor J, Abad-Motos A, Cecconi M, Pearse R, Jaber S, Slim K, Francis N, Spinelli A, Joris J, Ioannidis O, Zarzava E, Şentürk NM, Koopman S, Goettel N, Stundner O, Vymazal T, Kocián P, El-Hussuna A, Pędziwiatr M, Gudaityte J, Latkauskas T, Santos MD, Machado H, Zahorec R, Cvetković A, Miric M, Georgiou M, Díez-Remesal Y, Jammer I, Mena GE, Zorrilla-Vaca A, Marino MV, Suárez-de-la-Rica A, García-Erce JA, Logroño-Ejea M, Ferrando-Ortolá C, De-Fuenmayor-Valera ML, Ugarte-Sierra B, de Andrés-Ibañez J, Abad-Gurumeta A, Pellino G, Gómez-Ríos MA, Poggioli G, Menzo-Wolthuis A, Castellano-Paulis B, Galán-Menéndez P, Aldecoa C, Ramírez-Rodríguez JM; EuroPOWER Study Investigators Group; Spanish Perioperative Audit and Research Network (RedGERM-SPARN); Francophone Group for Enhanced Recovery After Surgery (GRACE). Association between use of enhanced recovery after surgery protocols and postoperative complications in colorectal surgery in Europe: The EuroPOWER international observational study. *J Clin Anesth*. 2022 Sep;80:110752. doi: 10.1016/j.jclinane.2022.110752. Epub 2022 Apr 8. PMID: 35405517. (M21; IF 9,452 ½ 4,726)
4. Bjornstad EC, Cutter G, Guru P, Menon S, Aldana I, House S, M Tofil N, St Hill CA, Tarabichi Y, Banner-Goodspeed VM, Christie AB, Mohan SK, Sanghavi D, Mosier JM, Vadgaonkar G, Walkey AJ, Kashyap R, Kumar VK, Bansal V, Boman K, Sharma M, Bogojevic M, Deo N, Retford L, Gajic O, Gist KM; SCCM Discovery VIRUS Investigators Group. SARS-CoV-2 infection increases risk of acute kidney injury in a bimodal age distribution. *BMC Nephrol*. 2022 Feb 11;23(1):63. doi: 10.1186/s12882-022-02681-2. PMID: 35144572; PMCID: PMC8831033. (M22; IF 2,585 ½ 1,2925)
5. Denson JL, Gillet AS, Zu Y, Brown M, Pham T, Yoshida Y, Mauvais-Jarvis F, Douglas IS, Moore M, Tea K, Wetherbie A, Stevens R, Lefante J, Shaffer JG, Armaignac DL, Belden KA, Kaufman M, Heavner SF, Danesh VC, Cheruku SR, St Hill CA, Boman K, Deo N, Bansal V, Kumar VK, Walkey AJ, Kashyap R; Society of Critical Care Medicine Discovery Viral Infection and Respiratory Illness Universal Study (VIRUS): COVID-19 Registry Investigator Group. Metabolic Syndrome and Acute Respiratory Distress Syndrome in Hospitalized Patients With COVID-19. *JAMA Netw Open*. 2021 Dec 1;4(12):e2140568. doi: 10.1001/jamanetworkopen.2021.40568. PMID: 34935924; PMCID: PMC8696573. (M21a; IF 13,35 ½ 6,675)

6. Domecq JP, Lal A, Sheldrick CR, Kumar VK, Boman K, Bolesta S, Bansal V, Harhay MO, Garcia MA, Kaufman M, Danesh V, Cheruku S, Banner-Goodspeed VM, Anderson HL 3rd, Milligan PS, Denson JL, St Hill CA, Dodd KW, Martin GS, Gajic O, Walkey AJ, Kashyap R; Society of Critical Care Medicine Discovery Viral Infection and Respiratory Illness Universal Study (VIRUS); COVID-19 Registry Investigator Group. Outcomes of Patients With Coronavirus Disease 2019 Receiving Organ Support Therapies: The International Viral Infection and Respiratory Illness Universal Study Registry. *Crit Care Med.* 2021 Mar 1;49(3):437-448. doi: 10.1097/CCM.0000000000004879. Erratum in: *Crit Care Med.* 2021 May 1;49(5):e562. PMID: 33555777; PMCID: PMC9520995. (M21; IF 9,296 ½ 4,648)
7. Djuric M., Kostic S., Nikolic Turnić T., Stankovic S., Skrbic R., Djuric DM., Zivkovic V., Jakovljevic V., Stevanovic P. The comparison of the effects of ketamine and etomidate on cardiodynamics, biochemical and oxidative stress parameters in Wistar male rats, *Mol Cell Biochem* 2020; 474:125-134 (M23; IF 2,795)
8. Vukotić A, Jevdić J, Green D, Vukotić M, Petrović N, Janičević A, Nenadić I, Boboš M, Čuljić R, Zagorac Z, Stevanović P. Detection of Hypotension during Spinal Anesthesia for Caesarean Section with Continuous Non-invasive Arterial Pressure Monitoring and Intermittent Oscillometric Blood Pressure Monitoring in Patients Treated with Ephedrine or Phenylephrine. *Srp Arh Celok Lek.* 2021 Jul-Aug;149(7-8):442-448 DOI: <https://doi.org/10.2298/SARH200317030V>. (M23, IF 0,207)
9. Vukotić AD, Green D, Jevdjić JD, Vukotić MR, Petrović N, Stevanović P. Comparison of efficacy and safety of preemptive infusion protocols of ephedrine and phenylephrine - prevention of hypotension and effects on hemodynamic parameters during spinal anesthesia for caesarean section. *Srpski Arhiv za Celokupno Lekarstvo* 2020; 148 (3-4):173-179 (M23; IF 0,142)
10. Djuric M., Kostic S., Loncar-Stojiljkovic D., Mutavdzin S., Colovic BM., Krstic D., Stevanovic P., Djuric DM. The Effects of Gasotransmitters Inhibition on Homocysteine Acutely Induced Changes in Oxidative Stress Markers in Rat Plasma, *Scr Med* 2019; 50(1):6-12. (M22; IF 1,897)
11. Djuric M., Nikolic Turnić T, Kostic S., Radonjic K., Jeremic J., Petkovic A., Bradic J., Milosavljevic L., Srejovic L., Zivkovic V., Djuric D., Jakovljevic V., Stevanovic P. Inhibition of gasotransmitters production and calcium influx affect cardiodynamic variables and cardiac oxidative stress in propofol-anesthetized male Wistar rats, *Can. J. Physiol. Pharmacol.* 00: 1–7 (0000) dx.doi.org/10.1139/cjpp-2018-0719 (M23; IF 2,149)
12. Djuric M, Nikolic Turnić T, Kostic S, Stankovic S, Radonjic K, Djuric D, Zivkovic V, Jakovljevic V, Stevanovic P. The effects of gasotransmitters inhibition on biochemical and haematological parameters and oxidative stress in propofol-anaesthetized Wistar male rats. *Can J Physiol Pharmacol.* 2019 Nov;97(11):1073-1079. (M23; IF 2,149)
13. Kovačević M, Vezmar Kovačević S, Radovanović S, Stevanović P, Miljković B. Adverse drug reactions caused by drug-drug interactions in cardiovascular disease patients: introduction of a simple prediction tool using electronic screening database items. *Curr Med Res Opin.* 2019;35(11):1873-1883. (M21; IF 2,271)
14. Kovačević M, Vezmar Kovačević S, Radovanović S, Stevanović P, Miljković B. Potential drug-drug interactions associated with clinical and laboratory findings at hospital admission. *Int J Clin Pharm.* 2019. doi: 10.1007/s11096-019-00951-y. (M23; IF 2,054)
15. Stojanovic M, Svorcan P, Karamarkovic A, Ladjevic N, Jankovic R, Stevanovic P. Mortality predictors of patients suffering of acute pancreatitis and development of intraabdominal hypertension. *Turk J Med Sci.* 2019 Apr 18;49(2):506-513. (M23; IF 0,883)
16. Radenkovic S, Konjevic G, Gavrilovic D, Stojanovic-Rundic S, Plesinac-Karapandzic V, Stevanovic P, Jurisic V. pSTAT3 expression associated with survival and mammographic density of breast cancer patients. *Pathol Res Pract.* 2018 Dec 26. pii: S0344-0338(18)31029-X. doi: 10.1016/j.prp.2018.12.023. (M23; IF 1,462)
17. Kovačević M, Vezmar Kovačević S, Miljković B, Radovanović S, Stevanović P. The prevalence and preventability of potentially relevant drug-drug interactions in patients admitted for cardiovascular diseases: A cross-sectional study. *Int J Clin Pract.* 2017; 71 (10): e13005. (M21; IF 2,140)

18. Svorcan P, Stojanovic M, **Stevanovic P**, Karamarkovic A, Jankovic R, Ladjevic N. The influence of intraabdominal pressure on the mortality rate of patients with acute pancreatitis. *Turk J Med Sci*. 2017; 47 (3): 748-753. (M23; IF 0,71)
19. Svorcan P, Stojanović M, **Stevanović P**, Karamarković A, Janković J, Ladjević N. Influence of intra-abdominal pressure on the basic vital functions and final treatment outcome. *Acta Clin Croat* 2016; 55: 316-322. (M23; IF 0,497)
20. Bojic S, Kotur-Stevuljevic J, Kalezic N, **Stevanovic P**, Jelic-Ivanovic Z, Bilanovic D, Memon L, Damnjanovic M, Kalaba Z, Simic-Ogrizovic S. Diagnostic Value of Matrix Metalloproteinase-9 and Tissue Inhibitor of Matrix Metalloproteinase-1 in Sepsis-Associated Acute Kidney Injury. *Tohoku J Exp Med*. 2015; 237 (2): 103-9. (M22; IF 1,287)
21. Radenkovic S, Konjevic G, Isakovic A, **Stevanovic P**, Gopcevic K, Jurisic V. HER2-positive breast cancer patients: correlation between mammographic and pathological findings. *Radiat Prot Dosimetry*. 2014; 162 (1-2): 125-8. (M23; IF 0,913)
22. Celic V, Tadic M, Suzic-Lazic J, Andric A, Majstorovic A, Ivanovic B, **Stevanovic P**, Iracek O, Scepanovic R. Two- and three-dimensional speckle tracking analysis of the relation between myocardial deformation and functional capacity in patients with systemic hypertension. *Am J Cardiol*. 2014; 113 (5): 832-9. (M22; IF 3,276)
23. Tadić M, Majstorovic A, Pencic B, Ivanovic B, Neskovic A, Badano L, Stanisavljevic D, Scepanovic R, **Stevanovic P**, Celic V. The impact of high-normal blood pressure on left ventricular mechanics: a three-dimensional and speckle tracking echocardiography study. *Int J Cardiovasc Imaging*. 2014; 30 (4): 699-711. (M22; IF 1,81)
24. Radak D, Babic S, Sagie D, Antonic Z, Kovacevic V, **Stevanovic P**, Tanaskovic S, Sotirovic V, Otasevic P. Long-Term Follow-Up of Endovascular Treatment for Trans-Atlantic Inter-Society Consensus II Type B Iliac Lesions in Patients Aged < 50 Years. *Ann Vasc Surg*. 2012 Mar; 26 (8): 1057-63. (M22; IF 1,436)
25. Bulajic M, Panic N, Radunovic M, Scepanovic R, Perunovic R, **Stevanovic P**, Ille T, Zilli M, Bulajic M. Clinical outcome in patients with hilar malignant strictures type II Bismuth-Corlette treated by minimally invasive unilateral versus bilateral endoscopic biliary drainage. *Hepatobiliary Pancreat Dis Int*. 2012; 11 (2): 209-14. (M23; IF 1,514)
26. Radak D, Babić S, Tanasković S, Matić P, Sotirović V, **Stevanović P**, Jovanović P, Gajin P. Are the carotid kinking and coiling underestimated entities? *Vojnosanit Pregl* 2012;69(7):616-9. (M23; IF 0,210)
27. Radovanović D, Stevanović D, Mitrović N, Vukotić V, **Stevanović P**, Stojanović D, Živaljević V, Bilanović D. Synchronous appearance of gastric gastrointestinal stromal tumors and colorectal adenocarcinoma: a case report. *Hepato-gastroenterology* 2011;58(112):2171-4. (M23; IF 0,658)
28. **Stevanović P**, Petrova G, Miljković B, Šćepanović R, Perunović R, Stojanović D, Dobrašinović J. Low fresh gas flow balanced anesthesia versus target controlled intravenous infusion anesthesia in laparoscopic cholecystectomy: a cost-minimization analysis. *Clin Ther* 2008;30(9):1714-25. (M22; IF 3,064)
29. Perunovic RM, Scepanovic RP, **Stevanovic P**, Ceranic MS. Complications during the establishment of laparoscopic pneumoperitoneum. *J Laparoendosc Adv Surg Tech A*. 2009; 19 (1): 1-6. (M23; IF 1,085)
30. Jovic M, Gradinac S, Lausevic-Vuk Lj, Nezic D, **Stevanovic P**, Milojevic P, Djukanovic B. Preconditioning with glucose-insulin-potassium solution and restoration of myocardial function during coronary surgery. *Gen. Physiol. Biophys.* (2009), Special Issue 28: 262-270. (M23; IF 1,079)
31. Radovanović D, Mitrovic N, Stevanovic D, Pavlovic I, Stojanovic D, Jasarovic D, **Stevanovic P**, Zivaljevic V. Clinical application of sentinel lymph node biopsy for staging, treatment and prognosis of colon and gastric cancer. *Hepato-gastroenterology* 2009; 56: 1606-1611. (M23; IF 0,669)
32. **Stevanović P**, Šćepanović R, Radovanović D, Bajec Đ, Perunović R, Stojanović D, Stevanović D. Thoracic electrical bioimpedance theory and clinical possibilities in perioperative medicine. *Signa Vitae* 2008; 3 Suppl 1: 22-27. (M23; IF 0,045)
33. Jovic M, Gradinac S, Vukovic M, **Stevanovic P**, Lausevic-Vuk Lj, Nezic D, Popovic Z. Glucose-insulin-potassium solution and left ventricular functional protection during coronary surgery. *Neurologia Croatica* 2008; 57 (suppl. 2): 49-62. (M23; IF 0,111).

34. Jovic M, Calija B, Huskic R, Nezic D, Lausevic-Vuk Lj, **Stevanovic P**, Borzanovic M. Perfluorocarbon emulsion, the advantage in cardiac surgery. *Neurologia Croatica* 2008; 57 (suppl. 2): 63-67. (M23; IF 0,111)
35. Maletic V, Cerovic S, Lazic M, Stojanovic M, **Stevanovic P**. Synchronous and multiple transitional cell carcinoma of the bladder and urachal cyst. *Int J Urol*. 2008; 15 (6): 554-6. (M23; IF 0,998)
36. **Stevanović P**, Stojanović D, Jović M, Šćepanović R, Radovanović D, Perunović R, Vukotić V, Lazić M. Percutaneous puncture of the internal jugular vein: original approach. *Neurologia Croatica* 2007; 56 (suppl. 4): 165-173. (M23; IF 0,111)

Radovi u časopisima indeksiranim u SCIE bazi podataka, bez IF

1. Babić S, Tanasković S, Nešković M, Gajin P, Nenezić D, **Stevanović P**, Aleksić N, Ševković M, Ilijevski N, Matić P, Popov P, Vučurević G, Unić-Stojanović D, Radak Đ. Surgical Treatment of Proximal Segmental Occlusion of the Internal Carotid Artery. *Surgery Research and Practice*. 2019, Article ID 2976091, doi.org/10.1155/2019/2976091
2. Danica LP, Krotin M, Zdravkovic M, Soldatovic I, Zdravkovic D, Brajkovic M, Gardijan V, Saric J, Pokrajac R, Lovic D, **Stevanovic P**, Gajic MT, Vukcevic M. Early left ventricular systolic and diastolic dysfunction in patients with newly diagnosed obstructive sleep apnoea and normal left ventricular ejection fraction. *Scientific World Journal*. 2014; 2014: 898746. eCollection 2014. (M24)
3. Jović M, Krivokapić B, Lausević-Vuk L, Nezić D, **Stevanović P**. Strategy and perspective of myocardial protection during ischaemia and reperfusion, and the role of volatile anaesthetics. *Srp Arh Celok Lek*. 2007;135(9-10):583-8. (M24)
4. Jović M, Krivokapić B, Laušević-Vuk Lj, Nežić D, **Stevanović P**. Strategija i perspektiva zaštite miokarda tokom ishemije i reperfuzije i uloga inhalacionih anestetika. *Srp Arh Celok Lek*. 2007; 135 (9-10):583-588 (M24)

Списак књига и поглавља у монографијама

Уџбеник од међународног значаја

1. **Stevanović P.**, Nešić D., Ladjević N. *Medicina bola, udžbenik medicinskog fakulteta u Beogradu*, Beograd, CIBID, 2020

Поглавље у књизи од међународног значаја

1. Stojanović D., Caparević Z., **Stevanović P.**, Stojanović M., Daković B., Paunović I., Radovanović D., Lalošević Dj. Malignancies in Solitary Thyroid Gland Nodules: Diagnostic and Surgical Treatment; *Trends in Thyroid Cancer Research*; Editor: Carl A. Milton; Nova Science Publishers Inc, 137-153, 2007

Монографије међународног значаја

1. Милић Д, **Stevanović P**. Бол – застрашујући господар живота, Српска Академија Наука и Уметности, Медицински факултет Универзитета у Београду, Београд 2018.

Поглавље у монографији међународног значаја

1. **Стевановић П.** Еволуција схватања бола (Онтолошко и феноменолошко лице бола). Бол – застрашујући господар живота, Српска Академија Наука и Уметности, Медицински факултет Универзитета у Београду, Београд 2018.
2. **Нешћ Д, Лађевић Н, Стевановић П, Паутић И, Мишић Д.** Акутна болна сензитизација и поцицентивна активност – стари одговори, нове дилеме, Бол – застрашујући господар живота, Српска Академија Наука и Уметности, Медицински факултет Универзитета у Београду, Београд 2018.

Преводи на српски језик иностраних монографија

1. **Stevanović P.** Anestezija niskog protoka sa Dreger mašinam/ Prof. Dr med Jan A. Baum. Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu, DAS, Anesteziološke sveske IV, Beograd 2006.
2. **Stevanović P.** Neuromišićni monitoring/J. F. Crul; Beograd, Medicinski fakultet : Organon tehnika, Lazarevac-Elvod print, 1998.

Уџбеник домаћег значаја

3. **Stevanović P.** Praktične procedure u kliničkoj medicini. Udžbenik medicinskog fakulteta u Beogradu, ISBN: 978-86-7117-646-0. Beograd, CIBID, 2020

Поглавље у књизи домаћег значаја

1. **Nešić D, Pantić I, Ladjević N, Stevanović P.** "Patofiziologija akutnog postoperativnog bola" u Stamenković D, Ladjević : Akutni postoperativni bola. Univerzitet odbrane, Medicinski fakultet VMA 2019, str 17-31.
2. **Stevanović P.** Strategija multimodalnog monitoringa, u Jović M: Kardiovaskularna anestezijologija. Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd 2018, str 97-112.
3. **Jović M, Nenadić D, Vučurević D, Stevanović P.** „Anestezija i intenzivno lečenje“, u Radak Đ, Vučurević G, Ilijevski N: HIRURGIJA za studente stomatologije. Stomatološki fakultet Pančevo, 2010, str. 73-85.
4. **Jović M, Vučurević D, Stevanović P.** „Šok“, u Radak Đ, Vučurević G, Ilijevski N: HIRURGIJA za studente stomatologije. Stomatološki fakultet Pančevo, 2010, str. 86-90.
5. **Jović M, Stevanović P, Vučurević D, Kovač D, Nenadić D.** „Kardiopulmonalna-cerebralna reanimacija“, u Radak Đ, Vučurević G, Ilijevski N: HIRURGIJA za studente stomatologije. Stomatološki fakultet Pančevo, 2010, str. 91-101.
6. **Bumbaširević V, Kalezić N, Stevanović P.** Šok; Hirurgija za studente medicine; Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd 2008. 133-140
7. **Stevanović P, Lalević P.:** Anesteziologija; Beograd, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva: Anestezija za laparoskopsku hirurgiju 1999; 492-8
8. **Glišić S, Stevanović P.** Regionalna anestezija u traumatologiji koštano-zglobnog sistema; Traumatologija koštano-zglobnog sistema, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva Beograd, 131-152, 1998

Монографије домаћег значаја

1. **Stevanović P, Jović M.** Lečenje infuzionim rastvorima, DAS, Anesteziološke sveske VI, Beograd 2008.

2. Peško P, Stevanović P, Jović M, Bumbaširević V. Osnovi kliničke nutricije, DAS, Anesteziološke sveske V, Beograd 2007
3. Stevanović P, Jović M, Jekić D. Inhalaciona anestezija, DAS, Anesteziološke sveske III, Beograd 2005
4. Stevanović P, Jović M, Jekić D. Mehanička ventilacija pluća, DAS, Anesteziološke sveske II, Beograd 2004
5. Stevanović P, Jović M, Jekić D. TIVA. DAS. Anesteziološke sveske I, Beograd 2003
6. Stevanović P., Kaluderović M., Glišić S. Plazinčić M. Perkutana kanulacija vene jugularis interne. Kuća štampe, Beograd 1997

Листа радова објављених у националним часописима и листа поглавља у националним монографијама и тематским зборницима

Поглавље у монографији домаћег значаја

1. Stevanović P. Abdominalna hirurgija – perioperativno lečenje infuzionim rastvorima; Lečenje infuzionim rastvorima, DAS, Anesteziološke sveske, Beograd 2008: 143 - 200
2. Stevanović P, Zatežić S, Radovanović D, Dobrašinović J. Sve o venskom putu; Osnovi kliničke nutricije, DAS, Anesteziološke sveske V, Beograd 2007: 119 – 178
3. Zatežić S, Stevanović P, Radovanović D, Dobrašinović J. Parenteralna nutricija; Osnovi kliničke nutricije, DAS, Anesteziološke sveske V, Beograd 2007: 57 – 118
4. Radovanović D, Stevanović P, Zatežić S, Dobrašinović J. Kalorijske potrebe hirurških bolesnika; Osnovi kliničke nutricije, DAS, Anesteziološke sveske V, Beograd 2007: 35 – 55
5. Stevanović P. Klinička primena inhalacionih anestetika; Inhalaciona anestezija, DAS, Anesteziološke sveske III, Beograd 2005: 263-314
6. Stevanović P. Funkcionalna anatomija respiratornog sistema; Mehanička ventilacija pluća, DAS. Anesteziološke sveske II, Beograd 2004: 1-87
7. Stevanović P. Farmakokinetiski i farmakodinamski modeli u TIVA; TIVA, DAS, Anesteziološke sveske I, Beograd 2003: 19-41
8. Stevanović P. Diprifuzor TCI-TIVA; TIVA, DAS, Anesteziološke sveske I, Beograd 2003: 209-241
9. Stevanović P, Radomir B., Verner Lj.: Monitoring kritično bolesnih, Beograd, Vladimir: Monitoring neuromuskularne blokade u kliničkoj praksi 1998: 127-147

Радови штампани у целини у часописима који су укључени у базу података MEDLINE

1. Stevanović P. Midazolam (Dormicum) – clinical practice guidelines. Med Pregl 2006; 59(1-2): 89-94
2. Stanojević D, Scepanović R, Perunović R, Zivanović V, Stevanović P, Djekić Z, Golubović I. Advantages of laparoscopically-assisted vaginal hysterectomy in comparison with the traditional approach. Acta Chir Jugosl. 1997-98;44-45(1-1):49-51.
3. Stanojević D, Scepanović R, Perunović R, Zivanović V, Stevanović P. An ultrasonic scalpel for laparoscopic gynecologic surgery. Srp Arh Celok Lek. 1998;126(5-6):214-6

4. Stojanović D, Radovanović D, Caparević Z, Jakovljević-Stojanović M, Lalosević Dj, Stevanović P. Occurrence of carcinoma in solitary thyroid nodules. *Acta Chir Jugosl.* 2003;50(3):47-50.
5. Bumbaširević V, Jovanović B, Palibrk I, Karamarković A, Radenković D, Gregorić P, Djukić V, Stevanović P, Simić D, Ivančević N. Hemoragijski šok. *Acta Chir Jugosl.* 2007; 54(1):63-70
6. Jovanović B, Bumbaširević V, Terziski Ž, Pandurović M, Palibrk I, Djukić V, Karamarković A, Radenković D, Stevanović P, Simić D. Koagulopatije u masivnoj transfuziji. *Acta Chir Jugosl.* 2007; 54(1):71-5
7. Jović M, Krivokapić B, Babić M, Nežić D, Đukanović B, Stevanović P. Perspektiva kardioprotekcije inhalacionim anestetikima; *Med Pregl* 2010; 63(5-6): 393-398.
8. Stevanović P, Stojanović D, Šćepanović R, Perunović R, Stevanović D, Babić S, Jović M, Živanović V, Vasiljević N, The polytraumatized patient. *Lječ Vjesn* 2012; 1(134) 50-56

Радови штампани у целини у часописима који нису укључени у базе података CC, SCI i MEDLINE

1. Đurić M., Milanović M., Stevanović V., Nenadić I., Boboš M, Stevanović P. Istorijski pregled: značaj kombinacije DHBP i Fentanila tokom balansirane anestezije na promene tokom laparoskopske holecistektomije (Uticaj različitih tehnika anestezije na kardiovaskularni sistem). *SJAIT* 2019; 41; (3-4) 51-69
2. Boboš M., Đurić M., Stevanović V., Nenadić I., Milanović M., Stevanović P. Uticaj tri različite tehnike anestezije na oporavak bolesnika posle laparoskopske holecistektomije (profil oporavka u tri anesteziološke tehnike). *SJAIT* 2019; 41 (7-8) 167-175
3. Stevanović V., Đurić M., Milanović M., Velčev A., Boboš M., Nenadić I., Stevanović P. Anestezija za ginekološku endoskopsku hirurgiju. *MATERIA MEDICA* 2018; 34 (1) 1594-1601.
4. Milanović M., Stevanović V., Zagorac DZ, Živić VR., Lazić A., Stevanović P. Inicijalni tretman politraumatizovanih pacijenata. *MATERIA MEDICA* 2018; 34 (3) 1664-1679.
5. Stevanović V., Vranić L., Đurić M., Milanović M., Stevanović P., Lazić A. Kritična opstrukcija disajnog puta stranim telom u pedijatrijskog bolesnika. *MATERIA MEDICA* 2018; 34 (3) 1680-83
6. Stevanović P, Jović M. Anestezijski disajni sistemi. *Anestezija I intenzivna terapija* 2012; 1-2 (34):53-9
7. Stevanović P, Jović M. Klinička primena inhalacionih anestetika. *Anestezija I intenzivna terapija* 2012; 1-2 (34):61-8
8. Jović M, Stevanović P, Unić-Stojanović D. Anestezija u torakalnoj hirurgiji (osnovni principi). *Anestezija I intenzivna terapija* 2012; 1-2 (34):81-4
9. Stevanović P. Patofiziološke osnove hipoksično-ishemične encefalopatije (HIE). *Anesteziol Yugoslav* 1996; 21 (3-4): 165-173
10. Stevanović P. Klinički pristup terapiji bola. *Medicinski podmladak* 2001; Vol 52, broj 1,2: 14-20
11. Stevanović P., Stevanović S, Sadiković S., Plazinčić M., Jokanović N. Kardiopulmonalno-cerebralna reanimacija dece. *Dečja pulmologija* 1994; 2 (1-2): 37-39
12. Stevanović P., Plazinčić M. Klinička farmakologija Vecuroniuma i Pancuroniuma. *Anesteziol Yugoslav* 1997; 22 (1-2): 17-20
13. Stevanović P., Plazinčić M., Kaluderović M., i sar. Perioperativna patofiziološka zbivanja kod laparoskopskih operacija žučne kese. *Anesteziol Yugoslav* 1997; 22 (3-4): 65-72
14. Stevanović P., Glišić S., Plazinčić M. Uticaj spinalne i periduralne anestezije na odabrane parametre ventilatorne funkcije pluća, kod operacija u donjem abdomenu. *Anesteziol Yugoslav* 1997; 22 (3-4): 83-91
15. Stevanović P., Glišić S., Plazinčić M. Naša iskustva i preporuke za vodenje anestezije za laparoskopske operacije žučne kese. *Anesteziol Yugoslav* 1997; 22 (3-4): 113-117
16. Stevanović P., Kaluderović M., Glišić S., Plazinčić M. Perkutana kanulacija vene jugularis interne – originalan pristup. *IN MED* 1998; 3

17. Stevanović P., Plazinčić M., Kaluderović M. I sar. Usporedna analiza efikasnosti hirurškog lečenja klasičnim i mikroinvazivnim tehnikama na primeru klasične i laparoscopske holecistektomije. *Anaesthesiologia Jugoslavica* 2000; (23): 1-2: 14-16
18. Plazinčić M., Stevanović P., Glišić S., Kaluderović M., Ilić N. Intenzivna terapija obolelih od akutnog pankreatitisa. *Anesteziol Yugoslav* 1997; 22 (3-4): 101-106
19. Stanković I., Prokić D., Zlatković M., Stevanović P., Pašić S. Sandiferov sindrom: neuobičajena prezentacija pedijatrijskog sindroma stečene imunodeficijencije. *Acta Infectologica Jugoslavica* 1999; 4 (2): 155-7
20. Stevanović S, Stevanović P, Srećković M. Mogućnost neinvazivnog posmatranja oksigenacije kod dece u ambulantnim uslovima-teoretsko razmatranje. Zbornik radova šestog stručnog susreta domova zdravlja Beograda, Beograd 2000; 14-16. 09.; 67-70
21. Malivuković G., Glišić S., Stevanović P, Kaluderović M., Plazinčić M. Ventilaciona funkcija pluća kod torakalne periduralne anestezije korišćene za operacije u gornjem abdomenu. *Anesteziologia Jugoslavica*; 2001; 24 (1): 60-64
22. Malivuković G., Glišić S., Stevanović P, Kaluderović M., Plazinčić M. Periduralna torakalna anestezija korišćena za operacije u gornjem abdomenu. *Anesteziologia Jugoslavica*. 2001; 24(1), 65-68
23. Stevanović P. Klinički pristup terapiji bola. *Medicinski podmladak* 2015; 66 (2), 1-6

Списак уводних предавања (по позиву)

“ТИВА-ТЦИ анестезија”

Анестезија у 21 веку. Удружење анестезиолога и реаниматолога Републике Српске, Требњиње, 2 новембар, 2002.

„Модерна инхалациона анестезија“

Скуп: Инхалациона анестезија. Удружење анестезиолога и реаниматолога Републике Српске, Граднска, 26-28 март, 2004.

“TCI FM-orchestra systems, optimized solutions for TIVA”

VIII-th National congress in anaesthesiology and intensive care with international participation. Veliko Trnovo, Bulgaria, 29.09. to 02.10. 2005.

“Interventional Approach to Low Back Pain”

IIIrd Conference of Pain. Borovetz, Bulgaria, 29.06. to 02.07. 2006.

Breathing systems and delivery of inhal anesthetics”

IX-th National congress in anaesthesiology and intensive care with international participation. Nesebar, Bulgaria, 04-07. 10. 2007.

Листа релевантних радова презентованих на скуповима

Радови штампани у целини у зборницима са међународних научних скупова

1. Stevanović P, Radak Dj, Babić S, Vučurević G, Jović M, Šćepanović R, Perunović R, Stojanović D, Stevanović D, Živanović V. Mogućnosti torakalne električne bioimpedance u anestezilogiji I intenzivnom lečenju. *Godišnji*

sastanak Udruženja anesteziologa i reanimatologa Republike Srpske. Zbornik simpozijuma „Hemodinamski monitoring“. 2012: 122-132

2. **Stevanović P.** Thoracic electrical bioimpedance theory and clinical possibilities in per operative medicine IV Congress of Macedonian anesthesiologists, Ohrid, Book of abstracts, 23-26 Sep 2010, A-011
3. **Stevanović P., Bašić M., Šćepanović R., Radovanović D., Perunović R., Stojanović D., Ignjatović D., Živanović V., Stevanović D.** Minimal invasive surgery in extreme obese; Anglo Serbian days of anaesthesia, Anaesthesia and Intensive therapy; Belgrade 2004; 1-2 October: 207-213
4. **Stevanović P., Plazinčić M., Glišić S., Šćepanović R., Antić N., Perović S., Stojanović D., Perunović R.** Anestezija za ginekološku endoskopsku hirurgiju. Endogyn 2004, Herceg Novi 28-30 oktobar 2004, 23-38
5. **Stanojević D, Šćepanović R, Perunović R, Živanović V, Stevanović P, Veličković S.** Laparoskopski asistirana histerektomija kroz vaginu – tehnika koja se koristi za odstranjenje velike materice. Zbornik radova, XIV ginekološko-akušerska nedelja SLD, Beograd, 31. Maj-1. Jun, 2001: 486-9

Радови штампани у целини у зборницима са националних научних скупова

1. **Stevanović P.** Problemi anestezije u ginekološko endoskopskoj hirurgiji. Zbornik uvodnih predavanja, X kongres anesteziologa i intenzivista Srbije 2006; 4-7 oktobar:225-9

Радови штампани у изводу (резиме, апстракт, кратак садржај) у зборнику са међународних научних скупова

1. **Kovačević M., Vezmar Kovačević S., Radovanović S., Stevanović P., Miljković B.** 14th Congress of the European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics (EACPT). „Clinical pharmacology meeting tomorrows health care challenges“, 29 June–2 July 2019, Stockholm, Sweden. The Abstracts, EACPT-1139 European Journal of Clinical Pharmacology (2019) 75 (Suppl 1): S38-39.
2. **Kovačević M, Vezmar Kovačević S, Miljković B, Radovanović S, Stevanović P.** The prevalence of potential drug-drug interactions in hospital setting: cardiovascular diseases versus comorbidities. Pharmacotherapy/ACCP (American College of Clinical Pharmacy) 2017 Virtual Poster Symposium, ACCP (American College of Clinical Pharmacy), 37(6), pp. e38 - e38, 0277-0008, DOI: 10.1002/phar.1964, Sjedinjene Američke Države, 17. - 18. maj, 2017.
3. **Stevanović P, Janičijević A, Oketić K, Vasilijević N, Pejović J, Stevanović A, Zatežić S.** Multimodalni monitoring (MMM) – naznaka mogućeg rešenja. Godišnji sastanak Udruženja anesteziologa i reanimatologa Republike Srpske. Brčko, 11-13 Septembar 2015.
4. **Stevanović P, Vasilijević N, Abazović A, Stevanović A, Djurić M, Pejović J, Janičijević A, Oketić K.** Non-invasive hemodynamic monitoring in the perioperative period: when basic meets clinical practice. 2nd European section meeting of the international academy of cardiovascular sciences. Belgrade, Serbia, 8-10 October 2015.
5. **Stevanović P.** Perioperative haemodynamic optimisation. Eight annual spring scientific symposium in anaesthesiology and intensive care. Niš, Serbia, 21-23 April 2017.
6. **Stevanović P.** Most frequent hemodynamic problems during laparoscopic cholecystectomy. 7th International Congress of the European Association for Endoscopic Surgery, Linc Austria, Ab Book 344; 23-24 jun 1999
7. **Stevanović P.** Epidural steroids in the management of low back pain. 35th International Danube Symposium for Neurological Sciences & continuing education (Collaborating society of the European Federation of neurological societies; Beograd, Book of abstracts, September 1-14, 2003: P184

8. **Stevanović P.** Epidural steroids – when and how? 35th International Danube Symposium for Neurological Sciences & continuing education (Collaborating society of the European Federation of neurological societies; Beograd, Book of abstracts, September 1-14, 2003: P185
9. **Stevanović P., Glišić S., Kaluderović M., Plazinčić M.** Influence of spinal and peridural anaesthesia on lung function. The International Monitor, XVI Annual ESRA Congress, London, p 25, 1997
10. **Stevanović P., Kaluderović M., Glišić S., Plazinčić M.** Percutaneous catheterization of the internal jugular vein: original approach. British Journal of Anaesthesia, Vol 80, supplement 1, p 45; May 1998
11. **Stevanović P., Kaludjerović M.** Рационалниј избор антисептика (повидон иод) в профилактике внутривенних инфекциј в хирургији- VI всеросенскиј сјезд анестезиологов и реаниматологов, Moskva; 6-10 oktobar, 278, 1998
12. **Stevanović P.; Kaluderović M.; Plazinčić M.; Glišić S.** Корректировка гемодинамических нарушений нитроглицерином (нитринном) в ходе лапароскопических холецистектомий. VI всеросенскиј сјезд анестезиологов и реаниматологов, Moskva; 6-10 oktobar, 278, 1998
13. **Stevanović P., Plazinčić M., Ćirić A.** Epidural use of steroids in the management of back pain. ESRA European Congress, Rome, Italy; 20-23 septembar, 96, 2000
14. **Stevanović P., Kaludjerović M., Plazinčić M.** Correction of arterial pressure disturbances during laparoscopic cholecystectomy. 2-nd Macedonian Congress of Anaesthesiologists, 4-7 maj, 079, 2000
15. **Stevanović P., Kaludjerović M., Plazinčić M., Perunović R., Šćepanović R., Živanović V.** Anaesthesiologic procedures in laparoscopic cholecystectomy-7th years experience. 7th World Congress of Endoscopic Surgery, Singapore, abs O 908; 1-4 jun; 263, 2000
16. **Stevanović P., Plazinčić M., Ćirić A.** Epidural use of steroids in the management of back pain and sciatica of spinal origin. 11th European Congress of Anaesthesiology, Florence, Italy, 5-9 jun, 140, 2001
17. **Stevanović P., Stojanović D., Kalezić N., Brenjo D., Bergman B.** Low flow anaesthesia: Sevofluran-fentanyl-rocuronium. III kongres na anesteziolozi na Makedonia, Book of abstracts, September 14-18, 2005: 15-16
18. **Stevanović P., Stojanović D., Kalezić N., Vlajković G.** TCI FM- orchestra systems, optimized solutions for tiva. VIII – th National congress in anaesthesiology and intensive care with international participation, Book of abstracts, Veliko Tarnovo, Bulgaria, 29.09-02.10. 2005: 104-5
19. **Stevanović P., Stojanović D., Jović M., Šćepanović R., Radovanović D., Perunović R., Vukotić V., Lazić M.** Percutaneous puncture of the internal jugular vein: original approach. Neurologia Croatica 2006; 55 (suppl. 3): 177-8
20. **Antić N., Šćepanović R., Stevanović P., Glišić S.** Myoma uteri – mogućnosti laparоскопске хирургије. Endogyn 2004, Herceg Novi; Minimalno invazivne hirurške tehnike u ginekologiji; 28-30. Oktobar, 2004: 50
21. **Antić N., Stevanović P., Glišić S.** Laparоскопско леčenje ванматеричне трудноће. Endogyn 2004, Herceg Novi; Minimalno invazivne hirurške tehnike u ginekologiji; 28-30. Oktobar, 2004: 61-2
22. **Antić N., Stevanović P., Glišić S.** Laparоскопски третман endometrioze. Endogyn 2004, Herceg Novi. Minimalno invazivne hirurške tehnike u ginekologiji; 28-30. Oktobar, 2004: 61-2
23. **Antić N., Šćepanović R., Perović S., Rakić S., Đinović R., Stevanović P., Glišić S.** Laparоскопска asistirana vaginalna histerektomija. Endogyn 2004, Herceg Novi; Minimalno invazivne hirurške tehnike u ginekologiji; 28-30. Oktobar, 2004: 76-8
24. **Antić N., Šćepanović R., Stevanović P., Glišić S.** Značaj histerоскопије u dijagnostici i tretmanu polipa uterusa. Endogyn 2004, Herceg Novi; Minimalno invazivne hirurške tehnike u ginekologiji; 28-30. Oktobar, 2004: 113
25. **Stojanović D., Stojanović M., Lalošević Dj., Radovanović D., Stevanović P., Daković B., Čaparević Z.** “Silent choledocholithiasis”: diagnostic methods and treatment prior to laparoscopic cholecystectomy. 13th International Congress of the European Association for Endoscopic Surgery, Venice, Italy; 1-4 June, 2005. Surgical Endoscopy 2006; supp 1 Vol 20: S408

26. Stojanović D, Stojanović M, Lalošević Dj, Caparević Z, Stevanović P. Early endoscopic-laparoscopic approach in the treatment of acute biliary pancreatitis. 14th International Congress and endo Expo 2005 SLS annual Meeting; Suppl. To JSLS Vol 9. No 3. San Diego, California, USA, September 14-17, 2005
27. Maravić-Stojković V, Spasić T, Jović M, Borzanović M, Stevanović P, Pavlović S, Djukanović B, Brunner D. Procalcitonin serum level, lsores and sequential organ failure assessment (SOFA) score in patients with and without heart failure (HF) after cardiac surgery. *European Journal of Cardiovascular Prevention and Rehabilitation*, 2007, Vol 14 (suppl), 232, S4
28. Stojanović D, Antić D, Stevanović P, Radovanović D, Stojanović M, Lalošević D. Laparoscopic approach in simultaneous abdominal operations. *Minimally Invasive Therapy & Allied Technologies* 2007; 5 (vol 16), P3-4, 304
29. Stojanović D, Stevanović P, Radovanović D. Solitary thyroid gland nodules and thyroid carcinoma. 78th Annual meeting of American thyroid association. Abstract book, 3-7 oct 2007, S-63
30. Stevanović P. Sve o venskom putu. Godišnji sastanak Udruženja anesteziologa i reanimatologa Republike Srpske: Simpozij "Klinička nutricija". Kozara, Mrakovica, 06-08 jun 2008. 32-9
31. Daković B, Stevanović P, Daković L, Jovanović Z. Certain evaluation methods and risk factors of the condition severity in malignant jaundice. 12th World Congress on Gastrointestinal Cancer, Barcelona, Spain, 30 June – 3 July 2010. *Annals of Oncology* Vol 21, supp 6, P-0253

Radovi štampani u izvodu (rezime, abstrakt, kratak sadržaj) u zborniku sa nacionalnih naučnih skupova

1. Kovačević M., Šalipurović I., Čulafić M., Vezmar Kovačević S., Radovanović S., Stevanović P, Miljković B. Potencijalne lek-bolest interakcije kod hospitalizovanih pacijenata. VII Kongres farmaceuta Srbije sa međunarodnim učešćem, Zbornik sažetaka, Beograd, 10. - 14. oktobar, 2018. *Arh.farm* 2018;68(3):514-515.
2. Kovačević M., Vezmar Kovačević S., Čulafić M, Radovanović S., Stevanović P, Prostran M, Miljković B. Povezanost lek-lek interakcija sa hiper/hipokalijemijom kod hospitalizovanih pacijenata sa kardiovaskularnim bolestima. VII Kongres farmaceuta Srbije sa međunarodnim učešćem, Zbornik sažetaka, Beograd, 10. - 14. oktobar, 2018. *Arh.farm* 2018;68(3):520-521.
3. Kovačević M., Elek M., Stamenković V., Vezmar Kovačević S., Radovanović S., Stevanović P., Miljković B. Usaglašenost terapije kod starijih hospitalizovanih kardioloških pacijenata sa START/STOPP kriterijumima. VII Kongres farmaceuta Srbije sa međunarodnim učešćem, Zbornik sažetaka, Beograd, 10. - 14. oktobar, 2018. *Arh.farm* 2018;68(3):522-523.
4. Kovačević M., Vezmar Kovačević S., Miljković B., Radovanović S., Stevanović P. Potencijalne interakcije lekova u starijih pacijenata sa kardiovaskularnim bolestima, VI Kongres farmaceuta Srbije sa međunarodnim učešćem, Zbornik sažetaka, Savez farmaceutskih udruženja Srbije, pp. 223 - 224, 978-86-918145-0-2, Beograd, 15. - 19. oktobar, 2014.
5. Stevanović P. Minimalno invazivno lečenje lumbalnog bolnog sindroma. *Stremljenja i novine u medicini*, Beograd, Medicinska istraživanja; 2002.
6. Stevanović P, Glišić S, Plazinčić M, Kaluderović M. Hemobilija-prikaz slučaja. I Gastro-hirurški sastanak, Krvavljenja gastrointestinalnog trakta, dijagnostičke i terapijske dileme, Vrnjačka Banja, 3-5 Oktobar, 31, 1996
7. Stevanović P, Plazinčić M, Kaluderović M, Glišić S. Poremećaji kardiovaskularnog i respiratornog sistema u toku laparoskopskih operacija žučne kese IV kongres interne medicine Jugoslavije, Igalo, 30. 09.-05. 10.;141. 1997
8. Stevanović P, Plazinčić M, Kaluderović M, Glišić S. Prednosti laparoskopske u odnosu na klasičnu operaciju žučne kese. IV kongres interne medicine Jugoslavije, Igalo, 30. 09.-05. 10.;142, 1997
9. Stevanović P, Glišić S, Plazinčić M, Kaluderović M. Početak i tok dejstva Esmerona u poređenju sa atracuriumom. VII kongres anesteziologa Jugoslavije sa međunarodnim učešćem, Vrnjačka Banja, 21-24 Maj, 15, 1998
10. Stevanović P, Plazinčić M, Kaluderović M, Glišić S. Neuromišićni monitoring: osnovni pojmovi, princip akcelermiografije – TOF – GUARD. VII kongres anesteziologa Jugoslavije sa međunarodnim učešćem. Vrnjačka Banja, 21-24 Maj, 131, 1998

11. Stevanović P, Plazinčić M, Kaludjerović M. Epiduralna blokada sa kortikosteroidima i lokalnim anestetikom kod lumbaga: neposredni i odloženi rezultati. Intersekcijski sastanak anesteziologa Jugoslavije, Herceg Novi, 7-10 septembar, 124, 2000
12. Stevanović P, Vlajković G, Bašić M, Sindelić R. Mogućnosti anestezije u laparoskopskoj hirurgiji. Stremljenja i novine u medicini, Beograd, Medicinska istraživanja; 2003. Vol 37, Sv 4: 39
13. Plazinčić M, Glišić S, Stevanović P, Kaluderović M. Intenzivna terapija obolelih od akutnog pankreatita. Acta chirurgica (Zbornik sažetaka 19-og kongresa hirurga Jugoslavije, Bar 9-13.06. 1996: a-242
14. Kaluderović M, Glišić S, Stevanović P, Plazinčić M. Anestezija za laparoskopske abdominalne operacije-naša iskustva. Acta chirurgica (Zbornik sažetaka 19-og kongresa hirurga Jugoslavije, Bar 9-13.06. 1996: a-557
15. Plazinčić M, Stevanović P, Kaluderović M, Glišić S. Reanimacione mere u akutnom hemoragično-nekrotičnom pankreatitisu. IV kongres interne medicine Jugoslavije, Igalo, 30.09.-05.10.1997: 143
16. Plazinčić M, Stevanović P, Glišić S, Kaluderović M. Značaj intenzivne intravenske rehidracije u početnoj fazi akutnog hemoragično-nekrotičnog pankreatitisa. IV kongres interne medicine Jugoslavije, Igalo, 30.09.-05.10. 1997: 143
17. Sindelić R, Vlajković G, Stevanović P, Kalezić N, Kovačević N, Stanić M. Protektivna plućna ventilaciona strategija. Stremljenja i novine u medicini, Beograd, Medicinska istraživanja; 2003. Vol 37, Sv 4: 37
18. Vlajković G, Kalezić N, Stevanović P, Bumbaširević V, Stojanović-Denčić, Sindelić R. Savremeni anesteziološki pristup kod operacija razrokosti. Stremljenja i novine u medicini, Beograd, Medicinska istraživanja; 2003. Vol 37, Sv 4: 40
19. Vlahović Z, Šćepanović R, Stevanović P, Čelić V, Lazić M, Ćosić Z. Determinante strategije razvoja zdravstvene ustanove. Čigota, Zlatibor, Drugi kongres socijalne medicine Srbije, 9-12 jun 2010. S-277

Менторство и образовање кадрова

Докторске дисертације:

Mentorstva

1. Кандидат Драгане Радовановић: „Поређење епидуралне аналгезије и интравенске аналгезије контролисане од стране пацијента у терапији акутног постоперативног бола након радикалних операција колоректалног карцинома“. Медицински факултет Нови сад, 2012.
2. Кандидат Маје Стојановић: „Утицај повећаног интраабдоминалног притиска у оквиру интраабдоминалног хипертензије на стопу смртности и јединици интензивног лечења“. Медицински факултет Београд, 2016.
3. Кандидат Марко Ђурић: „Механизми кардиодинамских и вазоактивних ефеката пропофола код пацова: значај оксидативног стреса, гасотрансмитера и кардиоваскуларних биомаркера“. Медицински факултет Београд, одобрено 2018.

Члан комисије

1. Члан комисије за одбрану докторске дисертације кандидата Надежде Петровић: „Предиктивни фактори настанка и исхода лечења јаког постоперативног бола код болесника са уградњом тоталне протезе кука“. Медицински факултет Крагујевац, 2012.
2. Члан комисије за одбрану докторске дисертације кандидата Ненада Зорнића: „Анализа фактора који утичу на квалитет живота код болесника лечених од пнеумоније после механичке вентилације“. Медицински факултет Крагујевац, 2017.
3. Члан комисије за одбрану докторске дисертације кандидата Милене Ковачевић: „Процена учесталости и предиктора клинички значајних лек-лек интеракција и њихов утицај на исходе терапије пацијената са кардиоваскуларним обољењима“. Фармацеутски факултет у Београду, 2019.

4. Кандидат Александра Вукотић: „Хемодинамски ефекти примене различитих симпатикомиметика током планираног царског реза у спиналној анестезији“, Медицински факултет Крагујевац, 2020.

Академске специјализације

1. Члан комисије за одбрану завршног специјалистичког академског рада кандидата Немање Мијанловић: „Акутна нормоволемијска хемодилуција у селективној хируршкој реваскуларизацији миокарда уз помоћ вантелесног крвотока“, Медицински факултет Београд: 08.07.2010.
2. Члан комисије за одбрану завршног специјалистичког академског рада кандидата Николе Доловића: Хроничан бола након операције ингвиналне херније“, Медицински факултет Београд: 17.01.2011.
3. Члан комисије за одбрану завршног специјалистичког академског рада кандидата Марије Шулем: „Поремећаји срчаног ритма код пацијената током и након лапароскопске холецистектомије“, Медицински факултет Београд: 21.03.2012.
4. Члан комисије за одбрану завршног специјалистичког академског рада кандидата Марије Петковић: Нови стандарди у лечењу карцинома желуца“, Медицински факултет Београд: 07. 10. 2013.

Уже специјализације

1. Председник комисије за одбрану завршног рада уже специјализације кандидата Доц Дејана Нешића: „Утицај ласера мале снаге на праг бола код пацијената са лумбалним синдромом“, Медицински факултет Београд: 2015.
2. Председник комисије за одбрану завршног рада уже специјализације кандидата Саше Милићевића: „Корелација параметара болне сензитизације и снаге мишића трупа код пацијената са лумбалним синдромом“, Медицински факултет, Универзитет у Београду, 2016.
3. Председник комисије за одбрану завршног рада уже специјализације кандидата Доц Јасна Зидверц: „Главобоље на физички напор: главобоља кашља, вежбања, секса и главобоља удара грома“, Медицински факултет Београд: 2017.
4. Председник комисије за одбрану завршног рада уже специјализације кандидата Проф. Небојине Лађевића: „Терапија хроничног умерено јаког и јаког, малигног и немалигног, бола код пацијената лечених у Кабинету за терапију бола Клиничког Центра Србије“, Медицински факултет Београд: 19. 04. 2017.
5. Председник комисије за одбрану завршног рада уже специјализације кандидата Ванредног Проф Душнице Симић: „Улога регионалне анестезије у постоперативној аналгезији педијатријских пацијената“, Медицински факултет Београд: 2017.
6. Председник комисије за одбрану завршног рада уже специјализације кандидата Проф Соње Вучковић: „Интеракција између магнезијум-сулфата и кетамина у моделу соматског бола у пацова“, Медицински факултет Београд: 15. 01. 2018.
7. Председник комисије за одбрану завршног рада уже специјализације кандидата Клиничког асистента Драгана Унић-Стојановић: „Постоперативна терапија бола код кардиохируршких болесника“, Медицински факултет Београд 2020.
8. Коментор за рад уже специјализације кандидата Др Ане Јанћијевић: "Утицај примене и редоследа давања кетамина и магнезијум сулфата на смањење постоперативног бола код пацијената подвргнутих лапароскопској холецистектомији“, Медицински факултет Београд 2020.

Специјалистичке струковне студије

1. Члан комисије за одбрану завршног рада специјалистичких струковних студија кандидата Вернице Сеничић: „Имплементација метода процеса здравствене неге уз подршку рачунарске технологије“ Медицински факултет Београд: 24.09.2012.

Дипломски академски радови

1. Студент Марко Дракула. Бр Индекса 527/07; Тема: „Специфичности анестезије у лапароскопској хирургији“. Медицински факултет Београд: 15.07.2011.
2. Студент Јелена Ристић. Бр Индекса 397/06; Тема: Основне мере кардиопулмоналне реанимације“. Медицински факултет Београд: 04. 12. 2012.
3. Студент Чучковић Бојан. Бр Индекса 411/05; Тема: Основне мере кардиопулмоналне реанимације“. Медицински факултет Београд: 29. 11. 2012.
4. Студент Биљана Стевановић. Бр Индекса 257/04; Тема: „Специфичности анестезије у лапароскопској хирургији“. Медицински факултет Београд: 13.12.2012.
5. Студент Милица Савић. Бр. индекса 489/13; Тема: "Кетамин у терапији бола". 30. 07. 2020.
6. Студент Сара Самарич. Бр. индекса 409/10; Тема: "Клинички значај директног мерења артеријског крвног притиска". 2017.
7. Студент Ђурђина Јанковић. Бр. индекса 191/13; Тема: "Опциоидни аналгетици у лечењу бола услед карцинома". 2020.
8. Студент Наташа Вељковић.. Бр. индекса 308/11; Тема: "Хемодинамски мониторинг код критично оболелих". 2017.
9. Студент Јово Ђук.. Бр. индекса 425/09; Тема: "Преоперативна припрема кардиолошког болесника". 2017.
10. Студент Уна Вуканић. Бр. индекса 346/08; Тема: "Лапароскопска хирургија тумора дебелог црева". 2015.

Подаци о руковођењу и учешћу у научно-истраживачким пројектима:

а) међународним:

1. **TEMPUS PROJECT: "PALLIATIVE AND PAIN MEDICINE PROJECT"** - contract num. CDJEP-41171-2006 between the European Commission and the grant holder (University of Florence and University of Lion) and School of Medicine, University of Belgrade.

Руководилац пројекта за Медицински факултет Универзитета у Београду: Доц. Др Предраг Стевановић

2. Sub-Investigator, the phase I clinical trial: A Randomized, Placebo-Controlled, Multiple-Dose Drug-Drug Interaction Study of VX-702 and Methotrexate in Subjects with Rheumatoid Arthritis; sponsored by Vertex Inc. USA during April-June 2006. Руководилац Пројекта Проф Др Дамјанов Немања.

3. Investigator, the phase III clinical trial: A Multicenter, Randomized, Double-Blind, Placebo-Controlled, Parallel-Group Study of Intravenous Methylnaltrexone (MOA-728) for the Treatment of Post Operative Ileus; Protocol No. MOA-728 3200L2-300-WW; sponsored by Wyeth Ltd. From april 2007.

Руководилац пројекта: Доц Др Предраг Стевановић.

4. **ERASMUS + KA2 PROJECT: "Strengthening Capacities for Higher Education of Pain Medicine in Western Balkan Countries (Higher Education Pain Medicine Project – HEPM)"** Project number: 585927-EPP-1-2017-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP (2017 – 3109 / 001 – 001) Grand holder: University of Belgrade, Serbia.

Руководилац пројекта: Ванредни Професор Др Предраг Стевановић

б) домаћим:

5. Сарадник истраживач у научноистраживачком пројекту бр. 41002, под називом: "Каротидна болест у Србији – патолошка динамика, превенција, дијагностика и иновативни терапијски поступци". Министарства за науку и технолошки развој Србије од 2011-2014.године.

Руководилац пројекта Акад. Радак Ђорђе.

6. Пројекат Министарства здравља Републике Србије: Унапређење услуга на локалном нивоу, DILS, (Delivered of Improved local Services); Сарадник, Предавач –2010.

Руководилац Пројекта Др Јовановић Оливера.

7. Пројекат Министарства здравља Републике Србије: Развој здравства Србије – додатно финансирање; Развој И имплементација клиничких путева (Serbian Health Project – Additional Financing, SHPAF; Development and implementation of Clinical Pathways) Руководилац пројекта за имплементацију клиничких путева у КБЦ “Др Д. Мишовић”-Дединје, Београд. 2010-2011.

Руководилац Пројекта Др Јовановић Оливера.

Проф. Др Предраг Стевановић

